

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

Datum izida: 21. marec 2018

Kazalo:

Urednikova stran	3	Anketa.	35
Občinske strani		Obvestila	37
Povzetek 21. redne seje Občinskega sveta Občine Velike Lašče	4	Dogodki	
Zahtevna zima za izvajalce zimske službe	5	Dobre novice iz Krvave Peči	38
Poročilo o kakovosti pitne vode na območju		Velike Lašče so kot uvod v veseli pustni čas obiskali kurenti	39
Občine Velike Lašče	6	100. rojstni dan Marije Grebenc	40
Obvestilo o uskladitvi cene vode	7	Društva	
Nekatere novosti, ki jih prinaša novi Gradbeni zakon	7	Društvo za ohranjanje dediščine na sejmu Natour Alpe Adria.	42
Kdaj bo Trubarjeva domačija postala nacionalni spomenik?	8	Novice strojnikov SK Urban	43
Šola in vrtec		Zima, zima bela	43
Intervju s Stanko Mustar: Otroci so kot biseri	12	Skavti zime ne predremljemo	44
Čas in koledar	15	Gradeške maskare	46
Začetki pismenosti v zgodnjem otroštvu	15	Društvo upokojencev v prvem tromesečju leta	47
Pust v vrtcu Sončni žarek	16	Občni zbor Društva podeželskih žena Velike Lašče.	48
Obisk pri Ilčevih v Srobotniku	17	Zakaj hodimo v hribe	49
Nacionalni tabor v Fiesi 2018	18	Šport	
Učenke GŠ Ribnica na prestižnem tekmovanju	20	Deveta sezona za futsal ekipo KMN Velike Lašče	50
Kultura		18. Cenetov memorial	52
Praznovali smo 182. rojstni dan Josipa Stritarja	22	Tenis Cereja – Kaj bo novega	53
(Z)OPERA – komični koncert ribniške pevke Petre Vrh Vrezec	23	Laščani odlično na prvenstvu	53
Proslava za slovenski kulturni praznik: Vsem Slovencem	24	Podjetništvo	
Knjižnica		Vse o malih komunalnih čistilnih napravah	54
Novosti na naših policah	26	Z garancijami Slovenskega podjetniškega sklada lažje do kreditov	55
Naša dediščina		Kmetijstvo / Gozdarstvo	
Trubar in Trubarjeslovci VI	27	Rastlinjak za samooskrbo z zelenjavo	56
Lov na skrite arheološke zaklade Slovenije in Hrvaške	28	Vetrolom	58
Uživam tradicijo	29	Stranke	59
Iz velikolaškega okraja		Razvedrilo	61
O butarici, te zelenem žegnu, božjem lesu	30	Zahvale	62
Vseživljenjsko učenje		Oglasi	63
UTŽO Velike Lašče – predstavitev študijskih krožkov	31		
V svetu zdravilnih rastlin	32		
Poezija.	34		

Letnik 24, številka 2, 21. marec 2018. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.590 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.

Odgovorni urednik: Gorazd Milavec. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Andrej Vidmar, Mojca Šilc, Angelca Petrič. **Lektoriranje:** Ema Sevšek. **Prelom:** Luart, d. o. o. **Tisk:** Luart, d. o. o.

Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si.

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 2536-4022

**Naslednja Trobla izide 30. maja 2018,
prispevke je potrebno oddati do 16. maja 2018.**

Fotografija na naslovnici: Peter Centa: Pogled na Kot in Veliko Slevico

OHRANI SEBE

Mlad moški je šel do župnika in mu rekel:

»Gospod, jaz ne bom več hodil v cerkev!«

Župnik ga vpraša: »A tako? Mi lahko, prosim, poveš, zakaj ne?«

Moški odgovori:

»Ah, moj Bog! Tamle vidim sestro, ki slabo govori o drugi sestri. Tukaj gledam sožupljana, ki slabo bere. V zboru so nesoglasja in med petjem "fušajo", med mašo ljudje gledajo svoje pametne telefone, da ne govorim o njihovem sebičnem in vzvišenem obnašanju zunaj cerkve ...«

Župnik mu reče:

»Čisto prav imaš, a preden dokončno zapustiš cerkev, te prosim, da mi narediš uslugo. Vzemi kozarec, poln vode, in z njim naredi tri kroge okrog po cerkvi, ne da bi polil ene same kaplje vode.«

Mladenič si misli: Nič lažjega! In gre in naredi tri kroge, kot ga je župnik prosil. Potem pride nazaj k župniku in mu reče:

»Gospod, naredil sem, kar ste me prosili.«

In ga župnik vpraša: »Ko si hodil okrog s svojim kozarcem vode, si opazil, da sestra o kom slabo govori?«

Mladenič: »Ne.«

»Si opazil, da so župljani brezbrizni do drugih, ki prihajajo v cerkev?«

Mladenič: »Ne.«

»Si videl, da so nekateri zatopljeni v svoje pametne telefone?«

Mladenič: »Ne.«

»In veš zakaj? Bil si osredotočen na kozarec, da se ti ne bi kaj polilo. Veš, v našem življenju je podobno. Ko se s srcem osredotočimo na Jezusa Kristusa, potem nimamo časa, da bi videli napake drugih. Kdor izstopi iz cerkve zaradi hinavskih kristjanov, vanjo gotovo ni nikdar zares vstopil zaradi Jezusa.«

Vir: Aleteia.org

Ko tudi sebe kdaj zalotim, da razmišljam o stvareh, ki so za moje življenje nepomembne, in so po domače eno samo opravljanje in vmešavanje v zadeve drugih, sem ravno tak kot študent v zgornji zgodbi. Kar v trenutku pozabim na svoje poslanstvo, cilje, delo ... Takrat kar naenkrat postanem drug. In to mi ni všeč. Ko zasedamo razna mesta v svojem poklicnem življenju, ko smo dejavni v raznih drugih okoljih, ko prihajamo v stik s svojimi sorodniki in živimo s svojo družino, nastopajo med nami in okoljem odnosi, ki nas vodijo, usmerjajo in navsezadnje tudi spreminjajo.

Ja, delo, okolje, novice, mediji ... nas spreminjajo. In zakaj se posameznik odloči, da izbere tudi tako pot? Je to denar, pehanje za višji položaj, iskanje večjega priznanja, iskanje pozornosti, manj dela? Zakaj mora biti tako, kateri osebni razlogi nas vodijo, zakaj na svetu ni dovolj pravičnosti, modrosti, znanja, ki bi to uredili in nas stalno preusmerjali in vodili?

Pred kratkim sem se pogovarjal s kolegom, ki že sedem let dela v Bruslju kot monter lesnih proizvodov. Pa mi je dejal, da je enkrat v pogovoru tamkajšnjemu domačinu rekel: »Kako lahko delate s črnci (v Belgiji je zaradi belgijske kolonizacije Konga veliko črncev)? Pa mu je domačin – rojeni Belgijec – hitro odgovoril: »Saj je tak kot ti. Hm, saj je tak kot ti.«

Ja, kako lahko pomislimo, da smo nekaj več kot drugi?

Moji uvodniki so verjetno drugačni od uvodnikov drugih občinskih glasil. Ne vem, zakaj tako veliko pišem o nas ljudeh, o naših težavah, skušnjavah? Zakaj mi misli uhajajo tako globoko, pa spet ne preveč v kakšno strokovno sociološko ali

filozofsko smer, v naše odnose, življenja, prihodnost? Morda zato, ker sem sam v svojih 25-letnih delovnih izkušnjah bil priča različnim pastem, bridkostim, nesrečam, preizkušnjam in vem, da nas služba, okolica velikokrat poneseta, da naredimo stvari nepremišljeno. Da nam je potem velikokrat zelo hitro tudi žal in da velikokrat nimamo prijatelja, sorodnika, ki bi se mu lahko zaupali. In če se ob mojem uvodniku z vsako številko vsaj eden izmed vas bralcev zamisli ob branju in spreobrne, popravi krivico ali poboljša, sem dosegel svoj namen.

Zato na koncu še enkrat pohvala vsem občanom v društvih, odborih, svetih, komisijah ..., ki s svojim delom in trudom skušajo spremeniti okolico, naša srca, ko brezplačno ali pa za kakšne majhne koristi svoj čas namenijo obujanju slovenske tradicije, kulture, šeg in navad. Ostanimo prijazni, človeški, delajmo tisto, kar nas veseli, ne spreminjajmo se zaradi medijev, politike; ostanimo zvesti dobrim človeškim lastnostim.

Ter seveda tudi vsem drugim posameznikom na vseh položajih v šolstvu, zdravstvu, policiji in drugih službah, ki skrbite za nas, ter direktorjem, vodjem, menedžerjem, ki tudi brez društev ali drugih združenj v svoji okolici ali službi skrbijo za pozitivne človeške dejavnosti in aktivnosti, skrbijo za dobro počutje med nami, spoštljivost do drugih in podarjajo neskončno pomoč s svojim veseljem do življenja in časom, ki ga znajo podarjati.

Kot urednik sem izredno vesel, da med nami v občini takih društev in posameznikov ni le za prste ene roke, ampak kar za vse prste naših okončin in še več.

Hvala!

Celotna uredniška ekipa vošči vsem materam in vsem občanom vesele in doživete velikonočne praznike.

Vaš urednik Gorazd Milavec

SPOŠTOVANI!

Zaradi letošnjih volitev bomo zaradi načrtovanja strani v glasilu omejili pisma bralcev in strankarskih člankov na polovico strani ali 2.500 znakov. Vsako pisanje, ki bo zahtevalo pojasnitev ali odgovor vpletenega posameznika, društva, zavoda, občine, stranke ..., bo imelo na voljo še enkrat več prostora, to je celo stran ali 5.000 znakov. Vsak članek o posamezni temi bo lahko objavljen samo dvakrat (osnovni članek in odgovor).

Enkratni članki političnih strank občine Velike Lače so v velikosti polovice strani v vsaki Trobli, razen v času volilne kampanje, brezplačni.

Uredništvo Troble

IZ 21. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v sredo, 7. marca 2018, sestal na 21. redni seji. Po ugotovitvi sklepčnosti je bil sprejet naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 20. redne seje in 6. dopisne seje
2. Poročilo odborov
3. Sklep o določitvi višine cen storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami v občini Velike Lašče
4. Letno poročilo koncesionarja za vodovodni sistem za leto 2017, plan dela za leto 2018 ter sklep o določitvi višine subvencioniranja cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe, oskrbe s pitno vodo in o cenah oskrbe s pitno vodo na območju občine Velike Lašče
5. Finančno poročilo koncesionarja za pokopališko dejavnost za leto 2017 in plan dela za leto 2018
6. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje VP25/1 – območje za proizvodne dejavnosti – 3
7. Pravilnik o sofinanciranju obnove sakralnih objektov v občini Velike Lašče
8. Sklep o ugotovitvi prenehanja članstva in imenovanju člana odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem
9. Pobude, vprašanja in predlogi svetnikov
10. Poročilo župana

Ad 2: Po potrditvi zapisnikov so predsedniki odbora za komunalno, varstvo okolja in urejanje prostora, odbora za družbene dejavnosti, odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, statutarno pravne komisije, komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter nadzornega odbora podali kratka poročila o sejah.

Ad 3: Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki velja od 1. januarja 2013, določa natančna merila za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb in v popolnosti prenaša pristojnosti spremljanja in nadzora cen na lokalno skupnost. Po uredbi izvajalec javne službe enkrat letno pripravi elaborat o oblikovanju cen izvajanja storitev javne službe in ga predloži občinskemu svetu v potrditev. Uredba na področju izvajanja storitev, povezanih z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami, opredeljuje, da je storitev čiščenja greznic oz. MKČN obvezna gospodarska javna služba, ki se uporabnikom zaračunava v dveh postavkah: izvajanje storitev, ki pokrivajo stroške izvajanja storitev, povezanih z greznicami in MKČN v EUR na m³ opravljene storitve, za katero se šteje količina dobavljene pitne vode, in omrežnina, ki pokriva stroške javne infrastrukture in se uporabnikom zaračunava glede na dimenzijo obračunskega vodomera. Cene so se za letošnje leto zaokrožile navzdol.

Sprejeti sklep:

Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme Sklep o določitvi višine cen storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami v Občini Velike Lašče.

Ad 4: V nadaljevanju je občinski svet potrdil Letno poročilo

koncesionarja za vodovodni sistem za leto 2017, plan dela za leto 2018 in sprejel sklep o določitvi višine subvencioniranja cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo in o cenah oskrbe s pitno vodo na območju občine Velike Lašče. Za letošnje leto so svetniki potrdili nekoliko višje cene oskrbe s pitno vodo na območju občine Velike Lašče. Sprejeti sklep:

Potrdi se letno poročilo koncesionarja za vodovodni sistem za leto 2017, plan dela za leto 2018 ter sprejme sklep o določitvi višine subvencioniranja cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo in o cenah oskrbe s pitno vodo na območju občine Velike Lašče.

Ad 5: Občinski svet je potrdil tudi poročilo in plan dela za koncesionarja za pokopališko dejavnost. Svetniki so bili soglasni, da oba koncesionarja svoje delo dobro opravljata, in pripomb niso imeli.

Sprejeti sklep:

Potrdi se finančno poročilo za leto 2017 in plan investicij za leto 2018 za pokopališča Velike Lašče, Rob, Turjak, Zgonče, Lužarji in Dvorska vas.

Ad 6: V Odloku o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje VP 25/1 Ločica – območje za proizvodne dejavnosti (Uradno glasilo občine Velike Lašče, št. 1/09, popravek 3/09, 3/16, 3/17) so v funkcionalnih enotah F1 in F2 poleg poslovnih in skladiščnih dejavnosti dovoljene še trgovske, gostinske in druge storitvene dejavnosti. S spremembami in dopolnitvami (v nadaljevanju SD OPPN – 3) je v funkcionalnih enotah F1 in F2 kot dopustna dejavnost določena tudi »zdravstvena dejavnost«.

Sprejeti sklep:

Občinski svet sprejme Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje VP25/1 – območje za proizvodne dejavnosti – 3.

Ad 7: Občina Velike Lašče vsako leto skladno z veljavnim Odlokom o proračunu občine objavi javni poziv za sofinanciranje obnove sakralnih objektov v Občini Velike Lašče. Zaradi lažjega in preglednejšega vodenja celotnega postopka delitve proračunskih sredstev bo postopek v prihodnje voden v skladu s sprejetim Pravilnikom o sofinanciranju obnove sakralnih objektov v občini Velike Lašče. Z njim se določajo namen, upravičenci, pogoji, merila in kriteriji za sofinanciranje obnove sakralnih objektov na območju občine Velike Lašče. Na ta način Občina Velike Lašče spodbuja obnovo, vzdrževanje in ohranjanje sakralne dediščine.

Sprejeti sklep:

Občinski svet sprejme Pravilnik o sofinanciranju obnove sakralnih objektov v občini Velike Lašče.

Ad 8: Antonu Benjaminu Strahu je zaradi smrti prenehalo članstvo v odboru za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, zato so z večino glasov za zunanjega člana tega odbora imenovali Darka Ivanca.

Sprejeta sklepa:

1. Občinski svet Občine Velike Lašče ugotovi prenehanje članstva Antona Benjaminu Straha kot zunanja člana odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem.

2. Občinski svet Občine Velike Lašče za člana odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem imenuje Darka Ivanca, Pušče 3a, 1315 Velike Lašče.

ZAHTEVNA ZIMA ZA IZVAJALCE ZIMSKE SLUŽBE

Zaradi milih zim v preteklih letih smo kar malce pozabili, kakšne nevšečnosti lahko povzročijo večje količine snega in spremljajoča poledenost cest. Letošnja zima nam z obema nevšečnostma ni prav nič prizanašala. Najhuje je bilo v januarju in februarju. Po nekaterih podatkih je pri nas padlo več kot 200 cm snega. Vse to se je še posebej odražalo pri izvajanju zimske službe. Ti stroški bodo po trenutni oceni od povprečne zime višji skoraj za trikrat.

Izvajalci pluženja in posipanja so bili na terenu skorajda noč in dan ter se po najboljših močeh trudili, da so bile ceste in pločniki ustrezno in pravočasno očiščeni. Prav tako so bili v najkrajšem možnem času očiščeni dostopi do avtobusnih postajališč, ekoloških otokov ter javne površine in parkirišča. Najhuje je bilo s čiščenjem pločnikov, saj smo jih morali večkrat očistiti. Vedeti je potrebno, da je za čiščenje pločnikov zadolžena občina, ne pa izvajalci pluženja državne ceste, ki so sproti odrinjali sneg na pločnike. Seznanjeni smo, da ste marsikdaj ob najmočnejših padavinah pri odmetavanju snega s pločnikov, izpred ekoloških otokov ter avtobusnih postajališč priskočili na pomoč celo občani, za kar se vam iskreno zahvaljujemo.

Kot po navadi pa je bilo kar nekaj tistih občanov, ki so nam namenjali kar nekaj kritik. Največ teh smo dobili iz območja Gradeža nad 100. Želimo javno povedati, da je ceste zaradi stihijske in tudi nelegalne gradnje, predvsem ograj, škarp in živih mej na tem območju, praktično nemogoče ustrezno očistiti. Snega se ne da nikamor odriniti, prav tako na koncih posameznih krakov ni zagotovljenih obračališč, domačini pa ne pustijo obračati na njihovih dvoriščih. Zato imajo izvajalci zimske službe pri delu tam ogromne težave. Naj omenimo celo ideje nekaterih, ki so predlagali, da naj vozniki kamionov pri posipanju vozijo več kot 500 m kar vzvratno.

Poudariti je potrebno, da so ceste v tem delu še vedno v zasebni lasti, zato Občina Velike Lašče nima pooblastil za ukrepanje. Z urejanjem lastništva cest smo sicer že začeli, krajane pa ob tem prosimo, da umaknejo dvoriščne ograje iz varovalnih pasov cest in tako v naslednji zimski sezoni olajšajo oziroma sploh omogočijo korektno izvajanje vzdrževalnih del in izvajanje zimske službe.

Nemogoče razmere na Gradežu

Snežni zameti v Rutah

Roman Viršek, občinska uprava

Rahlo, nežno,
kot se cvet dotakne cveta,
zrak vode, veter skale –
se želja dotakne srca ...
Rahlo, nežno.

Neža Maurer

Drage mame!
Iskrene čestitke
ob materinskem dnevu!

Župan Anton Zakrajšek

POROČILO O KAKOVOSTI PITNE VODE NA OBMOČJU OBČINE VELIKE LAŠČE ZA LETO 2017

Na območju občine Velike Lašče se uporabnike oskrbuje z vodovodnega sistema Rob-Dobropolje v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Grosuplje.

Rezultati notranjega nadzora nad kakovostjo pitne vode pri uporabnikih v letu 2017											
VODOVODNI SISTEM	količina distribuirane vode [m ³]	trdota vode [°dH]	MIKROBIOLOŠKE ANALIZE				FIZIKALNO-KEMIJSKE ANALIZE				ukrep prekuhanja [dni]
			št. vzorcev	% ustreznih	št. neustreznih	vzrok neustreznosti	št. vzorcev	% ustreznih	št. neustreznih	vzrok neustreznosti	
Rob-Dobropolje	246.066 od tega 68.610 občina Velike Lašče	15,5	15	100	0	-	7	100	0	-	0

Legenda:
 EC - E. coli - pokazatelj fekalnega onesaženja, CP - clostridium perfringens vključno s sporami je zanesljiv pokazatelj fekalnega onesaženja, v pitni vodi ni dopustna
 KB - koliformne bakterije so pokazatelj stoječe vode (mrtvi rokavi na omrežju ali hišnega vodovodnega omrežja), v pitni vodi niso dopustne
 SK22 - št. kolonij pri 22°C je pokazatelj učinkovitosti postopka priprave vode in kaže na možnost razmnoževanja bakterij v omrežju zaradi zastojev ali povečane temperature, mejna vrednost < 100/ml.
 SK37 - št. kolonij pri 37°C je pokazatelj učinkovitosti postopka priprave vode in kaže na možnost razmnoževanja bakterij v omrežju zaradi zastojev ali povečane temperature, mejna vrednost < 100/ml.
 EN - enterokoki - v odsotnosti drugih bakterij pokazatelj starejšega fekalnega onesaženja

Letni notranji nadzor je bil izveden s strani pooblaščenega izvajalca Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano. Notranji nadzor se opravlja na podlagi Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17) in interne HACCP dokumentacije.

V splošnem lahko ugotovimo, da se je uporabnikom distribuirala ustrezna zdrava pitna voda.

Na vodovodnem sistemu Rob (vrtina črpališče Rob, izvir Zviršče) je bila vzorčena tudi surova voda pred pripravo. Rezultati vzorčenja izkazujejo prisotnost fekalnega onesaženja (koliformne bakterije, enterokoki).

Celotno letno poročilo za leto 2017, ki ga je pripravil pooblaščen izvajalec notranjega nadzora, je objavljeno na spletni strani <http://www.jkpg.si/> pod rubriko Kakovost pitne vode.

Poleg tega so na tem spletnem mestu dosegljiva:

Navodila o prekuhanju vode,

Priporočila lastnikom objektov za vzdrževanje hišnega vodovodnega omrežja in

Navodila za dezinfekcijo vodovodnega omrežja.

Grosuplje, januar 2018
Javno komunalno podjetje Grosuplje

LETNO POROČILO ZA LETO 2017 O SKLADNOSTI PITNE VODE IN VARNOSTI OSKRBE V OBČINI VELIKE LAŠČE – NOTRANJNI NADZOR

VODOOSKRBNI SISTEMI – VODOVODI	Mikrobiološka preskušanja vzorcev pitne vode št. vzorcev		Fizikalno-kemijska preskušanja vzorcev pitne vode št. vzorcev		Skladnost pitne vode iz zajetja	Dezinfekcija pitne vode da/ne	Prekuhanje pitne vode za prehranske namene da/ne	VARNOST OSKRBE
	skupaj	rezultat	skupaj	Rezultat				
VELIKE LAŠČE 2.613 prebivalcev letna poraba vode: 122.443 m ³	44	43 skladnih	11	11 skladnih	skladna	da, kloriranje – zaradi možnosti občasnega onesaženja pitne vode	ne	Oskrba je bila varna.
TURJAK 827 prebivalcev letna poraba vode: 39.139 m ³	30	29 skladnih	8	8 skladnih	skladna	da, kloriranje – zaradi možnosti občasnega onesaženja pitne vode	ne	Oskrba je bila varna.
SELO–DEDNIK–NA–REDI– BOŠTETJE 126 prebivalcev letna poraba vode: 4.590 m ³	8	8 skladnih	3	3 skladni	skladna	da, kloriranje – zaradi možnosti občasnega onesaženja pitne vode	ne	Oskrba je bila varna.
DOLŠČAKI 71 prebivalcev letna poraba vode: 1.023 m ³	6	5 skladnih	2	2 skladna	skladna	da, UV-žarčenje – zaradi možnosti občasnega onesaženja pitne vode v zajetju	ne	Oskrba je bila varna.
KAPLANOVO–ADA–MOVO– PODSMREKA 67 prebivalcev letna poraba vode: 2.898 m ³	6	6 skladnih	2	2 skladna	skladna	da, UV-žarčenje – zaradi možnosti občasnega onesaženja pitne vode v zajetju	ne	Oskrba je bila varna.

OBVESTILO O USKLADITVI CENE VODE V OBČINI VELIKE LAŠČE

Koncesionar za oskrbo s pitno vodo Vodokomunalni sistemi, d. o. o., je v skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/2012, 109/2012, 76/2017) pripravil nov izračun cene vode, ki bo enotna za vse vodovode v njegovem upravljanju.

V ta namen je pripravil Elaborat o oblikovanju cen storitev oskrbe pitno vodo v Občini Velike Lašče, kjer je izračun nove cene natančno utemeljen. Izračunano ceno, ki bo s strani Občine še naprej subvencionirana, je na svoji zadnji seji potrdil Občinski svet.

Cena na položnici je sestavljena samo iz dveh postavk:

- vodarina, ki pokriva stroške izvajanja javne službe,
- omrežnina, ki pokriva letne stroške javne infrastrukture: amortizacijo, zavarovanje, menjava števnih ur in vzdrževanje hišnih priključkov.

Izračunana cena vodarine je 1,1602 EUR/m³. Subvencionirana cena za gospodinjstva je 0,7671 EUR/m³. Za gospodarstva občina po navedeni Uredbi cene ne sme subvencionirati.

Izračunana cena omrežnine, (ki je odvisna od velikosti vodomera) je 5,8862 EUR za vodomere dimenzije do DN do 20 (gospodinjstva). Za večje vodomere se cena omrežnine množi z določenimi faktorji. Omrežnina se obračunava kot fiksni mesečni strošek in ni odvisna od porabe vode.

Do spremembe cen prihaja predvsem zaradi večjega števila okvar na sistemu v preteklem letu od predvidenih, kljub neugodnim reliefnim pogojem in veliki dolžini omrežja glede na število prebivalcev pa je še vedno nižja od večine primerljivih okoliških občin.

Vpliv spremembe cene na gospodinjstvo s povprečno mesečno porabo vode 4/8/12/16m³

	Stara cena brez DDV	Nova cena brez DDV
Vodarina	0,7325	0,7671
Omrežnina	5,1926	5,8862
Cena pri povprečni porabi 4 m ³ /mesečno	8,12	8,95
Cena pri povprečni porabi 8 m ³ /mesečno	11,05	12,02
Cena pri povprečni porabi 12 m ³ /mesečno	13,98	15,09
Cena pri povprečni porabi 16 m ³ /mesečno	16,91	18,16

Nova cena za storitev oskrbe s pitno vodo bo v veljavo stopila s 1. 4. 2018.

Občinska uprava

NEKATERE NOVOSTI, KI JIH PRINAŠA NOVI GRADBENI ZAKON (GZ)

Novi Gradbeni zakon, ki se bo začel uporabljati 1. junija letos in nadomešča Zakon o graditvi objektov, prinaša kar nekaj novosti. Po novem bo potrebna manj obsežna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Za odstranitev objektov in začasne objekte ne bo več potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja. Gradnja, za katero je potrebno gradbeno dovoljenje, se bo zaključila z uporabnim dovoljenjem. Večjo varnost za investitorje naj bi prineslo obvezno svetovanje na upravnih enotah še pred vložitvijo zahtev za dovoljenja. Mogoče bo dobiti predodločbo glede skladnosti s prostorskimi akti in drugimi predpisi. Pridobitev predodločbe ni pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja. Zakon zagotavlja bolj učinkovit nadzor. Za nadzor gradnje objektov, za katere ni potrebno gradbenega dovoljenja, bodo po novem pristojne občinske inšpekcije. Obvezna je prijava začetka gradnje, pri kateri bo treba predložiti projekt za izvedbo ter o začetku del seznaniti inšpekcijo in upravne organe. Investitor mora pri gradnji, za katero je predpisano gradbeno dovoljenje, razen pri spremembi namembnosti in nezahtevnih objektih najpozneje do začetka gradnje poskrbeti za ograditev in označitev gradbišča z gradbiščno tablo. Ta mora biti v času od začetka gradnje do pridobitve uporabnega dovoljenja na vidnem mestu nameščena na gradbišču. Novi gradbeni zakon prinaša tudi možnost legalizacije

neproblematičnih nedovoljenih gradenj. Za objekte, ki so bili zgrajeni pred letom 1998, bo mogoče pridobiti dovoljenje za objekt daljšega obstoja. Država jim namreč priznava amnestijo: če lastnik dokaže, da je bil objekt zgrajen pred letom 1998, da se v tem času ni spremenil, če je evidentiran, če je bil zanj plačan komunalni prispevek, bo po plačilu nadomestila za uzurpacijo in degradacijo prostora z lahkoto in ne previsokimi stroški dobil dovoljenje – brez preverjanja skladnosti s predpisi. Dovoljenje bo pogojno, a se bo objekt štel za legalno z uporabnim dovoljenjem. Mlajše objekte, ki so bili zgrajeni do uveljavitve zakona, bo mogoče legalizirati po postopkih, ki so veljali v času gradnje.

Nova gradbena zakonodaja, ki se v večjem delu začne uporabljati 1. junija 2018, pa ne prinaša le poenostavitve pri pridobivanju dovoljenj, temveč bo marsikomu podražila postopke. Novi zakon namreč določa, da je za novogradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti objekta potrebno imeti pravnomočno gradbeno dovoljenje. Če torej odpirate v svoji hiši nov masažni, kozmetični, frizerski salon ipd. ali bi sobe radi oddajali turistom, se splača pohiteti in urediti dovoljenja do 1. junija letos. Po novem zakonu boste za vsako spremembo namembnosti morali pridobiti novo gradbeno in tudi uporabno dovoljenje, kar pomeni tudi večje stroške.

Občinska uprava

KDAJ BO TRUBARJEVA DOMAČIJA POSTALA NACIONALNI SPOMENIK?

NADALJEVANJE POGOVOROV MED OBČINO VELIKE LAŠČE IN MINISTRSTVOM ZA KULTURO RS

10. novembra 2017 je Občino Velike Lašče in Trubarjevo domačijo obiskala delegacija ministrstva za kulturo RS in Odbora za kulturo pri Državnem zboru RS, o čemer smo že pisali v decembrski številki občinskega glasila. Na predlog predsednika Odbora za kulturo pri RS dr. Dragana Matića je bil na sestanku med drugim sprejet sklep, da Ministrstvo za kulturo v roku enega meseca skliče sestanek s predstavniki občine in ZVKDS, OE Ljubljana, na katerem bi se dogovorili, kaj je potrebno storiti, da domačija pridobi status memorialne dediščine, pri čemer naj bi se postopek zaključil do naslednjega občinskega

praznika. V zvezi s tem je bil sklican sestanek na Ministrstvu za kulturo RS 10. januarja 2018, točneje na Direktoratu za kulturno dediščino, ki pa dejansko ni prinesel napredka in ne rešitve v zvezi s statusom Trubarjeve domačije.

V nadaljevanju v celoti objavljamo dopis Ministrstva za kulturo RS, ki smo ga prejeli 7. februarja 2018, ter naš odgovor, ki je bil poslan na ministrstvo 6. marca 2018.

Barbara Pečnik,
občinska uprava

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

Gospod
Anton Zakrajšek
župan
Občina Velike Lašče
Levstikov trg 1
1315 Velike Lašče

Št.: 62231-5/2017/5
Datum: 31. januar 2018
Zadeva: Pojasnilo glede statusa Trubarjeva domačije v Rašici

OBČINA VELIKE LAŠČE

T: 01 369 59 00

F: 01 369 59 01

E: gp.mk@gov.si

www.mk.gov.si

Prejeto: 07-02-2018	Sig.z.:
Številka zadeve: 6222-0009/2017-5	Pril.:
	Vredn.:

Spoštovani!

Ministrstvo za kulturo si že desetletja prizadeva, da bi bil pomen Primoža Trubarja in njegovega dela primerno predstavljen v Sloveniji in izven nje. Zato je organiziralo in podprlo Trubarjevo leto, postavitve njegovega spomenika v Nemčiji, podprlo je predstavitev Cerkovne ordninge v Narodni in univerzitetni knjižnici in razglasitev Trubarjevega spomenika v Ljubljani (najstarejši njegov spomenik v Sloveniji) za spomenik državnega pomena.

Na sestanku na Ministrstvu za kulturo smo bili s strani občine Velike Lašče naprošeni, da še enkrat pojasnimo, zakaj neavtentičnost Temkovega mlina ne omogoča razglasitve za spomenik državnega pomena. Ker je presoja vrednot kulturne dediščine v pristojnosti strokovnjakov, smo ponovno zaprosili za novo mnenje Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Ljubljana. Njihovo mnenje smo dobili 30. januarja 2018 in vam ga pošiljamo v prilogi.

Zgodovinske raziskave strokovnjakov ZRC SAZU, ki jih je spodbudilo slavljenje obletic ob obletnici Trubarjevega rojstva, so v zgodovinsko podobo Rašice dodale nova spoznanja. Raziskave in javne objave so po starejših pisnih virih, urbarjih Turjaške gosposčine, nedvomno dokazale, da je bil Primož Trubar (Malnar) rojen in je živel na domačiji, nekdanjem Zadnikovem ali Šklopovem mlinu pod Kukmako, ki ima sedaj naslov Rašica 39.

Lokacija mlina očeta Primoža Trubarja in tam stoječega zgodovinskega objekta je v katastrofalnem stanju. Lastniki slabo skrbijo za preostanke mlina tik ob strugi. Nova hiša je anonimna stavba brez kakovostnih arhitekturnih elementov. Lastnik na svojih parcelah in objektih strokovnjakom ne dovoli, da bi preverili avtentičnost materialnih ostankov. Z druge strani, levega brega Rašice, so objekti, zaradi struge reke in zamočvirjenosti, težko dostopni.

Za zgodovino Rašice, občine, Slovenije in posebej Trubarja bi bilo spodbudno, če bi občina v dolgoročno strategijo vključila odkup tega »Zgornjega mlina« in poskušala na tej lokaciji rekonstruirati mlin ali vsaj postaviti spominsko znamenje.

Temkova domačija – mlin je živahno kulturno središče, z več objekti. Domačija je posvečena spominu na Primoža Trubarja. Posebej je privlačna za obiske šolskih skupin. Žal zaradi neavtentične lokacije in neavtentičnih materialnih ostankov Trubarjeva domačija ne izpolnjuje kriterijev za spomenik državnega pomena. Mlin iz 19. stoletja ni v funkciji. Dodatni objekti, od žage do kozolca in razstavnih prostorov so kakovostno vzdrževani za obiske posameznikov, šolskih skupin in turistov, vendar to ni kriterij za razglašanje nepremičnih spomenikov. Enak kriterij velja za vse rojstne hiše in domovanja pomembnih oseb. Avtentična stavba, v kateri je bil rojen France Prešeren, je spomenik državnega pomena, nadomestna hiša na lokaciji hiše (ta je pogorela), v kateri je bil na Vrhniki rojen Ivan Cankar, pa ne.

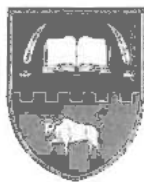
Priloga:
- Mnenje ZVKDS OE Ljubljana

Pripravil:
Mag. Gojko Zupan
Sekretar

Anton Peršak
minister

OBČINA VELIKE LAŠČE Levstikov trg 1
1315 Velike Lašče

tel.: 01 781 03 70

fax: 01 781 03 65

e-pošta: obcina.velike-lasce@sio1.nete-naslov: <http://www.velike-lasce.si>

Štev.: 6222-09/2017-6

Velike Lašče, 6. marec 2018

MINISTRSTVO ZA KULTURO RS
DIREKTORAT ZA KULTURNO DEDIŠČINO
Maistrova ulica 10**1000 LJUBLJANA****Zadeva: TRUBARJEVA DOMAČIJA KOT SPOMENIK DRŽAVNEGA POMENA –
ODGOVOR NA POJASNILA Z DNE 31. 1. 2018**

Na predlog predsednika Odbora za kulturo pri RS dr. Dragana Matića na delovnem obisku delegacije Ministrstva za kulturo RS in odbora za kulturo pri Državnem zboru RS 10. novembra 2017 na Občini Velike Lašče je bil med drugim sprejet sklep, da Ministrstvo za kulturo v roku enega meseca skliče sestanek s predstavniki Občine in ZVKDS, OE Ljubljana, na katerem bi se dogovorili, kaj je potrebno storiti, da domačija pridobi status memorialne dediščine, pri čemer naj bi se postopek zaključil do naslednjega občinskega praznika.

V zvezi s tem je bil sklican sestanek na Ministrstvu za kulturo RS 10. januarja 2018, ki pa **dejansko ni prinesel napredka in ne rešitve v zvezi s statusom Trubarjeve domačije.**

V prvi vrsti bi želeli še enkrat poudariti, da vsa novo odkrita dejstva in ugotovitve glede rojstva Primoža Trubarja sprejemamo že od vsega začetka – dr. Boris Golec nam jih je predstavil takoj že leta 2008, izvedel je tudi predavanje za naše vodnike in lokalno prebivalstvo –, in jih kot take tudi vključujemo v predstavitve Trubarjeve domačije in vse izobraževalne programe. Dejstvo je (in ne zgolj domneva), da je bil tudi Temkov mlin (»ta srednji maln«) v lasti Trubarjeve družine Dr. Boris namreč navaja, da so v Primoževi mladosti na tej domačiji – od leta 1509 ali 1510 – po četrto stoletni prekinitvi spet gospodarili njegovi sorodniki po materini strani s priimkom Trobar – najprej bratranec Gregor, nato stric Lenart in nazadnje Šimon, dokler ni domačija med letoma 1519 in 1524 prešla v druge roke. Delček Trubarja je moč najti po vsej Rašici. Kot piše že imenovani dr. Boris Golec, lahko rečemo, da ima Rašica ne samo ene, ampak kar štiri ali celo pet »Trubarjevih domačij«. Določen čas je bil priimek Trubar izpričan v vseh treh raških mlinih. Najprej se je pojavil v Temkovem mlinu, v Mustarjevem so Trubarji živeli najdlje, srečamo ga tudi v Šklopovem mlinu, kjer se je Primož rodil, saj je tam nekaj časa gospodaril njegov stric Lenart Trobar. Trubarjeva domačija je bila nekdanja kmetija Primoževega očeta na Kukmaki. Takšno ime pa bi lahko nosila »ta velka hiša« v vasi, kjer je priimek Trubar v začetku 17. stoletja ugasnil.

Do teh ugotovitev je prišlo leta 2008, med tem ko je bila Trubarjeva domačija obnovljena že leta 1986 na pobudo lokalnih zanesenjakov in v soglasju z lokalno skupnostjo. Pri čemer je potrebno poudariti, da je bila lokacija izbrana na podlagi takrat znanih dejstev in znanstvenih ugotovitev (zgodovinarja Mirko Rupel, Boris Kidrič idr.).

Ves ta čas je za Trubarjevo domačija skrbela lokalna skupnost, najprej KS Velike Lašče in od leta 1995 Občina Velike Lašče. Slednja je ves čas proračunska sredstva (tudi s pomočjo MK) namenjala vzdrževanju in obnovi objektov žage, mlina (v skladu z varstvenimi pogoji in soglasji ZVKDS), ter programu, ki se je vsa ta leta izvajal na domačiji.

V vsem tem času, od obnove domačije pa do leta 2008, država, kljub različnim pobudam velikolaške lokalne skupnosti, da bi domačija postala spomenik državnega pomena, ni imela posluha. Sprašujemo se, ali bi, če bi do tega prišlo, država leta 2008 ukinila domačiji omenjeni status. Nadalje se sprašujemo tudi, ali bi Prešernova rojstna hiša izgubila omenjeni status, če bi se v naslednjih letih pojavil raziskovalec, ki bi zavrgel dosedanje ugotovitve o kraju Prešernovega rojstva.

V dopisu nam ponovno predlagate, da naj v dolgoročno strategijo vključimo odkup Zadnikovega (Šklopovega) mlina. Kot ste že sami ugotovili, je mlin v katastrofalnem stanju, lastništvo ni urejeno, da ne govorimo o nepripravljenosti lastnikov na karkoli. Občina Velike Lašče nima dovolj proračunskega denarja, da bi šla v odkup, kaj šele, da bi mlin obnovila. Prav tako se tu sprašujemo o racionalnosti porabe proračunskega denarja za ta namen, saj imamo že eno obnovljeno Trubarjevo domačijo. Občina Velike Lašče bo Zadnikovemu

mlinu postavila dostojno obeležje ali spominsko tablo ter lokacijo vključila v program Trubarjeve hiše na Rašici, v katere so zaobjete vse »Trubarjeve« lokacije na Rašici.

Naj se še enkrat vrnemo na začetku omenjen sklep delovnega obiska v Velikih Laščah, ki se nanaša na pridobitev statusa domačije kot memorialne dediščine. V obrazložitvi ZVKDS, OE Ljubljana z dne 29.1.2018 je zapisano, da je pobuda za razglasitev Trubarjeve domačije za kulturni spomenik državnega pomena tudi z vidika memorialne dediščine neutemeljena.

Trubarjeva domačija s svojimi dejavnostmi daleč presega zgolj ohranjanje spomina na našega velikega Slovenca. Z vsemi svojimi dejavnostmi utrjuje vedenje o pomenu Primoža Trubarja, reformacije, burnih dogodkov v 16. stoletju za Slovence (narodna zavest in identiteta, jezik in književnost, družbenopolitične spremembe, gospodarska dejavnost...). Obiskovalci Trubarjeve domačije dobijo del odgovora na večno vprašanje, kako je slovenski človek ostal, obstal in napredoval. Hkrati varuje izginjajočo tehniško dediščino, dediščino mlinarstva in žagarstva, ki zagotovo izvira na tej lokaciji že iz Trubarjevega časa.

Kot je izpostavil Dr. Dragan Matič, predsednik odbora za kulturo, torej Trubar glede na veljavne kriterije ne more imeti nikjer v Sloveniji svoje spominske sobe nacionalnega pomena. Ne bi sicer radi polemizirali, kdo od slovenskih mož je pomembnejši za slovenski narod in njegovo narodnostno samozavest. Zagotovo pa lahko rečemo, da brez Trubarja ne bi bilo niti Prešerna, niti Cankarja, prav tako ne naše samostojne države. V lokalni skupnosti Velike Lašče upamo in si želimo, da odgovorni na Ministrstvu za kulturo (tako kot mnogi Slovenci) prepoznajo v Trubarju in Trubarjevi domačiji nacionalni simbol samobitnosti in nam pomagajo urediti status, tudi s spremembo zakonodaje, če je to potrebno.

Lep pozdrav!

Pripravila: mag. Barbara Pečnik

Anton Zakrajšek, univ. dipl. inž.

župan

V vednost:

Dr. Dragan Matič, Odbor za kulturo pri Državnem zboru RS

SPREMEMBE EVIDENTIRANJA NEPREMIČNIN – POZIV LASTNIKOM K ČIMPREJŠNJI UREDITVI PODATKOV

22. februarja so pričele veljati določbe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN-A), katerega cilj je ureditev evidentiranja in spreminjanja podatkov o zemljiščih, stavbah in delih stavb v zemljiškem katastru,

katastru stavb in registru nepremičnin, ki se je zaznala kot pomanjkljiva ali neustrezna zlasti z vidika izvajanja sistema množičnega vrednotenja nepremičnin. Dosedanja ureditev se nadgrajuje z dodatnimi ukrepi in aktivnostmi, ki bodo zagotovili, da se bodo podatki v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin izboljšali.

Geodetska uprava RS (GURS) zato lastnikom priporoča, da:

- si čimprej uredijo podatke o svojih nepremičninah
- uredijo meje parcel;
- vpišejo stavbo v kataster stavb;
- če je v stavbi več stanovanj, vpišejo etažno lastnino v zemljiško knjigo;
- lastniki naj preverijo, ali so v zemljiški knjigi vpisani z matično številko (EMŠO) in uredijo podatke, ki se o njihovi nepremičnin vodijo v registru nepremičnin.

Celotna priporočila GURS najdete na spletni strani <http://www.mop.gov.si>.

Vir: <https://skupnostobcin.si/>

OTROCI SO KOT BISERI!

Mi starši pa kot školjka, ki leto za letom brusimo mali kamen, ga ovijamo v objem ljubezni, hranimo, da bo zrastel, šolamo, da se bo svetil, valimo, da se bo znal pripraviti na okolje, vse z namenom, da bo zrastel v nam najlepši biser. Ena od strani oklepa pa je na začetku nam staršem v pomoč naš vrtec, ki nam pomaga v vzgoji v vseh procesih graditi ta biser. Zelo pomembna ustanova, ki skrbi, da je naš otrok na varnem, toplem ter v prijaznem in učečem okolju, tako da mi lahko brez skrbi odidemo v službe.

Pogovarjal sem z vodjo vrtca, pomočnico ravnateljice gospo Stanko Mustar, ki mi je zaradi mojega statusa priseljenca morala odgovarjati malo dlje, kot pa če bi obiskoval vrtec v Velikih Laščah.

Prva ustanova, v katero so vključeni naši otroci, so vrtci. Nam na kratko poveste, kako so naši otroci razdeljeni v skupine (tu mislim po letih), koliko oddelkov imamo po skupinah, koliko je vseh otrok letos vključeno v naš vrtec? V naši občini imamo tri lokacije, v katere lahko starši vključijo svoje otroke. Nam poveste, koliko otrok, skupin in oddelkov je vključenih v ta vrtec.

Vrtec Sončni žarek deluje na treh lokacijah, in sicer v Velikih Laščah, kjer je 9 oddelkov, na Karlovinci so 3 oddelki in v PŠ Turjak, kjer imamo 1 oddelk. Otroci so razdeljeni v starostno homogene (vključeni približno enako stari otroci – v razponu enega leta), heterogene (v prvi starostni stopnji od 1 do 3 let, v drugi starostni stopnji od 3 do 6 let) in kombinirane skupine (vključeni otroci prvega in drugega starostnega obdobja). Trenutno je v 13 oddelkov vključenih 224 otrok. Od 5. 3. 2018 pa bomo imeli še en oddelk prve starostne stopnje, tako da se bo skupno število povečalo še za 14 otrok. Zaradi novega oddelka smo morali reorganizirati delo v vrtcu. Najstarejša skupina se je preselila v učilnico Osnovne šole v Velikih Laščah in tudi v vrtcu sta dve skupini zamenjali igralnici. Tako da sedaj poslujemo na 4 lokacijah.

Naš vrtec Sončni žarek deluje kot organizacijska enota naše osnovne šole Primoža Trubarja. To je glede na število otrok verjetno prednost, glede zapolnitve in prilagajanja prostorov vrtčevskim otrokom in osnovnošolcem.

Naš vrtec je organizacijska enota osnovne šole. S šolo, katere del smo, sodelujemo na različnih področjih. Z Metodo Kolar, ravnateljico zavoda, zelo dobro sodelujeva, saj je to neobhodno potrebno za kakovostno delovanje vrtca in šole. Dogovarjava se o organizaciji dela, zaposlovanju delavcev, vodenju vrtca, o sodelovanju v projektih, načrtujeva nadaljnje izobraževanje zaposlenih, o povezovanju z okoljem ... S šolo smo povezani tudi s skupno računovodsko administrativno službo, kuhinjo in delitvijo prostorov (na PŠ Turjak imamo en oddelk od 1. 9. 2008, sedaj pa še v šoli v Velikih Laščah). Naši mlajši otroci obiskujejo šolsko knjižnico, kjer jim knjižničarka pripravi pravljíčno uro. Otroci od treh let naprej pa enkrat tedensko telovadijo v športni dvorani. Imamo tudi del skupnih izobraževanj za zaposlene in strokovnih predavanj za starše. Za lažji vstop otrok v šolo se povezujemo z učiteljicami razredne stopnje. Otroci iz vrtca obišejo uro pouka, si ogledajo razred in na ta način otrokom olajšamo prehod v šolo. Otroci prvih razredov nam v prazničnem decembru popestrijo dopoldne s predstavo. Sodelujemo tudi pri izvedbi različnih prireditev (zaključek leta, dobrodelna prireditev, prireditev ob občinskem prazniku).

V zadnjih letih je osnovna šola pridobila nekaj novih prostorov tako za nove oddelke otrok in kar nekaj nove opreme učilnic (tu mislim računalniška učilnica, novi »stoli« ...). Kaj pa je v zadnjih letih novega pri vas? Ste na katero pridobitev še posebej ponosni?

Vrtec v Velikih Laščah in na Karlovinci sta še razmeroma nova. Veseli smo bili energetske sanacije vrtca na Karlovinci; ta je bila izvedena v letu 2014. Takrat je bila narejena nova streha, zamenjana so bila okna, izvedena je bila izolacija stavbe in narejena nova fasada. Ob tem se je izvedla še konstrukcijska utrditev stavbe in odvodnjavanje meteorne vode. Investicija se je financirala tudi iz sredstev Evropskega kohezijskega sklada. Na Karlovinci smo v letu 2015 namestili toplotno črpalko. Vsako leto v vseh enotah izvedemo različna obnovitvena dela (pleskanje prostorov, obnova parketa, zamenjava ograj na terasah), skrbimo za primerno vzdrževana igrišča in igrala. Vsako leto tudi dokupimo in posodabljammo IKT opremo (računalniki, projektorji ...). S starostjo stavb predvsem naraščajo stroški vzdrževanja. Vendar imamo dobre delovne pogoje, otroci pa kakovostno bivanje v vrtcu.

Osnovno šolo Primoža Trubarja je ustanovila naša občina. Potemtakem pomeni, da vse projekte finančno bremenijo ustanovitelj, tj. našo občino. Vsaka vzgojna ustanova želi za svoje otroke urediti čim boljše pogoje, vendar se verjetno tudi vi srečujete z omejitvami.

Ustanoviteljica vrtca je Občina Velike Lašče. Seveda imamo velikokrat več potreb in želja, kot pa je finančnih sredstev. Tako vsako leto v Letnem načrtu dela opredelimo potrebne investicije in vzdrževalna dela, v občinski plan proračuna pa posredujemo oceno potrebnih finančnih sredstev za obdobje štirih let. Z občino ustanoviteljico sodelujemo dobro in tako vsako leto izboljšamo prostorske in materialne pogoje dela za zaposlene in se trudimo vnašati novosti v delovni proces za boljše počutje otrok in staršev.

Malo za šalo. Če pa bi vam kak donator poklonil denar, za kaj bi ga porabili?

Z veseljem lahko povem, da imamo donatorje in denar vedno porabimo za izboljšanje pogojev za delo z otroki. V preteklosti smo nakupili blazine in različen didaktični material. V tem šolskem letu pa smo doniran denar namenili izvajanju angleških uric v skupinah od 5 do 6 let starih otrok. Angleške urice potekajo enkrat tedensko za vse otroke v skupinah Ribice, Miške in Srnice in so za starše brezplačne. Sem vesela, da so se prizadevanja uresničila, zato se vsem donatorjem lepo zahvaljujem.

Otroci so naša investicija, če se lahko izrazim bolj poslovno, in prav je, da so deležni čim boljše vzgoje. Tako kot za šolo imate verjetno tudi kot ravnateljica vrtca glede na vzgojne cilje določene normative, ki so kje zapisani in jih kot ustanova morate izpolnjevati.

Zakon o vrtcih, veliko pravilnikov in drugih zakonov urejajo predšolsko vzgojo v naši državi. Tako so predpisani normativi in pogoji za prostor in opremo vrtca, za oblikovanje skupin (število otrok, vrsta oddelka, sočasna prisotnost vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljice), izobrazba zaposlenih, število zaposlenih ... Pri določanju zgornje meje števila otrok v oddelku imajo občine možnost, da sprejmejo tako imenovani fleksibilni normativ +2 otroka na oddelek. Tak sklep je bil sprejet tudi v naši občini, tako da v primeru potreb lahko vključimo dva otroka več v oddelek.

Zaposleni v vrtcu so poleg osnovne izobrazbe tudi stalno izobražujejo. Nam lahko opišete vašo kadrovsko ekipo, katere šole morajo imeti zaposleni, dodatne tečaje, izpite ...?

V vrtcu je zaposlenih 32 strokovnih delavk, od tega je 14 vzgojiteljic predšolskih otrok in 18 pomočnic vzgojiteljic. Vse zaposlene imajo ustrezno strokovno izobrazbo. Vzgojiteljice se izobražujejo na Pedagoški fakulteti v programu Predšolska vzgoja (visoka strokovna) in imajo naziv diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok. Lahko pa se izobražujejo v drugih družboslovnih programih in opravijo Študijski program za pedagoško izpopolnjevanje iz predšolske vzgoje. Pomočnice vzgojiteljic imajo lahko dokončano srednjo vzgojiteljsko šolo ali narejeno prekvalifikacijo v programu za vzgojiteljico predšolskih otrok. Za popolno izobrazbo je potrebno imeti opravljen tudi strokovni izpit. Poleg osnovne izobrazbe je pomembno, da vzgojiteljice rade delajo z otroki in starši, da svoje delo vidijo kot poslanstvo in ga opravljajo s srcem. Pomembno je vseživljenjsko učenje, zato vsako leto načrtujemo izobraževanja za celotni kolektiv in individualna izobraževanja za posamezne zaposlene. Predloge za vsebine izobraževanj posredujejo strokovni delavci na letnem razgovoru ali ob koncu šolskega leta. Že dolga leta izvajamo tudi medsebojne hospitacije (predstavitev primerov prakse), ki prispevajo k povezovanju, učenju in dobri komunikaciji med zaposlenimi. Pred izvedbo prejmejo prisotni zapis, ob katerem lažje sledijo in konstruktivno, strokovno razpravljajo. Takšna oblika je nedvomno prispevala k dvigu nivoja refleksije, iskrenosti in prenašanja novosti v lastno izvedbeno delo.

Otroci pridejo v vrtec in jih potem razporedite v skupine, oddelke. Po kakšnem ključu jih večinoma porazdelite?

Otroci so v vrtcu razporejeni v starostno homogene, heterogene in kombinirane oddelke. Ker imamo tri enote, vsekakor poskušamo organizirati skupine tako, da imajo starši vse otroke v enem, najbližjem vrtcu. Tega ne moremo vedno zagotoviti, ker imamo v enoti na Turjaku vključene samo najstarejše otroke, tako da starši mlajše otroke vozijo v Velike Lašče. Z novo šolo in vrtcem v Turjaku bi se rešila tudi ta težava.

Otroci imajo, zlasti tisti najmanjši, večinoma največ težav s prilagoditvijo okolja. Ko sem še sam imel tako majhne otroke, sem velikokrat zjutraj slišal tisti žalostni jok in klicanje za starši. Takrat sem imel občutek, da sem otroka »kar nekam oddal«.

Odhod v vrtec je za otroka in družino pomemben in čustveno zahteven dogodek. Otrok je prvič za daljši čas ločen od svojih staršev. Sreča se z novim okoljem, neznanimi odraslimi in večjim

številom vrstnikov. Vse to v njem zbuja strah, negotovost, porušen je občutek varnosti. Otrok potrebuje čas, potrpežljivost staršev in podporo odraslih v vrtcu. Zato je pomembno, da staršem posredujemo vse potrebne informacije še pred vključitvijo otroka v vrtec. Zato izpeljemo naslednje aktivnosti:

- roditeljski sestanek v mesecu juniju, na katerem staršem predstavimo organizacijo, življenje in delo v vrtcu, dnevni ritem;
- srečanje staršev z vzgojiteljicama oddelka na individualnem pogovoru o otroku,
- srečanje skupine staršev in vzgojiteljic, na katerem se dogovorijo o postopku uvajanja.

Postopno uvajanje otroka je proces, ki otroku omogoča, da postopoma, ob pomoči staršev, spozna novo okolje in nove ljudi in si tako pridobi občutek varnosti in zaupanja. Ta čas je pomemben tudi za starše in vzgojiteljice, predvsem za grajenje medsebojnega zaupanja, ki je temelj dobrega nadaljnega sodelovanja.

Uvajalno obdobje je naporno za vse vpletene. Jok, oklepanje staršev, večja občutljivost so normalne prilagoditvene težave, ki postopno izzvenijo. Ko se bo otrok privadil na novo okolje, ko se bo navezal na svoje vzgojiteljice, bo rad hodil v vrtec in se bo v njem dobro počutil.

Otroci se med seboj razlikujejo. K vam prihajajo z različnimi navadami, znanjem, vedenjem ...

Seveda pa se otroci med seboj razlikujejo (interesi, karakter, način življenja pred vključitvijo v vrtec). V vrtcu se predvsem srečajo z večjim številom vrstnikov in manjšim številom odraslih, ki skrbijo za njih. Tako je v začetku potrebno posvetiti več časa dnevni rutini (uživanje obrokov, higiena, počitek, igra) in oblikovanju dogovorov, ki so nujno potrebni za življenje v skupini. Pomembno je, da so otroci vključeni in sooblikujejo, sodelujejo o življenju in delu v vrtcu. Seveda pa mora biti vsak otrok kot posameznik opažen in sprejet z vsemi posebnostmi, ki jih ima.

Kaj bi staršem kot izkušena mama, mogoče tudi babica ter vsekakor pedagog rekli staršem, ko otroka prvič prepustijo vašemu varstvu?

Pomembno je, da starši spoznajo, si ogledajo vrtec, da vprašajo vse, kar jih zanima, in da se v postopku uvajanja otroka v vrtec tudi oni potrudijo za vzpostavitev zaupanja z zaposlenimi v vrtcu. To je temelj dobrega počutja otroka in staršev in osnova za sodelovanje z vzgojiteljicami.

Različne družine in takšni so tudi otroci. Vsi starši mislimo, da delamo prav in da so naši otroci vzgojeni tako, kot se »šika«. Takšna razmišljanja pa včasih pripeljejo našega otroka v nezavidljiv položaj, ko ga prepustimo drugemu okolju. Otrok doma toži, noče v vrtec, se izmišljuje ... Imate kakšen univerzalen recept za vzgojo?

Univerzalnega recepta za vzgojo ni. Si pa vsi starši zagotovo prizadevamo, da bi otroke dobro vzgojili. Osnovna naloga vrtca je pomoč staršem pri celoviti skrbi za otroka. Seveda se pogledi in pričakovanja staršev vedno ne skladajo z organizacijo in postopki dela z otroki v vrtcu. Tu je pomembno medsebojno spoštovanje, meja starševstva in avtonomije vrtca. Ob kakršnih koli težavah je pravočasna in ustrezna komunikacija pogoj za reševanje nastalega problema. Da bi bilo takih nesoglasij čim manj, imamo v vrtcu načrtovanih veliko oblik sodelovanja s starši. Naj jih naštejemo: roditeljski sestanki, individualne pogovorne ure, igralne urice, ustvarjalne delavnice, nastopi otrok, pohodi, izleti, starši na obisku v skupini ... Na srečanjih

imajo starši priložnost opazovati, kako se otrok vključuje v dejavnosti, kako sodeluje z vrstniki, vzgojiteljice pa pridobijo pomembne informacije o otrokovem odnosu s starši.

Pravijo, da našega otroka vzgaja družba ali prosto okolje, vzgojno-izobraževalne institucije in družina v približno enakem razmerju. To pomeni, da je lahko otrokova moralna, etična, vzgojna, učna ... pot lahko bolj prava ali pa ga ponese družba, npr. Potem se otrok lahko odlično znajde, vendar trpi njegovo učenje, drugi se lahko uči cele dneve, pa bo celo življenje nekomunikativen ... Tu verjetno ni pravila, saj tudi službe zahtevajo različne profile ljudi. Vendar pa le obstajajo kakšni minimumi pri vzgoji, da lahko vsi otroci napredujejo v svojem daru, talentu ...

V vrtcu si zelo prizadevamo, da je v skupini otrok opažen in sprejet vsak posamezen otrok z vsemi darovi, talenti pa tudi primanjkljaji. To ni enostavna naloga; sama menim, da sodi med najzahtevnejše naloge vzgojiteljice. Skupaj z otroki se pripravljajo dejavnosti, otroke vključujemo v načrtovanje vzgojnega dela, v izvedbo in evalvacijo dejavnosti (tega je še vedno premalo). Ob tem teče tudi spremljanje in beleženje otrokovega napredka. Vzgojitelj na ta način spoznava posameznika in nato poskuša z različnimi sredstvi, materiali, področji in metodami naravnati vzgojno delo tako, da zadovolji tudi posameznikove interese. To ne pomeni, da spodbujamo samo individualnost ali tekmovalnost, temveč poskušamo otroke učiti spoštovanja različnosti in medsebojnega sodelovanja.

Vrtec Karlovica

Koliko let ste že pomočnica ravnateljice oz. koliko let že vodite naš vrtec?

Vodja vrtca sem od leta 1999, pomočnica ravnateljice pa zadnja leta.

Na kaj ste ponosni pri svojem delu?

Kot uspešno lahko ocenim naša prizadevanja (vodstvo šole in vrtca, občina), da zagotavljamo zadnjih deset let dovolj prostora za vse otroke, ki jih želijo starši vpisati v vrtec. Otroke smo ves čas sprejemali tudi po 1. septembru, do konca koledarskega leta.

Ponosna sem tudi na delovanje kolektiva, ki si medsebojno pomaga, sodeluje, izobražuje, vnaša novosti v delo in tako skupaj ustvarjamo spodbudno in varno okolje za naše otroke. Ponosna sem tudi na prireditve oz. nastope naših otrok in vzgojiteljic. Malo manj pa na vedenje »gledalcev«, ki velikokrat z glasnim govorjenjem, fotografiranjem motijo dogajanje na odru.

Za otroke zagotavljamo veliko dodatnih in obogatitvenih dejavnosti: plavalni tečaj, pevski zbor, angleške urice. Za izvedbo teh starši niso dodatno finančno obremenjeni. Ponosna sem tudi na vse kakovostno izvedene projekte, za katere so bile posamezne skupine tudi nagrajene.

Sodelujemo tudi v domačem okolju, na prireditvah, še posebej bi izpostavila sodelovanje z Društvom za ohranjanje dediščine iz Gradeža.

Kakšne odlike mora imeti vodja tako zahtevne službe?

Na to vprašanje težko odgovorim. Pot, ki me je vodila na sedanje delovno mesto, je bila prepletena z zaporedjem različnih dogodkov. Po končani srednji vzgojiteljski šoli sem se zaposlila v vrtcu v Ljubljani. Ob delu sem končala višjo vzgojiteljsko šolo. Ko sem leta 1998 nastopila delo vzgojiteljice v vrtcu v Velikih Laščah, sem se ob delu izobraževala na Pef – smer razredni pouk. Naslednje leto sem prevzela vodenje vrtca in za polovico delovne obveznosti vzgojiteljice v prvem razredu devetletke. Zase menim, da sem komunikativna, delavna, organizirana in vedno pripravljena se naučiti kaj novega. Verjamem v svoje sodelavce, skupaj si prizadevamo za boljšo kakovost dela.

Katere so vaše najbolj zahtevne naloge?

Veliko je birokracije, predpisov, zakonskih določil in sprememb na različnih zakonodajnih področjih, ki jim je potrebno slediti. Veliko časa posvetim tudi organiziranju dela, informiranju zaposlenih, načrtovanju in usklajevanju različnih dejavnosti. Ker delujemo na treh lokacijah, je organizacija dela, izvedba določenih skupnih prireditev povezana z velikimi logističnimi zankami (prevoz, zagotovitev dovolj odraslih za spremstvo). Dobra vrtca ni brez možnosti strokovne rasti in razvoja zaposlenih, zato največ dela namenjam pedagoškemu vodenju in vnašanju novega znanja v izvedbeno delo. Zahtevna naloga je tudi sprejem otrok in organizacija skupin za novo šolsko leto. V redne oddelke imamo integrirane tudi otroke s posebnimi potrebami, za katere je potrebno pripraviti individualiziran program, prilagoditev prostora in vsebin. Poleg pedagoškega dela je potrebno tudi načrtovanje investicij, vzdrževalnih del in popravil v vrtcu in tu je še kako pomembno dobro sodelovanje z občino ustanoviteljico, kar pa ni vedno enostavno, saj financiranje vrtca predstavlja velik delež občinskih sredstev.

Kaj bi po koncu svoje poslovne kariere rekli svoji naslednici?
Želela bi ji uspešno delo s čim manj problemi.

In Vaša zaključna beseda?

Dogajanje v vrtcu soustvarjajo otroci, zaposleni, starši in zunanji sodelavci. Zato je pomembna komunikacija, ki ni le izražanje samega sebe in sporočanje svojih misli in čustev. Je proces, ki vključuje sprejemanje sporočil drugih ter ustrezno odzivanje nanje. Le tako lahko ustvarjamo zdravo, varno in spodbudno okolje in ob spoštovanju različnosti negujemo tople medčloveške odnose.

S Stanko Mustar, pomočnico ravnateljice, sem se pogovarjal Gorazd Milavec.

Foto: Anja M. Otoničar

ČAS IN KOLEDAR

V mesecu januarju smo v skupini Ribice spoznavali vse, kar je v zvezi s časom.

Najprej smo ugotovili, da novo leto prinese nov koledar, kar pomeni, da bo spet na vrsti dvanajst mesecev, štirje letni časi ... Vse do ure in minute.

Tema je otroke zanimala in so aktivno sodelovali pri dejavnostih. Kar nekaj časa pa smo namenili spoznavanju različnih ur.

Ob tem nismo spustili, kako ure tiktakajo. Tu gre predvsem za cilj, da otroci prepoznajo, razlikujejo in ustvarjajo različne ritme gibalno, z instrumenti ter glasovno.

Najboljši pa je bil zaključek, ko so otroci prinesli v vrtec ure. Imeli smo pravo urarno, se z urami igrali, jih popravljali in izdelali svojo iz kartona.

Vzgojiteljici: Martina Krašovec, Zala Hočevar

ZAČETKI PISMENOSTI V ZGODNJEM OTROŠTVU

V današnjem času se otrok srečuje s pisnim jezikom. Najprej v družini, okolju, vrtcu; vidi znake na cesti, izložbah, embalaži živil, televiziji, računalniku ... Napisi otroka spremljajo na oblačilih, obutvi, naslovnica knjig ...

Pridobivanje pismenosti se prepleta z otrokovim življenjem v družini in nadaljuje z življenjem v vrtcu med vrstniki. Večji del zgodnjega predšolskega razvoja pismenosti poteka spontano, ob dnevnih dogodkih, ko v določenem trenutku prepozna znane besede ali črke.

V mesecu januarju smo v vrtcu Sončni žarek Velike Lašče, v skupini Ježki (otroci stari 3–4 leta) in v skupini Račke (otroci stari 4–5 let) izvajali tematski sklop Igra s črkami in črtami. Zadali smo si cilja z jezikovnega področja Otrok poslušaj različne literarne vrste in spoznavaj razlike in podobnosti med njimi ter Otrok

razvija predbralne, predpisalne sposobnosti in spretnosti.

Izvajali smo naslednje dejavnosti:

- otrok poslušaj pravljice v povezavi z zimo;
- otrok je dramski igralec (pravljica Mojca Pokrajculja, koroška pripovedka);
- otrok sodeluje v pogovoru o različnih poklicih, opisuje posamezne poklice (ob plakatu, igri v kotičkih: mesar, šivilja, krojač, čevljar, drvar ...);
- otrok poslušaj besedne uganke in pove rešitev;
- otrok prepoznavaj zapis za imena in števila;
- otrok sodeluje pri didaktičnih igrah za določanje prvega glasu;
- otrok išče rime, nauči se novo deklamacijo (F. M. Ježek: Verzi);
- otrok tvori povedi na podlagi posameznih besed;
- otrok sodeluje pri vajah za poslušanje; risanje, dopolnjevanje po slušnih navodilih;
- otrok zaznava dolge in kratke besede (ploskanje, tapkanje);
- otrok dela grafomotorične vaje: risanje, slikanje, striženje, lepljenje, trganje, izdelovanje rekvizitov za simbolno igro;
- otrok striže črke iz revij, oblikuje črke iz plastelina, s krogci;
- otrok sestavlja svoje ime na podlagi krogcev s črkami;
- otrok se udeležuje pravljicne urice v knjižnici.

V tematski sklop smo zajeli še vsa druga področja, ta so se med seboj prepletala. Otroci so se pri tem različno razvijali, odvisno od njihovega lastnega interesa. Aktivnost otrok je bila dobra, zato bodo otroci imeli v prihodnje na voljo dovolj sredstev in spodbudnega učnega okolja.

Vzgojiteljici Irena Hren in Anja Mikuž Otoničar

PUST V VRTCU SONČNI ŽAREK

Pa smo le dočakali slastne krofe, ki jih prinese pustni čas. V vrtcu smo se na pustni torek sladkali s pustnimi krofi, to pa ni vse, kar prinese pust.

Na ta dan v vrtcu ni bilo nobene deklice, dečka ali vzgojiteljice. Prišli so gusarji, princeze, gasilci, kuharji, zmajčki, čarovnice in čarovniki, medvedi, čebelice in druge živali, Elze, Ane, Maše ... Maškare smo se zbrale v večnamenskem prostoru, se predstavile drugim maškaram in skupaj s klovnom ob pustni glasbi zarajale in zaplesale.

Na pust smo se pripravljali že veliko prej, v igralnicah smo se sami šemili in si ustvarjali pustne maske in kostume ter tako premagovali strah pred pustnimi šemami. Starejši otroci so si ogledali tudi kurente, ki so prišli na trg. In veste kaj: prav nič se jih niso bali!

Slastni pustni krofi

Napisala: Maša Samsa

Maškare pri Zajčkih

UTRINEK RAJANJA MAŠKAR NA KARLOVICI

Ustvarjamo si svoje pustne maske

OBISK PRI ILČEVIH V SROBOTNIKU

V mesecu januarju smo odšli otroci iz skupin Ježki in Račke z vzgojiteljicami Ireno, Alenko, Anjo in Vesno na pohod v okviru programa Mali sonček. Za cilj smo si zadali Srobotnik in ga tudi dosegli. Na cilju smo imeli srečanje z Ilčevimi; ti so nam z veseljem pokazali domače živali. Otroci so jih imeli možnost božati, hraniti, ogledovati, spoznati njihovo bivališče, se fotografirati ... Ob tem so zelo uživali. Ilčevi so nas pogostili s toplim čajem in piškoti.

Po okrepčilu smo zmogli tudi pot nazaj v vrtec Sončni žarek, in to brez poškodb ter večjih zapletov.

Ilčevim se iskreno zahvaljujemo za gostoljubnost in pripravljenost za sodelovanje z vrtcem.

Vzgojiteljici Irena Hren in Anja Mikuž Otoničar

ŠOLAR NA SMUČI

Tudi letos so četrtošolci v okviru akcije Šolar na smuči odšli na brezplačno smučanje z učitelji smučanja na smučišče Krvavec. 23. januar je bil idealen dan za smučanje: sončen, ravno prav hladen, vetra ni bilo. Četrtošolci smo se odpravili na smučišče Krvavec, kje smo se učili ali nadgrajevali smučanje s pomočjo učiteljev smučanja. Nekateri učenci smo prvič videli pravo zasneženo smučišče, se peljali z gondolo, nekateri pa prvič obuli smučarske čevlje in nadeli smuči. Po celodnevni smuki smo se utrujeni, a polni zadovoljstva vrnili z upanjem, da nas starši še kdaj peljete na smučišče ali pa vsaj uredite smuči, da bomo lahko utrdili in nadgradili usvojeno znanje.

Četrtošolci

PLAVALNA ŠOLA V NARAVI

Na Debelem rtiču so četrtošolci izpopolnjevali plavalno znanje.

Plavalna šola v naravi je potekala od 3. do 9. marca na Debelem rtiču. Pri nas je bila še prava zima in malce nenavadno je bilo pakirati kopalke in se odpravljati na morje, ko pa je bilo zunaj še vedno več kot pol metra snega.

Največ časa smo preživali v bazenu, kjer smo izboljševali zavesljaje in udarce pri kravlu, prsnem in hrbtnem plavanju. Uživali smo tudi pri skokih v vodo. Plavalno šolo lahko ocenimo kot zelo uspešno, saj smo dosegli veliko priznanj za zlatega in srebrnega delfina; ta povedo, kako zelo dobri plavalci smo.

Tudi priznanja za bronastega delfina so dokaz, da smo plavalci, a nam je zmanjkalo nekaj zavesljajev ali sekund pri kravlu, da bi se delfin na priznanju obarval v srebrno barvo. Poleg plavanja pa smo spoznali botanično raznolikost parka, raziskovali morsko obalo, imeli tekmovanje Male sive celice, se pomerili v iskanju skritega zaklada, se na zabavi predstavili v najbolj odštekanem stilu in predstavljali svoje talente, se peljali v Koper z ladjico ... ter se veliko družili z vrstniki.

Četrtošolci

NARAVOSLOVNI TABOR V FIESI 2018

V ponedeljek, 15. 1. 2018, smo se učenci 7. razreda OŠ Primoža Trubarja z učiteljicami Gordano Farazin, Vito Mekinda in Mojco Lampret odpravili v šolo v naravi na slovensko obalo v Fieso. Na poti smo se ustavili v naravnem rezervatu Škocjanski zatok, kjer smo spoznali različne vrste ptic. Z vodiči smo se podali na učno pot, kjer smo z daljnogledi opazovali ptice in druge živali, npr. podolsko govedo, kamarške konje, ribe ... Območje je predvsem močvirnato, pestro pa je tudi rastlinstvo. Po končanem ogledu smo se z avtobusom odpravili proti ČŠOD Breženka, kjer smo prebivali cel teden. Že takoj nas je prijazno sprejel upravnik doma, nato pa smo odložili prtljago in odšli na kosilo. Popoldne smo, razdeljeni v skupine, šli na sprehod po okolici Fiese in sproti reševali učne liste, ki so bili povezani s tamkajšnjo okolico, sredozemskim rastjem in drugimi značilnostmi pokrajine, ki smo jih lahko srečevali na poti.

Preizkusili smo se tudi v lokostrelstvu, na igrišču pa smo se skupaj z učiteljicami zabavali še z badmintonom, namiznim tenisom in košarko. Po večerji je sledil nočni pohod v Piran, nekaj pa nas je ostalo v domu, kjer smo vadili svoje inštrumente. Naslednji dan smo se peš napotili v Piran, kjer smo spoznali njegove zanimivosti, naravni spomenik Rt Madona in cerkev sv. Jurija. Nato je zopet sledilo delo po skupinah, kjer smo se s pomočjo navodil z učnega lista sprehodili po Piranu in zopet reševali razne naloge.

Popoldne smo tri skupine z gospo Katjo spoznavale življenje v bibavičnem, pršnem in priobalnem pasu, ostale tri so se preizkusile v ribištvu. Nato smo se tudi zmenjali. Nabiranje

živali ob obali nam ni povzročalo težav, ribištvo pa nam je delalo malo več preglavic. Učitelj Žiga nam je predstavil nekaj živali, ki bi jih na tistem območju lahko ulovili, nato smo začeli z lovljenjem. Nekaterim učencem je uspelo uloviti nekaj rib in rakov; nekaj je bilo tudi takih, ki so se lovili kar med sabo in se nato zapletali s trnki.

Pred večerjo je nato sledilo še kratko predavanje o želvi kareti, po večerji pa še predavanje o slovenski Istri.

V sredo smo z uporabo kompasa zopet raziskovali Fieso in reševali zanimive naloge na učnem listu. Merili smo tudi temperaturo morja ter jezera in v učilnici z mikroskopom opazovali vodo in organizme iz tamkajšnjega jezera. Popoldne je polovica skupin spoznavala jezera v Fiesi in reševala naloge na učnem listu, druga polovica pa se je naučila nordijske hoje. Nato smo se zmenjali.

Po tem dogodku smo bili deležni zelo zabavnega predavanja o morskih polžih in školjkah. Iz muzeja školjk v Piranu nam je prišel predavat Jan Simič. Pripravil je zelo zanimive slike in nam na zabaven način opisal morske polže in školjke. Zvečer smo po skupinah imeli zabaven kviz, poln zanimivih, a hkrati zelo logičnih vprašanj.

Četrtek je bil sončen. Takoj po zajtrku smo se odpravili na pohod do Krajinskega parka Strunjan, ogledali smo si tudi soline in orodje, ki ga uporabljajo solinarji pri delu, in rastje, ki uspeva v tem slanem okolju.

Potem smo se povzpeli do Belega križa in odšli še proti Portorožu.

V Portorožu smo imeli nekaj časa, da smo se sprehodili ob obali in si kupili kak spominek. Nato smo se vrnili proti Fiesi, kjer nas je čakalo kosilo, po kosilu smo se z gospo Katjo odpravili k obali, kjer smo po skupinah nabirali rastline, ki rastejo v obrežnem pasu. Nato smo reševali učni list s pomočjo nabranih rastlin in jih primerjali s kopenskimi rastlinami. Pozneje je sledila priprava in kuhanje školjk. Nekatere skupine so čistile školjke, ena skupina je rezala peteršilj in druga sekljala česen. Nato smo z učiteljem Žigo do konca pripravili školjke in jih na koncu seveda tudi pojedli. Marsikdo je školjke jedel prvič, a večina je bila zelo zadovoljna z njimi.

Zadnji večer v Fiesi smo se zelo zabavali, saj smo imeli zaključni ples. Nato smo utrujeni od celega dne kaj hitro zaspali. Zadnji dan smo se dopoldne zopet odpravili v Piran, kjer smo obiskali še muzej školjk in akvarij. Nato smo imeli nekaj časa, da smo si tam kupili kakšne spominke, šli v čokoladnico itd. Nato smo v domu imeli še podelitev posebnih priznanj za najbolje urejeno fantovsko in dekljsko sobo ter za najuspešnejšo skupino. Za zaključek smo imeli še lovljenje rib na suhem, kjer smo s palicami poskušali ujeti ribe na tleh. Nato smo se našim gostiteljem iskreno zahvalili za gostoljubje in se s težkim srcem poslovili od Fiese.

Napisala: Eva Pečnik
Foto: Gordana Farazin

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujemo Amadeji Košir, da je del sredstev, zbranih na svojem dobrodelnem koncertu decembra 2017, namenila družinam v stiski. Z njeno pomočjo smo obdarovali 10 družin oz. 15 naših učencev.

Metoda Kolar, ravnateljica

ZMOREM, HOČEM, TEČEM!

Devetošolci OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče smo sprejeli izziv ravnateljice in se odločili, da pokažemo, kako znamo sodelovati in pomagati, zato vas **vabimo na dobrodelni tek HOČEM, ZMOREM, TEČEM!**, ki bo **7. aprila 2018 v okolici Velikih Lašč.**

Zbrana sredstva bomo darovali za počitnice otrok iz socialno ogroženih družin na morju. Veseli bi bili, da se nam pridružite in nam pomagate pri našem dobrem delu in posledično omogočite nekaj brezskrbnih dni in spominov otrokom, ki se vsak dan soočajo s pomanjkanjem.

S seboj pripeljite tudi prijatelje in vse tiste, ki zmorejo in hočejo pomagati!

Več o našem projektu si lahko preberete na spletni strani www.ptrubar.si – Dobrodelni tek ali na naši Facebook strani Hočem. Zmorem. Tečem! Za dodatna pojasnila nam pišete na dobrodelni.tek9@gmail.com.

UČENKE GLASBENE ŠOLE RIBNICA NA PRESTIŽNEM TEKMOVANJU

Zveza slovenskih glasbenih šol in komisija, na kratko TEMSIG, že 47 let organizirata državno tekmovanje mladih glasbenikov ter nekoliko mlajše baletno tekmovanje. Tekmovanji povežeta in krepita kakovost ter razvoj slovenske glasbene kulture. TEMSIG je neposredno in posredno soodgovoren za prepoznavnost in odličnost slovenskega glasbenega šolstva v domačem in mednarodnem okolju.

Tekmovanje v posamezni disciplini poteka na vsaka tri, pri baletu na dve leti. Tekmovanje krepi konkurenčnost posameznih šol, obenem pa učencem zagotavlja možnosti razvoja in uspeha, ki daleč presegata osnovni nivo glasbenega izobraževanja.

Tekmovanje TEMSIG je zaradi zahtevnosti, vzdrževanja visokih standardov in mednarodne primerljivosti od leta 1991 član organizacije EMCY (European Music Competition for Youth). Izjemno pomembno je, da mnogi žiranti prihajajo iz najprestižnejših glasbenih univerz in ustanov Evrope. Nagrajenci glasbenega tekmovanja TEMSIG praviloma nadaljujejo svojo poklicno glasbeno pot.

V zvezi s tekmovanjem se po vsej Sloveniji na različnih ravneh odvija prek sto koncertnih dogodkov, prav posebej navajamo koncert prvonagrajencev, ki bo letos konec marca v Ljubljani v Zavodu sv. Stanislava. Ti dogodki so potekali tudi na območju Glasbene šole Ribnica.

Tekmovanje je zanimivo tudi za naše glasbene ustvarjalce, saj ti, običajno prav mladi in vzpenjajoči se ustvarjalci, ustvarjajo glasbene novitete, ki so del izvajanega repertoarja na tekmovanju.

Splet zahtevnosti in spodbujanja mladih tekmovalcev in ustvarjalcev, njihove izjemnosti in pripravljenosti na trdo delo, ki požanjejo uspehe in jim prek tega odpirajo vrata

v nadaljnem življenju, ne samo v glasbi, temveč na vseh področjih, daje ustvarjalcem tekmovanja in glasbenim šolam spodbudo, da z delom vztrajajo naprej.

Komisijo TEMSIG imenuje Zveza slovenskih glasbenih šol, sestavljajo jo ravnatelji glasbenih šol in predstavniki Akademije za glasbo. Člani komisije svoje delo opravljajo brezplačno, država pa se do tekmovalcev, ustvarjalcev, glasbenih šol in TEMSIG obnaša pričakovano mačehovsko.

Letošnjega tekmovanja TEMSIG so se udeležile štiri učence Glasbene šole Ribnica. Tri učence so dobile priznanje za uspešen prehod na državno tekmovanje. Na področju violine I. b-kategorije se je uvrstila Špela Kokošinek ob spremljavi Kristine Jekle in pod vodstvom Iva Vlašiča. V disciplini citre I. b-kategorije se je uvrstila Hana Debeljak pod mentorstvom Karmen Kos Zidar. V disciplini viola/violončelo I. b-kategorije pa se je uvrstila Eva Pečnik pod vodstvom Danice Kavrakove Žganjar. Ela Maxine Košir, ki je tekmovala v 1. c-kategoriji kitare, se ni uvrstila naprej, vendar je treba posebej izpostaviti, da je tekmovala v najstarejši in najštevilčnejši skupni tekmovalcev

in obenem zelo zahtevni ter konkurenčni kategoriji. Prav vsem učenkam in mentorjem čestitamo za vloženo delo ter udeležbo.

DRŽAVNO TEKMOVANJE

Na državnem tekmovanju so sodelovale 3 učence Glasbene šole Ribnica. Kot prva se je v ponedeljek, 5. 3. 2018, na Jesenicah izkazala Hana Debeljak v disciplini citre, I. b-kategorije, in je prejela bronasto plaketo.

V sredo, 7. 3. 2018, je v Kranju potekalo tekmovanje v kategoriji violina, kjer je Špela Kokošinek kljub močni konkurenci osvojila zlato plaketo v I. b-kategoriji.

Prav tako v Kranju je v torek, 13. 3. 2018, svoj delež pustila Eva Pečnik in osvojila bronasto plaketo v disciplini violončelo I. b-kategorije. Ob tej priložnosti Glasbena šola Ribnica čestita učenkam, mentorjem, staršem in korepetitorici za dosežem uspeh.

Gre za odličen uspeh Glasbene šole Ribnica, ki je kljub svoji relativni majhnosti uspela doseči tako dober rezultat na kakovostno izjemno zahtevnem tekmovanju.

To kaže na prizadevnost kadra in šole kot celote, ki se zaveda, da je preseganje povprečnosti pot nadaljnjega razvoja.

Karmen Zidar Kos in Martin Lavrič

**Podružnična šola Rob
in KUD Rob**
vas vabita na
*priredivitev ob
materinskem dnevu,*
ki bo
v petek, 23. marca, ob 19. uri
v Domu krajanov Rob.

Lepo vabljeni!

ŠOLA V MASKAH

Slovensko okolje s svojimi posebnostmi, šegami in tradicijami oblikuje in sodeluje pri praznovanju pusta. Časi se spreminjajo, praznovanja in načini praznovanj se spreminjajo z njimi. Vsako okolje ima svoj način, vsaka institucija svojo tradicijo.

Glasbena šola Ribnica je trdno zasidrana v svoje okolje. Sodeluje in sooblikuje kulturno in javno življenje. Ne živimo samo od materialnega in pustni čas nam ravno to dokazuje. Glasbena šola zato že leta dolgo prireja nastope v maskah. Čas, ko se učenci in učitelji lahko sproščeno pošalijo, ko nastopajo, da se zabavajo. Ko s smehom in »guncanjem afen« preganjajo zimo in tisto enolično, vztrajno, trdo ponavljanje instrumenta in teorije. Čas, ko se glasba pokaže, kot je v resnici: igriva, vesela kot maska, ki nas prenese nekam drugam.

Dvanajstega februarja smo v glasbeni šoli v Velikih Laščah organizirali dva čudovita pustna nastopa. Lepih in duhovitih

mask ni manjkalo, vse so bile tudi uspešno glasbeno obarvane. Poslušalci so uživali v prvem koncertu, na katerem so se predstavili učenci od prvega do četrtega razreda, in na drugem, ki je bil namenjen „ta velikim“. Nastop sta organizirala Danica Kavrakova Žganjar in Marko Smiljanič.

Tudi učitelji smo se potrudili in se v maskah pridružili pustnemu vzdušju. Čeprav je zunaj snežilo in je bila okolica šole zavita v sneg, smo se vsi skupaj zelo trudili, da z maskami in glasbo odganjamo zimo in priključimo pomlad.

*Danica Kavrakova Žganjar
Martin Lavrič*

PRAZNOVALI SMO 182. ROJSTNI DAN JOSIPA STRITARJA

V četrtek, 1. marca 2018, je MKL, Knjižnica Frana Levstika v sodelovanju z Občino Velike Lašče pripravila kulturni večer v spomin na Stritarjev 182. rojstni dan, ki ga sicer praznuje 6. marca.

V svojem času je Josip Stritar v primerjavi s sodobniki veljal za izjemno osebnost in veliko avtoriteto. Slovencem je med drugim odkril Prešerna in poezijo, pa tudi vse druge slovstvene zvrsti: od epike in dramatike do proze, književne, socialne in politične kritike. Velja za začetnika satire na Slovenskem, s svojimi kritično esejističnimi spisi pa je pokazal, da je slovenski jezik primeren tudi za znanstvene razprave in ne samo kot pogovorni jezik slovenskih izobražencev. Po Stritarju se danes imenuje tudi nagrada za mlade in obetavne kritike, ki jo podeljuje Društvo slovenskih pisateljev.

Čeprav se nam včasih zdi, da je danes Stritar kar malo pozabljen, kar se v prvi vrsti odraža že v šolskih učnih načrtih, je v Velikih Laščah še zelo živ. K temu pripomorejo tudi Stritarjevi večeri, na katerih velikolaška knjižnica gosti kakovostne sodobne slovenske ustvarjalce, ki tako kot Stritar dokazujejo, da je slovenščina jezik, ki ga lahko umetelno in stilsko dovršeno uporabiš za vsako literarno zvrst.

Večer so popestrile pevke vokalne skupine Alegrija.

Od desne proti levi: podžupanja dr. Tatjana Devjak, vodja Knjižnice Prežihov Voranc Barbara Marinčič, gostja večera Agata Tomažič in vodja Knjižnice Frana Levstika Maja Smole

*Barbara Pečnik, občinska uprava
Foto: Nika Perovšek*

Pogovor z gostjo je vodila Maja Smole, vodja knjižnice Frana Levstika.

Tokratna gostja je bila Agata Tomažič, prevajalka, novinarka in pisateljica. Do nedavnega smo jo poznali predvsem kot odlično novinarko, komentatorko, avtorico potopisnih reportaž in prevajalko, v zadnjem času pa izstopa njeno literarno delo. V zadnjih dveh letih so izšle tri njene knjige, zbirka kratkih zgodb z naslovom Česar ne moreš povedati frizerki, izbor esejev in potopisnih reportaž, ki so nastajale za časopis Delo, Zakaj potujete v take dežele?, ter romaneskni prvenec Tik pod nebom. V pogovoru z Majo Smole je pisateljica na duhovit, mestoma (samo)ironičen način spregovorila o vseh treh svojih knjigah, o tem, kako in kdaj najlažje literarno ustvarja, iz kje črpa navdih za svoje junake, o svojih potovanjih in tudi o novi službi, ki jo je na novo povezala s svetom znanosti. V ZRC SAZU namreč skrbi za promocijo raziskovalnih dosežkov in ureja njihov spletni časopis ZRCalnik.

otroška baletna predstava

Pepelka

*Sobota,
14. april 2018
ob 18.00
v TVD Partizanu
v Ribnici*

*Nedelja,
15. april 2018
ob 18.00
v Levstikovem domu
v Velikih Laščah*

Vstop prost!

*Baletna produkcija KUD Balerina.
Predstava je primerna za otroke od 8. leta starosti.
Baletno produkcijo je omogočil Inotherm.*

BALERINA **INOTHERM**

(Z)OPERA – KOMIČNI KONCERT RIBNIŠKE OPERNE PEVKE PETRE VRH VREZEC

V soboto, 17. 2. 2018, se je Modri salon Grand Hotela Union v Ljubljani zapolnil do slednjega koticčka. Med 130 poslušalci je bila vsaj polovica Ribničanov, med njimi tudi župan Jože Levstek. Iz Velikih Lašč sta bili poleg drugih prisotni tudi podžupanja Tatjana Devjak in občinska sekretarka Jerica Lovšin. Ta ne povsem običajen glasbeni večer sta oblikovala nekdanja ribniška občanka, koloraturna sopranistka Petra Vrh Vrezec in njen sprog baritonist Al Vrezec.

Koncert ni bil navaden koncert, saj so ga ustvarjalci poimenovali (Z)opera s pripisom »komični koncert«. Šlo je za preplet igre in petja, ki ga je odlična režija priznanega dramskega in opernega režiserja ter nagrajenca Prešernovega sklada Zvoneta Šedlbauerja naredila kot povezano celoto, ki se je kot ena zgodba nadaljevala iz točke v točko. Na odru se je stalno dogajalo – pevca sta se odlično znašla v vlogi primadone in v vlogi jezikevega starca pa skreganih zakoncev ter zaljubljenih Mozartovih ptičkov Papagenov. Na koncu je ljubezen premagala vse. Znana zasanjana Puccinijeva arija iz opere La Boheme, odpeta s prijetnim Petrinim sopranom, je zgladila vse zrežirane spore med pevcema.

Petra je svojo glasbeno in pevsko pot pričela na GŠ Ribnica. Študij petja je nato nadaljevala in izpopolnjevala v Ljubljani in Zagrebu. V času šolanja je na državnih tekmovanjih prejela več srebrnih in zlatih priznanj ter nagrad. Njena resnejša kariera se je začela leta 2015, ko je začela s svojimi prvimi solo vlogami v SNG Opera in balet Ljubljana, kjer je poustvarila več vlog iz različnih oper (Gorenjski slavček, Netopir, Ples v maskah, Orfej v podzemlju). V zadnjem času pa, kot pravi sama, vse bolj čuti svoje poslanstvo v pripravljanju samostojnih recitalov in ostalih zanimivih izobraževalnih projektov, s katerimi otroke in odrasle, ki jim opera morda ni tako blizu, navdušuje nad operno zvrstjo in klasično glasbo.

Koncert je ob vsem pestrem dogajanju, izvrstni igri in lepo izvedeni glasbi prehitro minil, saj so poslušalci kljub dodatnemu duetu kar obsedeli v dvorani. Ob tem pa se je rodila ideja, da bi (Z)opero približali ljudem tudi v krajih zunaj Ljubljane, npr. v Ribnici, Velikih Laščah in drugje.

M. S.

KULTURNI BAZAR 2018

Tudi v letu 2018 bo Trubarjeva domačija s svojimi sodelavci sodelovala na Kulturnem bazarju, na prireditvi, kjer predstavlja svojo ponudbo za otroke in mladino več kot 300 kulturnih ustanov iz vse Slovenije.

**Potekal bo v četrtek,
5. aprila 2018, od 9. do 18. ure
v Cankarjevem domu v Ljubljani.**

Ob jubileju nacionalnega projekta so organizatorji pripravili bogat program strokovnega usposabljanja (predstavitve, predavanja, delavnice). Osredna tema programa je **Evropsko leto kulturne dediščine 2018**, posebno pozornost pa namenjajo tudi **Cankarjevemu letu 2018** ter **medgeneracijskemu povezovanju na področju kulture**.

Trubarjeva domačija se bo predstavljala v okviru predstavitve slovenskih muzejev in galerij, kulturne dediščine in vizualne umetnosti.

Sodelovala bo na degustaciji muzejskih delavnic, na interaktivni predstavitvi muzejskih programov, in sicer s predstavitvijo osnovnega programa Trubar in njegov čas, prilagojenega za vrtce in srednješolce. Predstavljena bo tudi tehnična plat prvih knjig, ki jo lahko obiskovalci domačiji spoznajo prek knjigoveških delavnic.

**Degustacija bo potekala med 16. in 17.30
v dvorani M1.**

Udeležba na Kulturnem bazarju je za vse udeležence brezplačna.

Lepo vabljeni, da nas obiščete!

Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

VSEM SLOVENCEM, PROSLAVA ZA SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK, LEVSTIKOV DOM VELIKE LAŠČE, 8. FEBRUAR 2018

V kulturnem večeru na praznični dan smo spoznali in doživeli sporočila naših velikih pisateljev skozi nastope članov KUD Primoža Trubarja, učencev OŠ Primoža Trubarja in ob spremljavi glasbenikov GŠ Ribnica.

Levstikovo svarilo sodobnikom in posredno tudi nam, se je glasilo: »Varujmo se prihodnjega očitanja, da se nismo prijeli ugodne prilike; zgodovina je neizprosna, neusmiljena sodba.« Mi smo se spominjali njihovega časa, njihovega truda ter neuklonljivosti in ugotavljali, kako so v razponu od pred 500 let njihove besede še vedno žive. Ne le žive: aktualne tudi za današnji čas!

Naj omenim Javorškovo misel: »naša zgodovina bi bila lahko sestavljena iz samega tarnanja ...« A k sreči smo imeli Trubarja, ki je takorekoč prisvetil iz kulturne teme. »Bil je tisti, ki je v plahem prihajanju raznih umetnosti, umetnosti glasbe, slikarstva in pisanja vendarle bil najbolj razgledan človek in tudi tisti človek, ki je bil najgloblje zakoreninjen v slovensko zemljo« (Javoršek) in ki je za Slovence prosil »milosti, miru, usmiljenja in pravega spoznanja Boga po Jezusu Kristusu« (Trubar) in po katerem imamo knjigo in knjižni jezik.

V večer, ki ga je režirala Majda Samsa, so nas uvedli osnovnošolci. Pripravili so šegavo Prešernovo praznovanje martinovega z mentorico Marijo Oblak ter nazdravili s kupicami ob dolgi mizi s Prešernovo Zdravljico, ki so jo uprizorili z Mojco Lampret. Ves večer je bil prepleten s slovensko ljudsko in umetno glasbo, ki so jo izvajali učenke, učenci in učitelji Glasbene šole Ribnica. Zlasti pomembno sporočilnost pa so nudila besedila (izbrala jih je Majda Samsa) velikanov naše kulture: Trubarja, Levstika, Stritarja, Cankarja in Javorška.

Ena od umetnikovih, pisateljevih dolžnosti je, da izpričuje čas, v katerem se nahaja in o njem tudi kritično misli, odpira možnosti in ideje za razvoj družbe. Če pričnemo s Trubarjem, ki je pred skoraj 500 leti v pismu zapisal: »Ne dvomimo, da dobro poznaš in neredko obžaluješ nesrečno kulturno zaostalost naše ožje domovine, saj je prava sramota, kako se vsepovsod šopiri zaničevanje do lepih umetnosti in zanemarjanje duhovne izobrazbe.« In temu pridali Cankarjeve besede izpred več kot 100 let: »Zgodovina slovenskega naroda je zgodovina tlačana,

hlapca, ki je služil na veke vekov in ki se je tako korenito navadil služiti, da mu je prešlo v meso in kri,« bi videli, da se pisateljska kritična misel in stanje družbe do današnjih dni ni veliko spremenilo.

Kako aktualne so danes Levstikove besede: »Pri nas je treba samo povedati najneumnejše geslo, ki potlej med drhaljo kakor ogenj leti od ust do ust, če je tudi še tako nepošteno, samo da pride od tiste "firme", od koder je množica takih gesel navajena,« presodite sami.

Danes še bolj kot pred leti prikivamo Cankarjevim besedam: »Družba, ki gospodari, je hudó osleparila umetnika. Vzgojila ga je tako, da je spoznal najvišjo kulturo, da je torej željan in vreden vseh njenih darov; hkrati pa ga je zalučala med najnižji, iz zemlje izvani, brezdomni, popotni proletariat ...« Ali pa se grenko posmehujemo s Stritarjem: »Umetnik namreč – čudno je res, ali vendar je tako – mora jesti, se oblačiti in pod streho biti; pozimi se tudi greti pri peči, kakor kak drug navaden človek. Gotovo bi on rad živel, kakor »lilije na polju«, ko bi se dalo! Ali ne da se, pa se ne da. / ... / Vendar še zdaj menijo nekateri, da ni boljšega pospešila umetnosti, kakor krepko, izdatno stradanje!« Naj ta kratek prelet skozi imenitne kritične misli (teh je bilo na odru Levstikovega doma še veliko več) zaključim s Cankarjevim

citatom: »Človek je že tako ustvarjen, da v temi nezavedno, instinktivno pogleda tja, od koder prihaja luč.«

Tudi mi smo videli luči, pod katerimi so se tako rekoč večne besede prepletale z izborom slovenskih pesmi v interpretaciji GŠ Ribnica. Himno so zapeli Domen Bojc, Simon Lušin, Blaž Puželj, Iris Klun, Lidija Čop in Tina Dovič – slednji sta nastopili še v priredbi ljudske pesmi Pa se sliš ob klavirski spremljavi Kristine Jeke, ki je spremljala tudi pevko Ano Sitar pri pesmi Nezakonska mati. Predstavile so se instrumentalistke Hana Debeljak z Blaženimi mislimi na citrah, Ela Maxine Košir s Plestenjakovim Madridom na kitari, violončelistka Eva Pečnik s Humoresko ter violinistka Špela Kokošinek z živahno priredbo ljudske Marko skače. Glasba je objemala prebrana besedila, jih omilila, poudarila, poduhovila. Besede pisateljev so interpretirali člani KUD Primoža Trubarja Rok Borštnik, Matjaž Gruden, Simon Marolt, Matej Polzelnik in Jože Starič.

Slovenski kulturni praznik ni šel mimo mnogih, ki smo se zbrali v Levstikovem domu, (znova) slišane besede velikanov slovenskega peresa pa so odzvanjale tudi ob kozarčku in prigrizkih v galeriji po prireditvi.

Ana Porenta

Foto: Nik Hren, Nika Perovšek

V četrtek, 12. aprila 2018, ob 19. uri
 vas vabimo na
LIKOVNO RAZSTAVO
AKAD. KIPARJA ZLATKA RUDOLFA,
 ki bo na Trubarjevi domačiji na Rašici.

Razstavo bo predstavila Helena Grebec Gruden.
 Nastopili bodo učenci Glasbene šole Ribnica.

(Občina Velike Lašče-Trubarjeva domačija in KUD Primož Trubar)

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH

V knjižnici Frana Levstika Velike Lašče se vedno trudimo, da bi za bralce priskrbeli novo in zanimivo gradivo.

Pomlad je tu. Končno. In krajši večeri in delo na vrtu. Že veste, kaj boste posadili kam? Ali boste uporabili tradicionalne načine ali bolj sodobne. Bio ali kako drugače? Kakor koli. V knjižnici imamo tudi knjige o vrtnarjenju. Z nasveti o visokih gredah, o rastlinjakih, o dobrih sosedih, o ureditvi vrta in še in še.

Kar zadeva pa novosti. Tudi tokrat sem iz seznama izbrala 3 knjige iz mladinskega oddelka in 3 knjige za odrasle bralce.

MLADINSKI ODDELEK

Resničnost

Woltz, Anna: Aljaska

Miš, 2018

Prvi šolski dan je Sven prepričan, da mora ušpičiti nekaj izvrstnega, sicer ga bodo novi sošolci le pomilovali. Pred enim letom so se mu namreč začeli epileptični napadi, on pa bi bil rad čisto navaden, nabrit najstnik. Nasprotno želi biti sošolka Parker neopazna. Za njo je najhujše poletje v njenem življenju. A ne le da se zaradi Svenove potegavščine sošolci norčujejo iz nje, temveč odkrije tudi, da je Aljaska, njena ljubljena psička, ki se ji je morala odpovedati zaradi bratove alergije, postala Svenov pes pomočnik. Odloči se, da bo do Aljasko prišla na premeten način, če ne more drugače ...

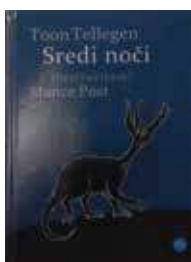
Zgodbice

Toon Tellegen: Sredi noči

Miš, 2018

Trideset drobnih zgodbic, ki so uokvirjene med uvodno in zaključno zgodbo, v katerih nastopata mravlja in veverica, je privlačen Tellegenov literarni svet, kjer odpovejo vse fizične zakonitosti in v katerem nam avtor približa poseben svet noči. Noč je vse tisto, kar nas skrbi, duši in muči, vsi dvomi, zadrege in problemi, ki jih nosimo v sebi bitja, ne glede na fizično obliko in svet, ki ga zaznavamo okrog sebe.

Ko pridemo do konca knjige, tja, kjer se noč umakne jutru in sonce skozi listje obsije mravljin obraz, smo spet na začetku, pri veverici iz prve zgodbe. Tako naravno, kot se drug v drugega prelivata svetloba in tema, dan in noč, sreča in žalost. Za knjigo Sredi noči nedvomno drži misel Petra Widdowsona, po kateri je literatura nenadzorovani svobodni prostor, v katerem se dogajajo nepredvidljive stvari, ki lahko proizvajajo nepričakovane učinke. Tellegenovo ustvarjanje je točno to: tenkočutna literarna poslastica za velike in majhne.

Glasba za mladino

Kovač, Tinkara: Tinka Tonka Flavtofonka in neandertalčeva [!] piščal iz Divjih bab : Tinka Tonka Flavtofonka na svojih popotovanjih skozi prostor in čas spoznava flavte sveta

samozal. T. Kovač, 2017

Slikanica »Tinka Tonka Flavtofonka in neandertalčeva piščal iz Divjih bab« je prva v zbirki Flavtofonija.

V prvem delu knjige je kratka pravljica o neandertalki Tinki Tonki, ki se rodi v jami Divje babe in se nauči igrati na neandertalčevo piščal. V drugem delu knjižice je zemljevid, časovnica, kdaj je bila piščal narejena, sledi opis raziskovalcev piščali, kakšne so tehnične zmogljivosti piščali, kako se nanjo igra. Na koncu je še slovar glasbenih izrazov. Knjiga vsebuje aktivacijsko kodo za trikratni prenos glasbene pravljice s spleta.

ODRASLI ODDELEK

Družben roman

Valpy, Fiona: Za vedno po francosko

Učila International, 2018

Sara zapusti angleško sivino in se pogumno loti prenove propadajočega francoskega dvorca v pravljичno poročno prizorišče. Z zaročencem Gavinom vložita vse življenjske prihranke v prelep dvorec Bellevue sredi idilične bordojske pokrajine.

Po mesecih trdega dela in odrekovanja jima posel z organizacijo porok končno steče – dokler je Gavin ne ucvre sredi sezone. Sara čez noč ostane povsem sama. Morda bo morala dvorec celo prodati.

Kljub parajočemu srcu pa mora do konca sezone izpeljati še pet porok. Bo s pomočjo krajanov in s kančkom poguma lahko rešila dvorec in posel še pred iztekom poletja?

Potopisi

Tepeš, Miran: Veliki trije

samozal. M. Tepeš, 2018

V Knjigi Veliki trije je opisano jadrnanje mimo znamenitih treh južnih rtov: rta Horn, rta Leeuwin in Rta dobrega upanja. Opisano je tudi jadrnanje čez južni Pacifik od Francoske Polinezije do Čila, jadrnanje po jugozahodnem Pacifiku, jadrnanje okoli južne Avstralije in Tasmanije ter samostojno jadrnanje čez Indijski ocean. Dodani so zapisi s poti po naravnih parkih Avstralije in Južne Afrike ter po notranjosti otokov.

Knjiga je jadralski potopis, kjer so na 308 straneh opisane dogodivščine s poti in popestrene s preko 400 fotografijami.

Vrtnarstvo

Stein, Siegfried; Kosok Pokorny, Gernot: Visoke grede: kako jih izdelati in zasaditi

Mladinska knjiga, 2018

Vrtnarjenje brez mučnega kopanja, pletja in bolečega sklanjanja: z visoko gredo lahko vrtnarimo in obiramo sadove udobno stoje ali z vrtnega stola. To ni primerno le za tiste, ki jih mučijo bolečine v hrbtu in kolenih ter upokojence. Udobje cenijo tudi mladi ljubitelji vrtnarjenja in majhne družine. Visoka greda omogoča sproščeno vrtnarjenje – celo zadaj na dvorišču, na terasi ali balkonu. Vse o lastni izdelavi grede in njeni zasaditvi.

TRUBAR IN TRUBARJESLOVCI VI

»Potehmal vsi Ludi so vtim Grehu pozheti, rojeni, inu so po Naturi Otroci tiga serda, nih serce, nih vola, nih missel inu shele, so od mladiu le sle inu hude, so nezhisti, veliki Greshniki inu dolshniki pred Bugom, le na hudo nakloneni, so kriui, nesastopni, hudobni, ne mislio inu ne deio nishter dobriga, so ene boge ouzhice, kir so sashle.« (Articuli oli deili te prave stare vere krščanske, str. 27, 1562)

Septembra 2008 je bil v Rimu simpozij, posvečen Trubarju, pripravila sta ga Slovenska teološka akademija v Rimu in Inštitut za zgodovino cerkve v Ljubljani. Sled tega srečanja je zbornik, ki sta ga izdali Slovenska teološka akademija v Rimu in Celjska Mohorjeva družba, urednik zbornika je prejšnji škocjanski župnik dr. Edo Škulj, v zborniku pa preberemo tudi odlomek iz doktorske disertacije (1964) profesorja dogmatike dr. Franceta Oražma. Eno najpomembnejših del o Trubarjevi teološki misli ostaja prav njegova ponatisnjena knjiga Dogmatični nazori Primoža Trubarja in njegova odvisnost od početkov reformacije, ki jo najdete na Trubarjevi domačiji. Zbornik Simpozij v Rimu sklene lok teološke misli Trubarja, ki ga tvorijo prvi ljubljanski superintendent po Primoževem sinu Felicijanu Theodor Elze (1851), France Oražem in Jože Rajhman. Avtorji 31 besedil razkrivajo razumevanje in sprejemanje prvega velikega slovenskega teologa, ki je svoje življenje razdal za pastoralo in za pravo staro vero. In vselej mu je šlo za njegove ljube Slovence, ki morajo najti pot, kako v nebo priti.

Akademik Janko Kos že leta 1970 zapiše, da je podoba slovenske reformacije dokončana. Zbornik Simpozij v Rimu poleg zadnjih dognanj slovenistike in zgodovine kaže, kako veliki duhovi vedno znova priključijo nova dognanja in nudijo zgled s svojo držo, ki more biti vzor za nas, mnogo manjše in manj pomembne. Skladno s postnim časom lahko ob začetnem citatu Trubarja preišljujemo o lastni vlogi v svetu. Kdo sem, in predvsem, kaj delam napačno. Se zmorem poboljšati ali rajši vztrajam v držji, za katero vem, da ni prava, a je lažja, manj naporna. Časi, ko bi lahko velikana Primoža Trubarja uporabljali za pritlehno politično agitacijo, so, hvala Bogu, mimo.

Trubarjeslovje je opravilo svojo nalogo na področju jezika, književnosti, šolstva, muzikologije, zgodovine in teologije. Manj so obdelani pravni in filozofski vidiki Trubarjevega genija. Tako danes vemo, da je sledil renesančnemu duhu in gibanju modernih (devotio moderna), da je poleg Erazma poznal misel sv. Avguština, da je v času šolanja poleg rimskih avtorjev, ki jih sam navede, nedvomno bral tudi Platona in Aristotela. Če Trubarjevo teologijo najobsežnejše obdela Jože Rajhman (Trubarjeva pisma, Trubarjev svet), je najcelovitejše delo o Trubarju še vedno knjiga Primož Trubar (1952) Mirka Rupla. Sklenimo z besedami Trubarjevega Simpozija v Rimu:

»Ko sem v Vatikanski knjižnici zbiral gradivo za svojo doktorsko disertacijo, sem ugotovil, da tam hranijo poleg originalne Dalmatinove Biblije še druge knjige naših slovenskih piscev. Med iskanjem sem na kataložnem listu prebral naslov Windische Kirchenordnung. Takoj sem vedel, kaj to pomeni. Po srečnem naključju sem torej maja 1971 odkril knjigo, ki so jo drugi že iskali. Knjiga je bila namreč tudi na »napačnem« prostoru, med hrvaškimi knjigami. Na notranji strani platnice je bil prilepljen

dvojni dodani list s strokovnim mnenjem Mihaela Bobrowskega iz Vilne, ki je v latinščini leta 1820 zapisal, da je knjiga napisana v »dialecto slavo-croato«,

zato se je znašla med hrvaškimi glagolskimi knjigami. Vsekakor povsem zgrešena oznaka in na nepravem mestu. O najdbi sem takoj obvestil svoje sobrate in prijatelje v Rimu. Neki teološki profesor mi je svetoval, naj najprej napišem razpravo, kako je prišla Crkvena ordninga v Vatikansko knjižnico, in šele nato naj objavim najdbo, češ da je bila štiri stoletja neodkrita, lahko počaka še eno leto. Ko sem se jeseni 1971 vrnil v Rim, sem začel z raziskavo in jo dokončal junija naslednje leto.« (Jože Markuža, Crkvena ordninga in Trubarjeva ekleziologija, str.71)

Klemen Fele

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE

PETEK, 20. APRILA 2018, ob 19. uri
Trubarjeva domačija, Rašica

Predstavitel knjige častnega škofa evangeličanske cerkve AV v RS
mag. Geze Erniša

V SLUŽBI LJUDEM, Spomini in razmišljanja

Z avtorjem se bo pogovarjala urednica knjige
Jelka Žmuc Kušar.

(Občina Velike Lašče—Trubarjeva domačija in Evangeličanska cerkev AV v RS)

PONEDELJEK, 23. APRILA 2018, ob 8. uri
Spominska soba Levstika in Stritarja, Velike Lašče

NOČ KNJIGE
izdelava miniaturre o invazivkah

(Zavod Parnas in OŠ Primoža Trubarja)

Vljudno vabljeni!

Občina Velike Lašče
Jelka slovenske kulture

LOV NA SKRITE ARHEOLOŠKE ZAKLADE SLOVENIJE IN HRVAŠKE

Meseca avgusta 2018 je stekel projekt Čezmejna destinacija kulturnega in zelenega turizma Claustra Alpium Iuliarum, z akronimom CLAUSTRA+, ki se sofinancira iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška. Projekt združuje devet partnerjev iz Slovenije in Hrvaške: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (vodilni partner), Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika, Narodni muzej Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Hrvatski restauratorski zavod, Primorsko-goranska županija, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Prirodoslovni muzej Rijeka in Turistička zajednica Kvarnera.

Claustra Alpium Iuliarum je poznorimski notranji obrambni sistem, ki je varoval prehode do osrčja rimskega imperija. Arheološke ostaline sistema potekajo v presledkih od Reke na Hrvaškem do Posočja v Sloveniji. Claustra predstavlja izjemen primer povezovanja arhitekture z naravnim okoljem in njeno doživljanje se tesno povezuje z doživljanjem narave. Nedvomno ima Claustra potencial biti ena izmed najprivlačnejših turističnih destinacij na čezmejnem območju, ki lahko stopi ob bok sorodnim destinacijam v tujini, kot sta Dežela Hadrijanovega zidu ali nemški limes.

Projekt torej predvideva sklop aktivnosti za razvoj turističnega proizvoda CLAUSTRA, in sicer pripravo smernic za razvoj proizvoda in načrt promocije, oblikovanje kulturno-turistične rute in povezanih itinerarjev, izobraževanje vodnikov in

povezovanje deležnikov; prav tako je predvidena načrtna promocija proizvoda (vključno z mobilno aplikacijo) ter razvoj in izvedba bogatega programa za obiskovalce (kulinarčno-kulturni dogodki žive zgodovine, kolesarsko-pohodniške manifestacije in doživljajska vodstva). Drugi sklop aktivnosti projekta je namenjen izboljšanju privlačnosti destinacije CLAUSTRA s predstavitvijo in vzdrževanjem arheoloških ostalin na izbranih lokacijah, s povečanjem fizične in informacijske dostopnosti, tudi z uporabo inovativnih pripomočkov (arheostereoskopi) ter z vzpostavitvijo didaktičnih info točk.

V prihodnjih dveh letih bodo številne aktivnosti potekale tudi na našem koncu, in sicer predvsem na zelo zanimivih lokacijah Gradišče pri Robu in Benete: tukaj so predvidene čistilne akcije, arheološke raziskave in konservatorskorestavratorski posegi poznorimskih zidov, postavitve informativnih tabel in arheostereoskopov z tridimenzionalnimi rekonstrukcijami poznorimskih struktur. K sodelovanju bodo vabljeni vsi, ki jih zanima naša skrita, izjemna dediščina: Claustra nas potrebuje!

Več o obrambnem sistemu si lahko preberete na spletni strani: www.claustra.org

Več o projektu na: <http://www.zvkds.si/sl/claustra/claustra>

Kontakt: katharina.zanier@zvkd.si

Metka Starič

FILMSKI VEČERI

ZAVOD PARNAS

Trubarjeva domačija – Galerija Skedenj
ob 19. uri

22. MAREC: Svetovni dan voda
22. APRIL: Svetovni dan Zemlje
22. MAJ: Svetovni dan biološke raznolikosti

VSTOP PROST

KONTAKT brina.puntar@gmail.com
www.zavod-parnas.org

Naj postane
TRUBARJEVA DOMAČIJA
začetek vajine skupne poti

Trubarjeva domačija,
Rašica 69, 1316 Velike Lašče
www.trubarjeva-domacija.si
info@trubarjeva-domacija.si
T: +386 1 788 10 06

UŽIVAM TRADICIJO

»Od kod ste že vi? Velike Lašče ... To je tam, kjer pečete poprtnike?« me pogosto sprašujejo po Sloveniji. Od prvih akcij Vanje Damjanić in Gostilne pri Kuklju sta minili dve desetletji, od vpisa priprave poprtnikov med nesnovno dediščino Slovenije pa pet let. Nosilcem izročila priprave poprtnikov iz velikolaških krajev in Dobropolja so sledili vpisi nosilcev iz Ribnice, Loškega Potoka, Loške doline ...

Danes je v Registru nesnovne kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo evidentiranih že 12 skupin nosilcev tega izročila (oz. okrog 250 oseb). Gre za dediščinske skupnosti, oblikovane kot neformalne skupine ljudi, ki svojo dediščino priprave božičnega kruha prepoznavajo kot vrednoto, jo želijo ohranjati in prenašati na druge. Poleg poznavanja receptov in večini izdelovanja okraskov širijo zavedanje, da gre za obredni kruh, javno spregovorijo o svojih vrednotah, ohranjajo šege in navade, pripravljajo delavnice, razstave, snemajo filme in še kaj. Pri tem so jim v veliko oporo njihove nevladne organizacije – društva in zavodi, občine, župnije, javni zavodi – šole in muzeji, in drugi.

V Zavodu Parnas vse to dogajanje spremljamo, povezujemo, nudimo podporo ter spodbujamo krepitev vseh petih stebrov dediščinske skupnosti (steber dediščine, njene interpretacije, poslovni in projektni steber ter steber družbene moči). Pristop od spodaj navzgor je prepričal tudi odločevalce. Tako smo v juliju 2017 kot partner lahko pričeli s projektom Uživam tradicijo, ki poteka 30 mesecev v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška 2014–2020 in je sofinanciran s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj. Vezan je na kulinarčno dediščino Slovenije in Hrvaške, sodelujejo 4 slovenski in 4 hrvaški partnerji.

Glavni cilj projekta je vzpostaviti kulinarčno transverzalo od Panonije do Jadrana, ki bo obiskovalcem ponudila edinstveno doživetje avtohtone tradicije, običajev in kulinarike v obliki privlačnih programov. Ti bodo s trajnostnim sodelovanjem lokalnih ponudnikov potekali v edinstvenih območjih dediščine, med katere sodi tudi Trubarjeva domačija na Rašici. V projekt so vključena območja Osrednje, Jugovzhodne in Pomurske regije ter Primorsko-goranske, Zagrebške, Karlovske, Istrske in Krapinsko-zagorske županije z njihovo nesnovno in naravno dediščino. Projekt zajema izobraževanja različnih ciljnih skupin o kulinarčni dediščini s prikazi priprave posameznih jedi, pripravo različnih dogodkov, okroglih miz, konferenc, vključevanje kulinarčne dediščine v turistične produkte in povezavo vsega v čezmejno turistično kulinarčno destinacijo.

Zavod Parnas skupaj z zunanji izvajalci spremlja dediščinske skupnosti pri vseh partnerjih ter oblikuje izobraževalne programe: formalne (za vključevanje v šole) in neformalne (za različne ciljne skupine). Oblikujemo model sodelovanja partnerjev pri čezmejni dediščinski skupnosti priprave božičnega kruha in aktiviranja dediščinskih skupnosti. Gradimo inovativne programe interpretacije kulinarčne dediščine in jih postopoma umeščamo tudi na Trubarjevo domačijo (v okvirih dogovorov z njenim lastnikom in upravljavcem – Občino Velike Lašče). Skladno s Trubarjevo vizionarsko mislijo »vsem Slovencem« razvijamo naš ekomuzej tudi v smeri kulinarčne tradicije.

Parnasovi prostovoljci so prek projekta povabljeni na kulinarčne delavnice, izobraževanja in predstavitve v Sloveniji in na Hrvaškem. Prepričljivo so predstavili delovanje naše dediščinske skupnosti partnerjem ob rednem letnem srečanju predstavnikov nosilcev dediščine (Rašica, 6. 11. 2017) ter predstavnikom Unesca, Ministrstva za kulturo, slovenskih muzejev in znanstveno-raziskovalnih inštitucij na delavnicah UNESCA v Ljubljani (SEM, 23. 1. 2018).

Za pripravo in prodajo tržno zanimivih proizvodov naj bo ponudnik ustrezno registriran.

V kulinarčno transverzalo prazničnih jedi smo že izbrali tri jedi – božični kruh poprtnik, spremljajoče male kruhke – podobnjake (ptičke, golobice ...) v inovativnih oblikah za ponudbo skozi vse leto, ter nov produkt – štrukelce, polnjene s suhim sadjem. Naslednja delavnica je namenjena oblikovanju vodene kulinarčne ture po severnem delu LAS PPD od Turjaka do Kolpe (občine Velike Lašče, Dobropolje, Sodražica, Loški Potok, Ribnica), nanjo vabimo:

- ponudnike, ki že vključujejo izbrane jedi v svojo ponudbo;
- organizatorje dogodkov, povezanih s to kulinarčno dediščino;
- ponudnike delavnic/doživetij/druge ponudbe, povezane s kulinariko ter izbranimi jedmi;
- pridelovalce ali predelovalce osnovnih sestavin za pripravo teh jedi;
- nove potencialne ponudnike, ki imajo ambicijo razvijati ponudbo, povezano s to kulinariko;
- druge turistične deležnike, ki bi potencialno lahko vključevali jedi ali doživetja, povezana s pripravo in običaji v svojo ponudbo;
- ključne odločevalce na področju razvoja turizma.

Več informacij o projektu in možnostih za sodelovanje najdete na spletni strani zavod-parnas.org, lahko pišete na info@zavod-parnas.org ali pokličete na 041 833 456.

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 9

O BUTARICI, TA ZELENEM ŽEGNU,
BOŽJEM LESU

Butarico sestavimo iz 3 dolgih leskovih šib, 3 hudolesovih vršičkov s socvetnim popkom na koncu, 3 dolgih vejic mačic, ponekod dodajo rumeno cvetočo drenovo vejico ali vejico pušpana. V navado je prišla oljčna vejica. Te vejice je za en dinar raznašal od hiše do hiše prijazen možakar, doma iz neke vasi pri Ajdovščini. Z njim je prišlo tudi veliko novic s Primorske, zato je bil po vojni »opazovan«. Najbolj viden del butarice je bršljan z mnogimi črnimi jagodami. V sredino butarice so zatlačili liste »vearha« (ledvičasti, na obeh straneh zeleni listi). Nekateri so po primorskih vzorih obesili kakšno pomarančo, če je ni bilo, so bila dobra jabolka. Štil (držalo) naj bi bil čim daljši, da bi lahko ulovili čim več žegna. Držalo so močno prevezali z dratom ali močno dreto. Če je bilo možno, so ga povili še s trakom slovenske trobojnice in ga zavezali »na mašenco«.

Žegnan les so doma običajno zatakneli na izbi za špire, da se je vse posušilo in bilo takoj pri roki ob raznih opravilih in običajih. Vejico so položili v prvo brazdo pri oranju, z oljčno vejico so škropili pokojnega, pest suhega bršljana je dajala posebno aromo, ko je tlela v loncu z žerjavico ob »kajenju in škropljenju« domačije za božič, novo leto in svete tri kralje; dajali so ga tudi oboleli živini med krmo.

Zapisal Jože Centa (2018)

KRAVJI ŽEGEN

neso v cerkev na cvetno nedeljo domači otroci in sosedovi. Za to pa so obdarovani na veliko noč s pirhi, dinarji, pomarančami in kolačkom. Sestava: 3 leskove šibe od enega leta, od sadnih dreves eno vejico (češplja, jabolko, hruška, češnje, oreh), tri vejice drabutovne (divje trte), vrbove mačice, stvarno zelce, verh (zelen), v sredini jabolko ali suhe hruške, na vrhu oljka, nekateri tudi brinje, okrog je pa bršljan. Poveže se najprvo s špago, potem z lepim rdečim trakom.

Če je prvi s tem žegnom pritekel domov, so mu krave bezljale. Ko ga prinesejo domov, ga razderejo. Jabolko razrežejo in razdele, prav tako suhe hruške med člane družine. Ostali žegen razrežejo in denejo na rešeto; nekaj ga nesejo živini (vrata). Ostalo posuše in kadijo z njim o božiču, ob hudi uri, o veliki noči. Vejice sadnega drevja spravijo in en dan pred kresom dajo na vsako njivo po eno vejico sadnega drevja in kresnico. Pod prvo brazdo spomladi dajo tudi blagoslovljeno vejico sadnega drevja. Tudi ko spravijo prvo seno v skedenj, vržejo to vejico notri.

(Izbor iz: Pavla Štrukelj, gradivo Orlovih ekip v šestdesetih letih 20. st., SEM, pripovedovala Franc Prijatelj, 73 let, in Franciška, 65 let, z Velike Slevice št. 7)

LESEN ŽEGEN

Cvetno nedeljo so nesli butare – lesen žegen (to je starejše), sedaj pravijo kravji žegen. Žegen: bršljan, mucke (mačice), drenovna, jabolka, 3 po številu leskove šibe od enega leta, vejica šibe od vsakega sadnega drevja.

Kateri je bil hitrejši s tem žegnom, tem hitrejša je bila tista živina od tiste hiše, najhitrejša tisto leto. Ko so prinesli žegen domov, so ga hitro razvezali, ki je bil zvezan z lepim trakom in nesli

živini po en pušelček žegna. Rekli so, da živina želi žegen in da je to sreča pri živini. Ostalo so dali sušit na rešeto za veliki teden (trikrat): na veliko sredo, veliki četrtek, veliki petek in za ob hudi uri. Šibe leskove in blagoslovljeno vodo so spravili za kresni večer, da so nesli na njive. Ta žegen od cvetne nedelje je še danes v navadi, da če kdo umrje, in ko postavijo krsto pred hišo, zažgejo ta žegen in hodijo okoli krste, nato pogrebci odnesejo krsto. Ko peljejo spomladi prvi gnoj, dajo nekaj lesa tega žegna med gnoj, da bo bolje rodilo. Včasih so tudi, ko so šli spomlad prvič orat, pokadili okoli vprege. S tem žegnom kadijo tudi o božiču trikrat: za božič, novo leto, tri kralje.

(Izbor iz: Pavla Štrukelj, gradivo Orlovih ekip v šestdesetih letih 20. st., SEM, pripovedovala Franciška Gradišar, od Neredov doma, 83 let, Bavdki št. 3, pri Matjaka)

Medgeneracijske akcije ohranjanja nesnovne dediščine izdelovanja butaric v Robu (2016)

Foto: Jošt Žužek, Metka Starič

Pripravljala: Metka Starič

Izdelovanje cvetnonedeljskih butar in njihovo blagoslovljanje na cvetno nedeljo sta razširjeni med verniki povsod na Slovenskem. Tradicionalna sestava je večinoma pogojena z lokalnim rastjem. V številnih okoljih se trudijo ohraniti izdelavo cvetnonedeljskih butar, ki sledi lokalni tradiciji, lahko pa je povezano tudi z ustvarjalnostjo. Tako izdelovanje butar v organiziranih skupinah kot tudi njihov blagoslov sta za lokalno skupnost priložnost za medsebojno druženje in za prenos znanja na mlajše generacije. Specifične oblike butar v nekaterih krajih na cvetno nedeljo tja privabljajo tudi turiste, vplivajo na prepoznavnost kraja in so del lokalne identitete. (Utemeljitev vpisa Izdelovanja cvetnonedeljskih butaric v Registru nesnovne kulturne dediščine Slovenije)

UČENJE VSE ŽIVLJENJE

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELIKE LAŠČE

PREDSTAVITEV ŠTUDIJSKIH KROŽKOV

ŠTUDIJSKO LETO 2017/2018 – drugi semester

ŠTUDIJSKI KROŽKI IN DELAVNICE

NAŠ KRAJ VČERAJ, DANES, JUTRI

Mentorica: mag. Barbara Pečnik

Udeleženci študijskega krožka spoznavajo lokalno okolje v preteklosti in sedanjosti. Spoznavajo zgodovino, etnološke posebnosti, navade in običaje ljudi nekdanj in danes. Poleg predavanj in uvodnih predstavitev tem delo vključuje samostojno raziskovanje posameznih vsebin, ogled zbirke kulturne dediščine v lokalnem okolju, ogled aktualnih razstav in terensko zbiranje ustnega izročila. Veliko prostora je tudi za druženje.

Termin in lokacija: ponedeljek, 16.00–17.30 na Trubarjevi domačiji na Rašici

Začetek: 26. februar 2018

POGOVORI Z ZDRAVNICO

Mentorica: Darinka Grmek Štrukelj

Udeleženci bodo na tem študijskem krožku ob pomoči mentorice razmišljali o tem, ali si lahko sami zmanjšamo trpljenje, in kako.

Termin in lokacija: dvakrat mesečno ob četrtek, 17.00–18.30, klubska soba Levstikovega doma, Velike Lašče

Začetek: 1. marec 2018

RAČUNALNIŠKI KROŽEK

Mentor: Matjaž Klančar

Vsebina: Udeleženci bodo nadaljevali s poglobljanjem in nadgradnjo že pridobljenega znanja o uporabi računalnika, različnih aplikacij (Microsoft Office, interneta, družbenih omrežij, e-pošte idr.), uporabi pametnih telefonov in tablic, pri čemer se bo vsebina programa prilagajala potrebam skupine.

Termin in lokacija: sredo, 18.00–19.30, Osnovna šola Velike Lašče

Začetek: 28. februar 2018

ČEBELARSKI KROŽEK

Mentor: Brane Borštnik

Pridobivanje teoretičnega znanja o čebelah in prenos tega znanja v prakso.

Termin in lokacija: vsak prvi petek v mesecu, 17.00–18.30, klubska soba Levstikovega doma, Velike Lašče

Začetek: 2. marec 2018

Informacije in prijave: Brane Borštnik, tel. 031 336 905

LITERARNA SKUPINA KUD PRIMOŽ TRUBAR VELIKE LAŠČE

Mentorica: mag. Ana Porenta

Po ukvarjanju s poezijo in haikuji bodo udeleženci v 2. semestru navdih črpali tudi pri Cankarju. Razmišljali bodo o(b) njegovem ustvarjalnem opusu in tudi sami pisali črtice. Na pomlad se bo skupina skupaj z mentorico podala na kak izlet v naravo, kjer bodo pisali. Vsi, ki jih ta tematika zanima, naj ne čakajo na navdih, ampak naj se pridružijo skupini.

Termin in lokacija: enkrat mesečno ob četrtek ob 17.00, klubska soba Levstikovega doma, Velike Lašče

Začetek: 28. februar 2018

LIKOVNI ŠTUDIJSKI KROŽEK

Mentorica: Urška Meke

V tem študijskem letu bodo na srečanjih likovne skupine v ospredju razmišljanje o celostnem procesu slikanja (od skice do slike), uporaba različnih tekstur in slikanje na platno. Udeleženci se bodo spopadli tudi z likovnimi nalogami na podlagi upoštevanja likovne teorije, in z raznolikimi motivi v akrilni tehniki.

Termin: torek, 10.15–11.45 na sprotno dogovorjeni lokaciji

Začetek: 13. marec 2018

FOTO-VIDEO ŠTUDIJSKI KROŽEK

Mentor: Niko Samsa

Vsebina: Osnove fotografije in računalniške obdelave, osnove snemalne tehnike s fotoaparatom.

Termin in lokacija: ponedeljek, 18.00–19.30, klubska soba Levstikovega doma v Velikih Laščah in terensko delo

Začetek: 26. marec 2018

ZELIŠČARSKÉ DELAVNICE

Mentorici: Ana Usenik in Darja Mlakar (Društvo Zapotok)

Vsebina: V sklopu treh delavnic z naslovom Svet zdravilnih rastlin in začimb se bo tretja delavnica odvijala aprila ali maja v naravi s spoznavanjem in nabiranjem zdravilnih rastlin. Vključene bodo tudi dihalne in telesne vaje.

Zeliščarske delavnice se izvajajo z doplačilom, ki je odvisno od članstva v UTŽO Velike Lašče.

V SVETU ZDRAVILNIH RASTLIN

V sklopu zeliščarskih delavnic je Univerza za tretje življenjsko obdobje Velike Lašče v študijskem letu 2017/2018 organizirala dve delavnici, ki jih izvajata mentorici Ana Usenik in Darja Mlakar iz Zapotoka pod Kureščkom. V septembru 2017 smo se posvetili revmatskim težavam, februarja letos pa smo obdelali krvna obtočila. Spomladi, ko bo sonce že dodobra ogrelo zemljo, se bomo odpravili v naravo. Bogastvo zdravilnih rastlin s travnika bo člane kot tudi druge udeležence še dodatno obogatilo z znanjem. Košarice si bodo napolnili z zelišči, pljuča pa s svežim zrakom, pri čemer jim bodo v pomoč telesne in dihalne vaje.

KRVNI OBTOK, SRCE IN DIHANJE SO TESNO POVEZANI

Tokrat bomo nekaj prostora namenili krvnim obtočilom, saj seže kri prav v vsak delček našega telesa. Motnje krvnega obtoka lahko začnejo človeka izčrpavati. Že hladne noge, krči v nogah, srbečica in oteklost nas opozarjajo, da si moramo priskočiti na pomoč. Z zelenimi krepčili, pravo prehrano, kakovostnim dihanjem in telesno vadbo lahko preprečimo še hujše težave, kot so krčne žile, aritmija srca, povišan krvni pritisk in holesterol. Krvni obtok, srce in dihanje so tesno povezani. Ko poskrbimo za enega, ugodno vplivamo tudi na drugega.

PO NAŠIH ŽILAH NAJ TEČE ČISTA KRI

Na delavnici je Ana Usenik – Pehta s hribov – slušateljse seznanila, kako se težav z obtočili znebiti ali jih ublažiti na naraven način. Najprej moramo poskrbeti, da po naših žilah teče čista kri. Dobri čistilci krvi so koprive, česen in čemaž. Za čiščenje ožilja si lahko pripravimo čajno mešanico melise in rmana. Čaj iz cvetov ajde prav tako ugodno vpliva na ožilje. Za uravnavanje krvnega pritiska si pripravimo čaj iz cvetov in listov gloga, vendar moramo biti pri uživanju gloga previdni, če že imamo težave s srcem. Visok pritisk lahko znižamo s pitjem čaja iz posušenih oljčnih listov, prav tako je oljčno olje dobro za sladkorne bolnike. Za sladkorne bolnike je priporočljiv čaj iz posušenih fižolovih luščin, pridelanih na biološki način. Za krče, predvsem v nogah, si pripravimo znano staro zdravilo – tinkturo divjega kostanja. Divji kostanj olupimo, ga naribamo in namočimo v žganje. S pripravkom masiramo predele, kjer se pojavljajo krči. Prav tako si za čvrsto ožilje lahko noge preventivno masiramo z ognjičevim oljem.

HRANO SOLIMO, KO JE ŽE POSTREŽENA NA MIZI

Da ožilje ohranjamo v dobrem stanju, je Pehta priporočala uživanje kurkume, ki jo dodamo jedem, na primer divjemu rižu. Tudi zmlato laneno seme, ki ga dodajamo jedem, ali žlička lanenega olja, ki ga popijemo zjutraj, blagodejno delujeta na srce in ožilje. V hrano dodajamo tudi druge začimbe. Majaron v zelenjavni juhi dobro očisti telo, prav tako nam kot blagi čaj pomaga, če smo se preveč najedli gob ali nam kakorkoli ni dobro v želodcu. V zelenjavne juhe zakuhamo proseno ali ajdovo kašo. Za krepitev srca uživamo mehko solato. Predvsem pa hrano manj solimo; solimo jo, ko je že postrežena na mizi.

KOZAREC MLAČNE VODE PRED OBROKOM

Uživamo dovolj modrega in rdečega grozdja, z lupinami in peškami, skupaj s C-vitaminom. To pripomore k odvajanju strupov iz telesa in redči kri. Ne smemo pozabiti na vitamin B 12, na Omega 3 maščobne kisline, ki se nahajajo v morski hrani, in na pitje vode. Nujno jo moramo spiti, mlačno, vsaj kozarec

pred vsakim obrokom. Voda je topilo za minerale in vitamine, brez vode se po hrani v telesu kopiči maščoba. D-vitamina, ki ga tvori telo s pomočjo sonca, nam večini prav tako primanjkuje, predvsem v zimskih mesecih. Tega je veliko v ribjem olju in v šampinjonih. D-vitamina je veliko tudi v čajni mešanici listov maline, robide in gozdnih jagod. Vendar je v zimskih mesecih priporočljivo telesu še dodatno dovajati vitamin D kot kakovostno prehransko dopolnilo. Sonce bo imelo pravo moč šele v mesecu aprilu, ko se mu bomo lahko izpostavili brez zaščitne kreme.

DAN NAJ SE ZAČNE Z JUTRANJO TELOVADBO

Brez telesnih vaj ne mine nobena delavnica. Tudi tokrat je mentorica Darja pokazala nekaj vaj, najprej leže na podlogi, potem pa je skupaj s slušateljki napravila še nekaj vaj stoje. Dan naj se ne bi začel z jutranjo kavico, pač pa s telovadbo, še preden vstanemo. Za dobro prekrvavitev najprej pomigamo z gležnji, jih stegnemo in nato pritegnemo k nogi. Za čvrsto ožilje drgnemo prvi in drugi prst na nogah, drug ob drugega. Vozimo kolo, izmenično z nogama, naprej in nazaj, potem še sonožno, z obema nogama hkrati. Pri tej vaji ne pozabimo stisniti trebušnih mišic. Nato dvignemo obe nogi in roki proti stropu in potresavamo, vibriramo. Kot hrošč, ki se je prevalil na hrbet in potresava z vsemi štirimi, da bi se pobral. Prav gotovo se bomo sami sebi nasmejali in srce nam bo zaigralo. Z rokama objamemo pokrčena kolena in se zazibamo v sedeč položaj. Napravimo še klešče, tako da se sklonimo naprej in se z rokama dotaknemo prstov na nogah. Če roki nista prekratki, lahko dobro pregnetemo palca na obeh nogah.

KVALITETNO DIHANJE JE POMEMBNO

Kvalitetno dihanje je zelo pomembno, saj z njim poskrbimo za boljšo oskrbljenost krvi s kisikom, posledično pa za boljše zdravje in dobro počutje. Najprej segrejemo dlani z drgnjenjem drugo ob drugo. Dlani položimo na trebuh, s prsti obrnjenimi navzdol, levo in desno od popka. Z izdihom dlani nekoliko potisnemo v notranjost trebuha, z vdihom pa pritisk popustimo. Dihamo počasi, skozi nos. Za dihanje uporabljamo mišice abdomna in ne prsi. Vajo je priporočljivo izvajati zjutraj, z obrazom, obrnjenim proti soncu. Nosečnicam se izvajanje te vaje odsvetuje.

IZVAJANJE AKUPRESURE ZA KREPITEV SRCA

Za krepitev srca dobro pregnetemo in zmasiramo mezinca na obeh rokah. Nato s palcem pritiskamo točke na notranji strani podlakti, od zapestne gube navzgor, v liniji mezinca. Prav tako na notranji strani podlakti, približno tri prste od zapestne gube navzgor, s palcem pritiskamo točke med tetivami, istočasno pa z ostalimi prsti objamemo podlaket in pritiskamo točke še na zunanji strani podlakti. Prste nato narahlo stisnemo v pest,

da si v dlani navidezno označimo točko med tretjim in četrtem prstom. S palcem močno pritiskamo v to točko. Akupresuro izvajamo na obeh rokah, lahko jo izvajamo kadarkoli, do minute pritiska ali rahlega kroženja s prstom na točko. Na začetku bomo čutili topo bolečino, sčasoma se bo bolečina razlila v prijeten občutek po vsem telesu. Ni potrebno, da tehniko izvajamo na vseh točkah. Uporabimo eno ali dve, ko imamo čas in proste roke.

SRCE IN JEZIK STA MED SEBOJ POVEZANA

Naslednja vaja se izvaja z jezikom in slino. Srce in jezik sta med seboj povezana. Z jezikom krožimo po ustni votlini, po zobeh, po dlesnih, da si ustvarimo veliko sline. Te ne pogoltnemo takoj, pač pa jo razdelimo na tri dele in počasi požiramo enega za drugim, dokler usta niso prazna. Med požiranjem smo pozorni na spuščanje sline, te svete nebeške tekočine, v želodec.

ENERGETSKE VAJE ZA OŽILJE IN SRCE

Na delavnici smo zakorakali kot četica. Visoko smo dvigali noge in roke, pa ne zato, da bi premerili sobo, pač pa za prožnost naših žil. In še na prste smo stopali – prsti, peta, prsti, peta ...

Da smo odšli domov zares umirjenega srca, smo za zaključek napravili še energetsko vajo, pri kateri obe roki z nekoliko privzdignjenima komolcema položimo nad prsi, s prsti, obrnjenimi drug proti drugemu. Vseskozi imamo pogled usmerjen na konice prstov. Začutimo pretok energije skozi prste ene roke v drugo. Energija prehaja iz dlani in prstov desne roke preko prsnega koša v srce in izstopa preko leve roke, dlani in prstov. Energijo tako vodimo trikrat. Da bi si vse vaje dobro zapomnili, se na temenu, malo pod vrhom glave, z dlanjo ali prsti narahlo udarjamo.

Tako smo se na točki stoterih srečanj tudi mi »nebeško potrkali« in zaključili še eno od naših mnogih srečanj.

Darja Mlakar

DRUGI DOGODKI IN PREDAVANJA

27. marec 2018 ob 18. uri:

Predavanje Andreja Pešca z naslovom »Premagaj stres, strah in izgorelost«. Predavanja se lahko udeležijo tako člani kot nečlani UTŽO, odvijalo pa se bo v klubski sobi Levstikovega doma, Velike Lašče.

V marcu bomo v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Velike Lašče izvedli praktični prikaz obrezovanja sadnega drevja s teoretičnimi osnovami; datum bo določen naknadno.

14. april 2018: Obisk Krke d.d. Novo mesto ob njihovem dnevu odprtih vrat.

Maj 2018: Oglad čebelarstva Braneta Borštnika, ki nas bo ob tej priliki seznanil s tem, kaj vse lahko dobimo iz čebeljega panja za naše boljše počutje.

O točnem datumu teh in morebitnih drugih zanimivih dogodkov boste pravočasno obveščeni.

Letna članarina UTŽO Velike Lašče znaša 5,00 eur. Prispevek za

študijske krožke je 15,00 eur na semester (poravnani prispevek vam omogoča vstop na srečanja vseh študijskih krožkov). Delavnice se izvajajo z doplačilom.

Čebelarški krožek se izvaja v okviru Čebelarškega društva Velike Lašče.

Prijave in dodatne informacije:

KUD Primož Trubar Velike Lašče, UTŽO Velike Lašče, Stritarjeva cesta 1, 1315 Velike Lašče

telefon: 041 380 036 (Danica Cvetko)

spletna stran: <https://kud.trubar.si/utzo/>

elektronska pošta: utzo.velikelasce@gmail.com

UTŽO Velike Lašče je članica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

Delovanje UTŽO omogočata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Občina Velike Lašče.

V 2. semestru študijskega leta 2017/2018 začenja z delom tudi

FOTO-VIDEO ŠTUDIJSKI KROŽEK

POD MENTORSTVOM NIKA SAMSE.

Krožek bo potekal ob ponedeljkih od 18. do 19.30 ure oziroma po dogovoru v Klubski sobi Levstikovega doma v Velikih Laščah, kasneje tudi na terenu.

Prvo srečanje bo v ponedeljek, 26. marca, ob 18. uri.

Prijavite se lahko preko elektronske pošte na utzo.velikelasce@gmail.com ali na telefon 041 380 036 (Danica Cvetko)

Lepo vabljeni!

SLOVENSKE ATENE

Slava poeziji preko stoletja
ljudem in njim svetega Klementina
ozemlju – naša nova domovina
vsebinsi – nam kulturnega zavetja.

Eksil zaradi napačnega petja
nagnal ga je na tuje vse od mlina,
sodba patriarha di Peregrina
kraj nam poslal je v nova tisočletja.

Eksistenco našel v vasi domači,
a usoda je atlas zavrtela,
takrat postali sebi smo berači.

Eksplozija čustev je zadonela:
Nekoč se vrnil k svoji bom palači
elegijo gazela bo prevzela.

Miha Indihar

DOBRODOŠLA ZIMA

Nešteto belih pikic v dolini
je ustvarilo belo ploskev v tišini,
spremenilo podobo naravne idile,
zimske radosti so se prebudile.

Nevšečnosti so ostale nevšečnim,
tečnosti tistim tečnim,
razigranim pa razigranost,
dobrodošla zimska radost.

Vsak, ki rad se smuča,
dobil bo sveži zrak v pljuča,
pordela lica zdrava,
ko te objela bo narava.

Če pa veter zapihal bo močnejše,
odeja pri peči me pogreje,
počakam teden, dva in nekaj dni
in že pomladno sonce me lovi.

Miha Indihar

ČEBULA

Obleka na obleki, a kje ima telo?
Kdor skuša ga odkriti, oči ga zapeko.
(rek)

Čebula, najstarejša zelenjava, vsestransko zdravilo,
jeseni ali spomladi v peščena tla jo posadimo.

Na legi s soncem obsijani,
s kompostom so ji vsi pogoji dani,
sosedji krompir, koren, solata jo imajo radi.

Belokranjka, ptujska rdeča, majski srebrnjak,
holandska rumena, uživa jo vsak.
Je rdeča, rumena, bela, zelena,
sveža, kuhana, ocvrta, pečena.

Čim prej njen prijatelj postanite,
polni energije zdravje ohranite,
adijo vročina, glavobol, migrena,
pomaga, če piči te čebela.

Pridne roke za pletje čebula potrebuje,
kot prvovrstna delikatesa z okusom nagrajuje,
pred spraviom v shrambo na soncu se suši,
iz kuhinje vonj čebule že diši.

Ana Pia Debeljak

VEČPLASTNA

Vrelec poezije, v roki pisalo,
spomini hitijo v naravo,
um na papirnato zabavo.
Ples besed, orkester glasbil,
čudovitih trobil.

Z besedo se v mislih igrati,
v romantičen tekst jo poslati,
srce se odpre, je vse enostavno.

Vaški slikar naravo opazuje,
v podzavesti osnutke kuje,
postane impresionist, barvni kolumnist.
V barvah radost življenja je čutiti,
jo treba je na platno zlit.

Ne vem, zakaj vse to me dopolnjuje,
skrivnost poezije notranje veselje kuje,
ljudem ponudiš jo v branje,
se oni vrnejo v notranje sanje.

JNovak

Spoštovane občanke in občani Velikih Lašč!

Pred vami je anketa, ki bo z vašim premišljenim in tvornim sodelovanjem občini približala vaše želje, ideje ali predloge, ki jih boste vpisali na ustrezna mesta v anketi. Želimo, da bi tudi z vašo pomočjo pripravili čim boljše strategijo razvoja občine na področju turizma. Zato vas prosimo, vzemite si nekaj vašega dragocenega časa, izpolnite anketo in nam jo vrnite na občino.

Anton Zakrajšek, župan

1. Kako pomemben je po vašem mnenju turizem kot gospodarska panoga za razvoj občine Velike Lašče? (obkroži oceno med 1 slabo in 10 odlično)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. Kakšen je po vašem mnenju položaj občine Velike Lašče kot turistične destinacije v primerjavi s sosednjimi občinami? (obkroži)

- Boljši,
- enak,
- slabši.

3. Ocenite podporo Občine Velike Lašče, ki jo zagotavlja razvoju turizma (ocenite od 1 slabo do 5 odlično)

• Podpora prireditvam in društveni dejavnosti

1 2 3 4 5

• Izobraževanje lokalnih turističnih vodnikov

1 2 3 4 5

• Urejenost vaških jeder in turističnih znamenitosti

1 2 3 4 5

• Razvoj drobne infrastrukture (pohodniške poti, usmerjevalne table, otroška igrišča ...)

1 2 3 4 5

4. Kaj bi izpostavili kot vodilni potencial občine (obkroži – možni trije odgovori)?

- Izletniški turizem,
- kulturni turizem,
- kolesarski turizem,
- pohodniški turizem,
- drugo: _____

5. Kateri dejavniki bi po vašem mnenju lahko povečali razvoj turizma v občini Velike Lašče? (razvrstite glede na pomembnost od 1 (najbolj) do 9 (najmanj))

___ Več sodelovanja med društvi in ponudniki turističnih produktov,

___ vzpostavitev skupne, enotne vizije in ciljev,

___ večja ambicioznost turističnih ponudnikov,

___ več povezovanja, sodelovanja s ponudniki iz sosednjih občin,

___ prenočitvene in namestitvene kapacitete,

___ sledenje sodobnim trendom na področju turizma,

___ večja promocija, izboljšanje prepoznavnosti turističnih produktov,

___ večji interes lokalnih prebivalcev za vzpostavitev turistične ponudbe,

___ drugo: _____

6. Kakšen vpliv ima po vašem mnenju turizem na značilnosti in lokalno identiteto, kulturo in dediščino naše destinacije? (obkrožite)

- Moti lokalne prebivalce,
- pomaga pri ohranjanju,
- pomaga pri izboljšanju,
- ne vpliva.

7. Kateri način promocije turizma v Občini Velike Lašče je po vašem mnenju najbolj smiseln? (razvrstite od 1 (najbolj) do 6 (najmanj))

___ Oglasni panoji,

___ spletni marketing,

___ promocijski material (zloženke ipd.),

___ oglaševanje prek različnih sredstev obveščanja (televizija, časopisi, radio),

___ predstavitve na sejmih,

___ drugo: _____

8. Nočitvene kapacitete. Ali bi bili pripravljeni razviti ponudbo prenočišč, namestitvenih enot?

Da Ne

V primeru DA – v kateri obliki?

- Mreža lesenih prenočevalnih enot (glamping),
- turistične kmetije,
- oddajanje sob
- hotel,
- hostel,
- postajališča za avtodome,
- drugo: _____

V primeru DA – na kateri lokaciji?

_____

Kaj pričakujete od Občine Velike Lašče?

- Finančno spodbudo,
- ustrezno prilagoditev prostorskih aktov,
- drugo: _____

9. Katere kulturne znamenitosti bi poleg naštetih (Trubarjeva domačija, Spominska soba Frana Levstika in Josipa Stritarja, Grad Turjak, Stritarjeva kašča, Iljev kozolec, Sušilnica sadja) še vključili v našo razvojno strategijo?

_____

_____

10. Katere naravne znamenitosti bi poleg naštetih (Kobilji curek, Bajdinški slapovi, Lehnjakov slap, Mišja dolina) še vključili v našo razvojno strategijo?

_____

_____

11. Katera lokacija v občini Velike Lašče je po vašem mnenju najbolj primerna za zimski šport?

_____

12. Kje je po vašem mnenju najboljša lokacija TIC (Turistično informacijske točke) v občini? (obkrožite, možen en odgovor)

- Trubarjeva domačija na Rašici,
- Velike Lašče,
- Turjak,
- drugje: _____

13. Zadovoljen/-na sem z vključenostjo in vplivom prebivalcev pri načrtovanju in razvoju turizma: (obkrožite oceno od 1 (slabo) in 10 (odlično))

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14. Kakšni so vaši načrti, da bi kot ponudnik turističnih storitev in ostalih spremljajočih dejavnosti sooblikovali turistično ponudbo občine Velike Lašče? S čim bi se ukvarjali?

Vrsta dejavnosti _____

Lokacija _____

15. Kaj vas pri tem ovira oz. kakšno pomoč potrebujete pri uresničitvi teh načrtov? Kaj pričakujete od Občine Velike Lašče?

_____

_____

_____

16. Informacija o izpolnjevalcu ankete (obkrožite)

- Gostinski ponudnik,
- ponudnik prenočišč,
- turistični vodnik,
- ponudnik turističnih programov,
- društvo,
- občan,
- drugo: _____

17. Struktura (obkrožite)

spol   Ž   M

18. Starost (označite)

18–30

31–40

41–50

51–60

61 in več

Hvala za sodelovanje!

Izpolnjene ankete lahko oddate osebno, po pošti na naslov Občina Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče ali po elektronski pošti na naslov obcina.velike-lasce@siol.net do 1. maja 2018.

Vabljeni

v muzejsko trgovinico
na Trubarjevi domačiji,
kjer vas že čakajo
nova darilca
in spominki.

Mestna knjižnica Ljubljana v sodelovanju s knjižnicami Osrednjeslovenske regije pripravlja natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom **Zgodbe mojega kraja: o njegovih ljudeh, zgodovini, naravni in kulturni dediščini**. Več informacija na: www.mklj.si

www.fotostudio-opal.si

foto studio - OPAL d.o.o.

Škrabčev trg 50
1310 Ribnica

05 904 9880

**Akcija! Pri izdelavi nad
100 fotografij 10/15,
cena samo 0,15 €/kos.**

- ☺ fotografiranje za dokumente, portrete, poročne in družinske albume
- ☺ izdelava fotografij iz digitalnih medijev, preslikave, fotokopiranje, skeniranje
- ☺ albumi, okvirji, baterije, torbice, USB ključki, spominske kartice, voščilnice, ...

fotostudio.opal@gmail.com

Univerza za tretje življenjsko obdobje Velike Lašče – KUD Primož Trubar Velike Lašče

vas vabi na

PREDAVANJE ANDREJA PEŠČA NA TEMO »Premagaj stres, strah in izgorelost«

Predavanje bo v torek, 27. marca 2018, ob 18. uri v klubski sobi Levstikovega doma v Velikih Laščah

Prav gotovo ni nikogar med nami, ki se ne bi spopadal s takšnimi ali drugačnimi strahovi, bil podvržen stresnim situacijam ali se celo toliko časa naprezal, da je že blizu izgorelosti. Če želite slišati kaj več o tem, kako se soočiti s tovrstnimi težavami in se jim v bodoče čim bolj izogniti, ste vabljeni, da se udeležite gornjega predavanja. Udeležba je brezplačna in ni vezana na članstvo v UTŽO. Prijava ni potrebna.

Prisrčno vabljeni!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Župan Anton Zakrajšek,
podžupanja dr. Tatjana Devjak
in občinska uprava

DOBRE NOVICE IZ KRVAVE PEČI

Rekli bi lahko, da res prihajajo za to našo zanimivo vasico boljši časi. Po lanskoletnem povečanju družine Hozjan, ko je prišla na svet Eva, je po enem letu družino obogatil letos 12. februarja še Bor.

Seveda to pomeni za družino veliko veselje, za vas pa tudi prijazno sporočilo, da se življenje dobesedno vrača v ta hribovski zaselek. Naj kot zanimivost povem, da je pred dvema letoma bilo v vasi 13 stalnih prebivalcev s povprečno starostjo 63 let, danes, leta 2018 pa je stalnih prebivalcev 14 in ti so povprečno stari 54 let.

Torej lahko mirno ugotovimo, da se v naši vasi v zdravem naravnem okolju prebivalstvo mlajša. No, ne prav dobesedno, statistično pa prav gotovo!

Družini Hozjan čestitamo za prirastek, mlademu vaščanu Boru pa želimo vaščani dolgo in zdravo življenje. Morda se bo Bor spomnil svojega rojstnega leta tudi po zares pravi zimi; v trenutku, ko nastaja to pisanje, je v Krvavi Peči 80 cm snega ...

Tekst in foto: Srečo Knafelc

Srečna mamica Petra, Bor in Eva ter babica Vesna; manjkata Erik in srečni očka Štefan ...

USTVARJALNE ROKE

Že dolgo sem imela željo plesti košare, vendar v naših krajih ni več vrbe beke za pletenje. Našla sem jo pri prijaznem gospodu iz Malega Črnela pri Ivančni Gorici, ki živi ob potoku. Spletla sem koš za pustni lik, iz drobnih vejic pa majhne košarice za velikonočne aranžmaje.

Ana Podržaj

Babi Ana Podržaj je letos naredila pustno šemo babo, ki nosi dedca v košu. Spletla je koš in naredila masko babe in me s tem odrešila skrbi, v kaj naj se našim.

Andrej Zakrajšek

Pogled na skedenj prej in potem z vzhodne strani ...

ZIMA V KRVAVI PEČI POKAZALA ZOBE IN MOČ

Narava je letošnjo zimo z zamudo pokazala svojo moč in neprizanesljivost. Snega nam je nasula po daljšem času čez mero, tako da kmalu ne bo več prostora za odmetavanje.

Milan in Nada Usenik si bosta to zimo zapomnila do konca življenja, saj je v nedeljo, 19. februarja, približno ob 19. uri zvečer pod močnim sunkom burje popustila s snegom obložena streha skednja, ki je obenem tudi hlev, in se spremenila v kup ruševin. Objekt je bil postavljen leta 1950. Na srečo strop hleva ni popustil, tako da je živina ostala nepoškodovana. Objekt so, da bi se preprečili zamakanje, do pomladi zavarovali s folijo gasilci iz Roba, ostanke strehe pa je z mehanizacijo pospravil Sašo Zgonec iz Sekirišča. Objekt so, da bi se preprečili zamakanje, do pomladi zavarovali s folijo gasilci iz Roba, ostanke strehe pa je z mehanizacijo pospravil Sašo Zgonec iz Sekirišča.

Pogled na porušeni skedenj z zahodne strani ...

v tem letu novo gospodarsko poslopje.

Foto in tekst: Srečo Knafelc

VELIKE LAŠČE SO KOT UVOD V VESELI PUSTNI ČAS OBISKALI KURENTI

Kurenti prinašajo pomlad ter vse dobro v hiše, vasi in mesta. Prinašajo tudi dobro letino. Leta 2017 so bili obhodi kurentov vpisani na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Kurent (starejše poimenovanje korant) je najbolj prepoznan slovenski pustni lik. Sama maska, v divjačinski opravi je precej težka, saj tehta od 25 do 35 kilogramov. Sestavljajo jo ovčje kože kot oblačilo, s kožuhom oblečena kapa, bele gamaše ter ježevka. Gre za masko, ki je značilna za Podravje.

časa, saj je za tek v težki opravi potrebno tudi nekaj kondicije. »Kurent ne more biti vsak. Nekoč je bil kurent lahko samo neporočen moški – danes vemo, da to težko uspeva. Ženske ne bi smele biti kurent, danes so. Ko pride ta čas, nas potegne in gremo – nekaj je v nas. Ko se oblečemo, smo malo drugačni.«

Obisk kurentov v Velikih Laščah

Glede samega nastanka maske se omenjajo različne letnice, omenjajo se vsaj že od leta 1880 kot del pustnih oračev. Samostojne skupine kurentov se pojavljajo od druge polovice 19. stoletja.

Ob veselem obisku Velikih Lašč nam je kurent Marjan Bombek iz Ptujkega polja povedal, da se na pustni čas pripravljajo dlje

Kurenti z otroki Osnovne šole Primoža Trubarja

Namen njihovega obiska v Velikih Laščah je bil predvsem v tem, da se ljudje, in še zlasti otroci, malo poveselejo ter da se jim v luči dobre volje in vsega dobrega, kar prinaša kurent, izboljša tudi učni uspeh.

Angelca Petrič, občinska uprava
Foto: Nika Perovšek

Marija Grebenc, iskrene čestitke za 100. rojstni dan.

Župan Anton Zakrajšek

100. ROJSTNI DAN MARIJE GREBENC

Častitljiv jubilej, 100. rojstni dan, je 29. januarja praznovala Marija Grebenc iz Rašice. Ob tej priložnosti jo je obiskal tudi župan Velikih Lašč, Anton Zakrajšek. Gospe Mariji je zaželel vse najboljše ter še veliko zdravja in srečnih trenutkov v družinskem krogu.

Občinska uprava

TAKRAT JE BILO DRUGAČE

Od križpotja s klanci sredi vasi Rašca je že nekoč vodila kolovozna pot v raški kraj, mimo vaške cerkvice sv. Jerneja, ki je že, na kolikor toliko ravnem svetu. Vse naokoli je hribovit svet z globokimi udorinami; ta se potegne v Zalake, do Rup in nazaj v Staje. Od cerkve do zadnjih dveh hiš je bilo le nekaj njiv. Tam, kjer danes ločuje v skalnati svet izkopana novejša cesta, se prične Brinje, ki je danes več ali manj pozidano. Za današnjim nadvozom sta rasli ob kolovozu levo in desno mogočni lipi, v njuni senci pa sta bili Brinska in Gerljačeva hiša z gospodarskimi poslopji.

Pisalo se je leto 1918, ko je pri Brinskih ponovno zajokalo. Rodila se je deklica, ki so jo krstili za Marijo. Le nekaj let pred njenim rojstvom je hiša pogorela. Na pogorišču je oče ponovno postavil cimprano hišo, za katero je za kapno lego prispeval smreko turjaški grof. Marija je v številčni družini odrasla, odšla po svetu in se ponovno vrnila v objem Brinja. Leta 1952 se je omožila z vaščanom Jožetom Grebencem. Rodili so se jima trije otroci, za katere so skrbeli tudi stari starši, da sta lahko delala po njivah, Jože pa je poleg vsega opravljal še razna priložnostna dela za skromen zaslužek. Leta 2002 sta v domači cerkvi praznovala zlato poroko. Obred je opravil Jožetov bratranec Jože Jakše, ki je že leta živel v Avstriji. Prisotni smo bili mnogi Raščani, domači in znanci.

Leta 2012, ko naj bi praznovala biserno poroko, ju je le nekaj mesecev pred tem ločila Jožetova smrt. Marija je ostala pokončna in urejena, za kar v veliki meri skrbi hči Mija. Še vedno je čila in zdrava, le sluh ji nekoliko nagaja.

Dne 29. januarja 2018 je praznovala stoti rojstni dan s svojimi najbližjimi. Že naslednji dan smo bili povabljeni najbližji sosedje, v sredo pa bližnji sosedje pokojnega Jožeta z vasi. Zbrani smo nazdravili njeni stoletnici in ji zaželi še nadaljnja zdrava leta.

Mima in Mina – najstarejša in najmlajša vaščanka Rašice

Jože Škulj

Draga Marija (Mima)!

Doživeti 100 let ni tako majhna stvar. Vemo, da se je v tem stoletju nabralo ogromno lepih in tudi manj prijetnih spominov, vendar ste ostali vedno pozitivni in pogumno hodili po svoji poti. Hvala, ker ste te spomine delili tudi z nami in jih še vedno ustvarjate. Za vaš jubilej vam iskreno čestitamo in želimo, da ostanete še naprej tako dobrosrčni, pozitivni, komunikativni, zabavni, aktivni, vedno nasmejani in zdravi.

Še na mnoga leta vam nazdravljamo sosedje in sovaščani z Rašce.

PUSTNI KROFI

Ljubiteljice peke, članice Društva podeželskih žena Velike Lašče, tokrat tudi podžupanja Tatjana Devjak, smo se tik pred pustom zbrale pri Škrabčevih v Robu, da bi si izmenjale izkušnje, se naučile kaj novega ali pa preverile svoje znanje v peki krofov.

Pekle smo po receptu Tončke Purkart iz Strletij, ki je ves postopek priprave testa in samo peko nadzirala in nam pri tem zaupala še marsikatero kuharsko skrivnost, dala kakšen nasvet, da ne bi šlo kaj narobe, in rezultat so bili lepi, slastni krofi, polnjeni z marelično marmelado.

D. H.

DRUŠTVO ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE NA SEJMU

Od 31. januarja do 3. februarja 2018 je na Gospodarskem razstavišču potekala osrednja turistična sejemska prireditev v Sloveniji, 29. Natour Alpe-Adria.

Sodelovalo je več kot 200 turističnih ponudnikov iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Srbije, Albanije, Italije, Avstrije, Madžarske, Češke, Jordanije in Nepala. Aktivni oddih v naravi so predstavljale različni slovenski zavodi, organizacije, združenja in zveze, med njimi Turistična zveza Slovenije z več kot 300 lokalnimi skupnosti in društvi, med katerimi je sodelovalo tudi naše Društvo za ohranjanje dediščine.

Na dogodku so podelili nagrado Jakob za kakovost in odličnost v regiji Alpe-Jadran, ki jo je za inovativne turistične programe in ponudbo na vinskih cestah ob Nežiderskem jezeru prejelo podjetje Gols Connect z Gradiščanskega. Organizirajo prireditve in doživljajske programe, vinsko kulturo lahko obiskovalci spoznavajo ob kolesarjenju, nordijski hoji in drugih športnih aktivnostih. V vinskih kletih ponujajo degustacije, kuharske delavnice in predavanja, tudi v povezavi s pridobivanjem rokodelskih ali likovnih znanj, vključujejo celo kozmetiko.

Kot je bilo že omenjeno, so že tradicionalno sodelovali predstavniki Društva za ohranjanje dediščine Gradež: Andrej, Joža, Slavka in Tončka so prikazovali stara podeželska opravila (predenje na kolovratu, izdelovanje zobotrebcev

in predpražnikov, pletenje košar); Ančka, Boris, Jana, Jožica, Marinka in Meta so skrbeli za obveščanje obiskovalcev. Zadnji sejmski dan je nastopila naša vokalna skupina Suhe češplje; pevke so ob spremljavi dveh »krhljev« – Simona in Klemna – zapele nekaj ljudskih pesmi.

Na stojnici so članice pripravile in ponudile nekaj tipičnih domačih dobrot: moško in kašnato potico, narastek iz prosene kaše, pecivo domači prijatelj in marmorni kolač in seveda tudi suho sadje. Obiskovalci so se zanimali za stara opravila in za dejavnost našega društva. V naslednjih dneh je prav zaradi srečanja na sejmu tolminska zadruga naročila večjo količino suhega sadja.

Na sejmu, ki je vsako leto bogato predstavljen javnosti, je bil pester spremljevalni program: okrogle mize, stanovska srečanja, potopisna predavanja, predstavitev društev, novinarske konference ... Srednja rudarska šola iz Velenja je za obiskovalce izvajala zanimive igre, ki se jih je udeležila tudi Jožica, in tako postala rudar za en dan.

Člani DOD so sodelovali že prvi dan; ta je bil namenjen srednješolcem. Programe društva, ki bi bili lahko primerni zanje, je mentorjem predstavila Jožica; posebej se je trudila pridobiti zanimanje za našo vas. Odziv agencij in posameznikov je bil pozitiven in upamo, da se bo to pokazalo tudi v prihodnjem obisku Gradeža.

Zdenka Zabukovec

Foto: Andrej Jakob, Matjaž Starič in Jožica Zabukovec

NOVICE STROJNIKOV SK URBAN

STROKOVNA EKSKURZIJA V SLOVENSKE GORICE

Tretjo soboto v januarju je Strojni krožek Urban organiziral strokovno ekskurzijo v Slovenske gorice, kamor se je odpravil poln avtobus članov krožka in spremljevalcev: mladih, najmlajših in malo starejših. V dopoldanskih urah smo si ogledali obrat Žipo Lenart, ki se ukvarja z odkupom in sušenjem žita, pitanci, lesnimi sekanci, predelavo slame in se ponaša z najnaprednejšo strojno opremo. Vsi obiskovalci smo izredno uživali v ogledu, saj je na tako majhni površini moč videti ogromno najrazličnejše kmetijske mehanizacije in dejavnosti. Po ogledu smo pot nadaljevali na Zgornjo Velko, kjer smo si ogledali cerkev Marije Snežne. Cerkev je bila nekoč znamenita božja pot, leta 2009 je bila razglašena za romarsko pot.

Po ogledu cerkve je sledila degustacija odličnih vin turistične kmetije Perko, spremljana z vižami domačih harmonikašev, ki so se tudi tokrat izkazali za obvezen del degustacij in druženja. Sledilo je še kosilo in druženje na turistični kmetiji Marič, kjer smo ob dobri hrani delili svoja opažanja in navdušenja nad

ogledanimi lokacijami. Za odličen izlet se zahvaljujemo našemu članu Andreju Muleju s Svetega Gregorja.

OBČNI ZBOR 2018

V januarju smo se ponovno družili tudi člani SK Urban na vsakoletnem občnem zboru. Zbor je potekal v okrepčevalnici Pri Zvončku. Tokrat smo poleg občnega zbora organizirali tudi strokovno predavanje, kjer nam je predaval tajnik Zveze strojnih krožkov Slovenije. Gospod Dolensšek je predaval o varnosti pri delu z najnovejšo mehanizacijo in prikazal varne in nevarne situacije pri delu.

Veliko poudarka je bilo na zaščitni opremljenosti in pripravljenosti na delo, saj je število smrtnih žrtev na področju kmetovanja še vedno visoko. Po pregledu dela v letu 2017 je sledilo druženje in načrtovanje dogodkov v novem letu.

Vse, ki jih zanima kmetijska mehanizacija in jih veseli druženje z ljudmi podobnih interesov, prijazno vabimo, da se včlanijo v SK Urban in tako pripomorejo k širitvi znanj in sposobnosti na področju kmetovanja in strojništva.

Milan Kaplan

ZIMA, ZIMA BELA ...

Zadnje februarске dni nam je natresla obilo snega. Za nekaj in nekoga dobro, za druge slabo. Debela snežna odeja je zaščitila zemljo in rastline pred zmrzaljo ter razveselila otroke, ki so lahko kar na gričku blizu doma uživali zimske radosti. Župan in občinski svetniki smo zmajevali z glavo: Kakšen udarec za občinski proračun!

Vozniki in pešci so negodovali nad (po mnenju vsakega posameznika) zanj prepozno očiščenimi cestami in pločniki. Jeza in slaba volja na žalost prav nič ne pomagata. Lopato v roke, pa akcija! Večkrat na dan, skoraj vsak dan.

Ceste in ulice so ponekod postale enosmerne, pločniki so ostali neočiščeni.

In potem veselo zimsko presenečenje.

V soboto, 24. februarja, sem se peljala s trga v Laščah proti Gmajni. Sredi klanca sem ob robu ceste zagledala traktor z leseno »kiblo« in možakarja z lopato, ki je s pločnika odkidaval sneg.

Ko sem pripeljala bliže, sem prepoznala Oblakovega Janeza z Gmajne – no, tako rečemo temu delu Lašč staroselci, po novem je Janez doma s Stritarjeve ceste. Ustavila sem in Janeza v šali vprašala, ali ga je za storitev najela Občina Velike Lašče. Nasmejan kot je vselej, je odkimal in delal naprej. Nad njegovim prostovoljstvom sem bila tako navdušena, da sem kljub Janezovim protestom kar z mobilom dokumentirala to dejanje dobre volje.

Pohvalno, posnemanja vredno! Bravo, Janez!

Ladka Deterding

SKAVTI ZIME NE PREDREMLJEMO

VOLČJE SREČANJE NA MALEM LOČNIKU

V soboto, 20. 1. 2018, smo se v delu naše džungle zbrali volčiči. Pridružili so se nam tudi drugi člani džungle. Potem smo se razdelili v skupine. Nekateri smo pekli pico, drugi izdelovali šape iz volne, tretja skupina pa je izbrala pesmi za sveto mašo. Izdelali smo tudi igro volčič ne jezi se. Po delavnicah smo se odpravili na Goro do cerkve Svetega Ahaca. Tam smo imeli sveto mašo. Ko smo prišli z Gore, smo imeli malico. Potem so nas prišli iskat naši starši. Imeli smo se zelo lepo.

Blažka

ZIMOVANJE VOLČIČEV IN VOLKULJIC

Čarobna hišica na drevesu je volčiče in volkuljice to zimo s pomočjo čarovnije odnesla v obdobje ledene dobe. Vremenske razmere so bile tudi v resnici čisto ledenodobne. Ves čas nam je družbo delala miška Rozinica, ki nam je prišepetovala napotke za preživetje. Tako smo čisto sami izdelali bakle, da smo si v temni noči, ko smo bili na lovu za plenom, lahko osvetljevali pot. Kromanjonci, ljudstvo, ki je živel v času ledene dobe, so verjeli, da jih varuje Gospodar živali in jim v težavah pomaga, zato smo tudi mi izdelali vsak svojega Gospodarja. Sestavljata ga dve živali, saj združuje vsaj dve dobri lastnosti. Izdelali smo ga tako, da lahko služi kot namizna lutka, ki je prav zares živa, saj se premikajo krila, šape, plavuti. Med izdelavo Gospodarjev živali pa nam je Rozinica pobegnila, zato smo se podali na iskanje. Na poti nas je napadel sabljevobi tiger, a smo se s pomočjo pravega Gospodarja uspešno rešili. Ko smo našli Rozinico in Knjigo o džungli, smo izdelali sneženega mamuta, ki nas je na svojem hrbtu odpeljal nazaj do naše jame. Pripravili smo si izvrstno večerjo in se nato pomerili v igri, ki se imenuje klop. Dobili smo namig, da se nas čas življenja v ledeni dobi zaključuje, zato smo se pripravili na odhod. Zapihal je pravi veter, in ker smo imeli Knjigo o džungli, nas je čarobna hišica vrnila v domače okolje naše džungle.

Vestna hobotnica

Zadnjič mi je bilo pri skavtih zelo všeč. Všeč mi je bilo, ker smo imeli delavnice, pekli smo pico in pecivo. In ker smo šli na pohod.

Jernej

Bilo je drugačno srečanje kot običajno. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo pekli pecivo in sem ga zraven polovico pojedla. Všeč mi je bila tudi sveta maša. Še posebej pa mi je bilo všeč, ko smo odtiskovali dlani na prozoren polivinil in ustvarili igro.

Nina

ZIMOVANJE IZVIDNIKOV IN VODNIC

V petek, 2. 2. 2018, smo se izvidniki in vodnice zbrali in skupaj vstopili v Jamajko. Imeli smo krajši uvod, v katerem smo spoznali glavne lastnosti Jamajke, saj je bil program zimovanja narejen po filmu *Ledene steze* (če si filma še niste pogledali, si ga oglejte, saj je res zabaven). Po dobri večerji smo imeli zabavni večer, na katerem smo se vsi razživali in se nasmeljali pri igri »Modna pista«, kjer smo uprizarjali skeče.

Naslednje jutro smo imeli polne roke dela. Začeli smo s telovadbo, nato pa preživeli nekaj časa ob kitari in petju. Skupaj z voditelji smo spoznali veščine in kako jih osvojiti. Nato je prišel aktivnejši del dneva, štafetne igre in kepanje. Na snegu smo preživeli lep čas in se tako vsi znoreli, da nam je na koncu dneva res prijala dobra večerja. Po okrepčilu smo imeli še en zabavni večer s skavtskimi igrami, nato pa smo utrujeni legli v tople spalke in zaspali.

Prišel je zadnji dan našega druženja. Zjutraj smo se odpravili k sveti maši, nato pa smo imeli zajtrk in katehezo, ki smo jo tokrat pripravili vodniki. Sledila sta še pospravljanje in zaključek ter nato odhod domov.

Za nami je še en super preživet vikend.

Živahna Čebelica – Neja

ZIMOVANJE POPOTNIKOV IN POPOTNIC

V soboto, 3. 3., smo se zbrali v skavtski hiši stega Grosuplje 1, kjer smo tudi bivali. Že v trenutku, ko smo vstopili v hišo, smo vstopili na B-612, ki pa ni bil ravno prijetno topel. Naša tema je bila *Mali princ*. Pogledali smo si risani film *Mali princ*, po ogledu pa pojedli kosilo in imeli nekaj časa zase in za druženje. Nato je prišel trenutek, ko smo z voditeljema zamenjali vlogo. Popotniki in popotnice smo pripravili program za popoldanski del dneva. Prišel je večer in z njim čas za večerjo. Večerno druženje ob taroku in petju se je zavleklo pozno v noč. V nedeljo smo se zbudili in pojedli zajtrk. Sledila je sveta maša. Po maši smo zaključili s programom in pospravili svoje stvari ter se nasmeljani odpravili domov.

Igrivi A. kozorog – Luka

Avtorji fotografij: Dobrosrčna žaba, Vestna hobotnica, Igrivi R. kozorog, Dobrodušni lev, Raziskovalni rakun

RIBNIŠKI PASIJON

Športna dvorana KOČEVJE
24. 3. ob 19. uri

Športni center RIBNICA
2. 4. ob 19. uri

Športna dvorana Brinje GROSUPLJE
8. 4. ob 19. uri

Športna dvorana Trata ŠKOFJA LOKA
14. 4. ob 19. uri

Vstopnine ni.

Bodite pogumni!

www.ribniskipasijon.si

GRADEŠKE MAČKARE

V Društvu za ohranjanje dediščine smo se tudi letos odločili, da od starih šeg in navad nadaljujemo tradicijo pustovanja.

Dopoldne je predsednik društva ob pomoči nekaj staršev po vasi popeljal našemljene najmlajše, ki so predstavljali različne mitološke in druge popularne like (čarovnica, hudič, smrt, princeska, spiderman ...). Razveselili so se vsake sladkarije. In z njimi po hišah niso skoparili.

Popoldne smo se odrasli člani in članice prelevili v ženitovanjsko povorko, kakršna naj bi bila za naše kraje (Škocjan, Male Lipljene, Veliki Osolnik, Rob ...) značilna med obema vojnama in po njej.

Po vaseh nas je vodil pust, oblečen v svetle hlače in kožuh, obrnjen na kosmato stran. Ves čas je migal s stožčasto kapo s trakovi in pometal z brezovo metlo. Prelestna nevesta je skrbno čuvala ženina in se hudovala, če je pred kako hišo zaplesal z domačo gospodinjjo.

Zabaven spremljevalec je bil muskontar; ta je glasno priklical stanovalce iz hiš in vabil na ples. Pust je z metlo pometel vsako dvorišče in s tem simbolično nakazal, da mačkare počistijo zimo in kličejo pomlad.

V sprevodu sta bila tudi ta star in ta stara. Ker je prvi vedno žejen, je kar s seboj nosil flaškonček. Betežna ta stara je težko dohajala družino in imela veliko opravka s svojimi pumparicami, te je rada tudi pokazala. V sprevodu so bile še priče ter nekaj svatov z vasi in iz mesta. Zalo pomemben lik je bila korbarica, ki je v procko pridno nabirala darove in pri vsaki hiši spomnila, da mačkare ne smejo oditi praznih rok. Za red je skrbel stražmojster, za zastraševanje je nosil imitacijo puške.

Pozno popoldne je bila povorka že pošteno utrujena. V sušilnici smo nato povečerjali darove in se še naprej zabavali brez mask. Nekateri člani in članice smo se strinjali, da bi se morali pogosteje družiti v takem brezdelju, ne le med garanjem na prireditvah ali ob prihodu obiskovalcev.

V naslednjih tednih pa smo ugotavljali, da si kot mačkare zaslužimo kritiko, saj pri preganjanju zime nismo bili uspešni ...

Zdenka Zabukovec
Foto: Marko Šavli in Brane Vršnik

DRUŠTVO UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE V PRVEM TROMESEČJU TEGA LETA

Že na začetku leta smo bili zelo aktivni. Predvsem smo v skrbi za zdravje naših članov poskrbeli za z že nekaj let utečenimi srečanji ALZHEIMER CAFE (letos se nam je pridružila Štefanija Zlobec) in s Tanjo Špeličnik, predsednico EUROPA DONNA. Januarja smo obiskali, kot je že v navadi, nekaj naših najstarejših jubilarov. Še posebej slovesno pa je bilo srečanje na Rašici s slavljenkama (Marija 100 let, Anka 90 let), rojenima na isti dan z razliko 10 let.

Zaradi slabega vremena in boleznih bomo februarske slavljenke obiskali v mesecu marcu. V februarju nam je gostoljubnost kolektiva OŠ Primoža Trubarja pod vodstvom ravnateljice Metode Kolar omogočila izvedbo našega občnega zbora v njihovih prostorih. Iskreno se še enkrat vsem lepo zahvaljujemo. Prisotnih je bilo 180 članov, vsi so neizmerno uživali ob nastopu najmlajših šolarjev pod vodstvom gospe Branke in Vere. Prisotne je s kratkim nagovorom pozdravil tudi Janez Sušnik, novi predsednik ZDUS. Februar smo zaključili z ogledom opere La Boheme, tj. direktnim prenosom iz metropolitanske opere iz New Yorka.

Marec bomo pričeli s praznikom DAN ŽENA s tradicionalnim druženjem v Kompoljah. Za zdravje bomo poskrbeli s fizioterapijo v Termah Laško in predavanjem – vse o konoplji – pri nas doma.

Želim si, da bi bili vsi predvsem zdravi in da bi se še vedno radi družili.

Marija M. Trotovšek

KUD MARIJ KOGOJ
TURJAK 17, 1311 TURJAK
 telefon: 031 / 204 - 594
 e-mail: kud.marijkogoj@gmail.com

PRIJAVNICA

**na tradicionalno 22. pevsko revijo občine Velike Lašče,
 ki bo v soboto, 9. junija 2018, ob 19. uri, v Levstikovem domu**

Ime zbora: _____

Kratek opis delovanja zbora:

Zborovodja/vodja (ime, priimek, telefon):

_____
 _____

Zasedba (moški, ženski, oktet, kvartet, otroški, cerkveni, mešani): _____

Podpis odgovornega za zbor:

V zboru poje (št.) _____pevk/pevcev

Izpolnjeno prijavnico pošljite, prosimo, najkasneje do 30. aprila 2018 na e-mail: kud.marijkogoj@gmail.com

Izvajani skladbi (skladatelj oz. priredba):

(Ena skladba naj bo obvezno ljudska zaradi tematike revije)

Katarina Gačnik, predsednica

1. ljudska: _____

Katarina Gačnik

2. po lastni izbiri: _____

OBČNI ZBOR DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA VELIKE LAŠČE

Članice društva podeželskih žena Velike Lašče so se v februarju zbrale na svojem rednem letnem občnem zboru. Pregledale so delo v minulem letu in sprejele plan dela za letošnje leto; ta je še bolj pester in bogat kot lani, saj letos društvo praznuje 20 let delovanja.

Poročilo za minulo leto in predlog aktivnosti v letošnjem letu je podala predsednica Društva podeželskih žena (DPŽ) Velike Lašče Magda Peterlin. Članice društva so v minulem letu pripravile že tradicionalne samostojne prireditve, razporejene čez vso leto, sodelovale so na številnih prireditvah drugih društev v občini in na občinskih prireditvah. Na več prireditvah, zlasti na občinskih, so članice poskrbele za pogostitev ali aranžiranje prostora dogodka. Članice so izpopolnjevale in nadgrajevale svoje znanje in ga prenašale tudi na druge v številnih delavnicah ter sodelovale in medse povabile tudi članice sosednjih društev. Posamezne članice so sodelovale na mnogih ocenjevanjih in razstavah dobrot, ki jih organizirajo druga društva v regiji, in na njih vselej dosegle odlične rezultate. V lastni organizaciji jim je tudi v lanskem letu uspelo organizirati razstavo in ocenjevanje peke kruha iz krušne peči v Robu; ta je tako postala tradicionalna, kar pomeni, da bo ob približno istem času v istem kraju prireditev tudi letošnje leto. Tudi letošnji program dela in aktivnosti članic bo podoben lanskemu, le da bo še bogatejši, saj Društvo podeželskih žena Velike Lašče praznuje 20 let delovanja. Praznovala ga bodo v oktobru v okviru svoje samostojne prireditve Bučno-marmeladni dan. Ob vseh že tradicionalnih samostojnih prireditvah in že znanih ocenjevanjih in razstavah domačih dobrot, ki jih pripravljajo sorodna društva, se bo društvo tudi v letošnjem letu odzvalo vabilom za sodelovanje v domači občini ter sosednjih občinah in v regiji. Na različnih delavnicah in srečanjih, ki so jih že začele v zimskih mesecih, bodo pridobivale nova znanja ali svoja znanja predajale drugim.

Občnega zbora se je tokrat namesto podžupanje Tatjana Devjak, ki je tudi aktivna članica društva, zaradi njenih drugih obveznosti udeležil župan Anton Zakrajšek. Pohvalil je članice za njihov delo, saj je društvo po njegovem mnenju eno najaktivnejših, če ne najbolj aktivno med vsemi društvi v občini, in jim zaželel uspešno delo tudi v prihodnje.

Dragica Heric

Članice DPŽ Velike Lašče z gosti iz sosednjih društev in županom občine Velike Lašče Antonom Zakrajškom

DRŽAVNO OCENJEVANJE PLETENIC

V Prečni pri Novem mestu je bila v februarju 9. državna in 13. regijska razstava ter ocenjevanje pletenic. Zaradi velikega števila pletenic, kar 79, sta jih ocenjevalni dve komisiji. Razvrstili sta jih v tri kategorije: pleteno srce, pletenica in drugače oblikovan pleten izdelek, pri tem pa upoštevali zunanji videz, zahtevnost izdelave ter videz, okus in vonj skorje in sredice. Podelili so 35 zlatih, 30 srebrnih in 6 bronastih priznanj ter 8 zahval. Iz Društva podeželskih žena Velike Lašče so s pletenicami sodelovale Jelka Indihar, Milka Debeljak, Magda Peterlin, Zdenka Škrabec in Jožefa Škrabec. Med zlatimi so bile tudi Milka, Jelka in Magda.

D. H.

ZAKAJ HODIMO V HRIBE

Veliko ljudi sprašuje ljubitelje gora, kaj vidimo v njih. Zakaj se trudiš in potiš, da prideš na zeleni vrh in se potem vrneš v dolino? Nekateri verjetno naših odgovorov ne bodo nikoli razumeli.

Pri vsaki rekreaciji se je treba »truditi in potiti«. Nam osvojen vrh in srečna vrnitev v dolino pomenita enako zmago, kot nekomu dati gol ali preteči 100 m v rekordnem času. Na koncu ne dobimo pokala ali medalje, dobimo pa kar si naša srca želijo – občutek sreče, ki se je ne da opisati z besedami. Razgledi na lepote gora, na doline in jezera z vrha jemljejo sapo.

V današnjem stresnem tempu življenja se je še kako lepo umakniti v naravo, si zbistriti misli ter dušo napolniti z mirom. Lepo je videti, da se čedalje več ljudi podaja na planinske poti in nosi svoj smeh in žalost v naravo, kjer jih tolaži in dviga navpičnost gora, modrina neba, čistost jezer, zelenje gozdov, vzhodi in zahodi, sonce in veter.

Člani Planinskega društva Velike Lašče smo letošnje aktivnosti začeli že kmalu po novem letu, ko smo se odpravili na prvi, novoletni pohod na Kamen vrh in Grmado. Pohod velja za enega od štirih tradicionalnih pohodov društva, ki jih organiziramo vsako leto in se ga udeležuje veliko število pohodnikov. Konec februarja smo doživeli pravo zimsko pravljico na Komni, kjer se je trud prvega dne, ko smo gazili v megli in temi, kar sicer tudi ima svoj čar, poplačal z drugim, sončnim dnevom, ki je razkril nedotaknjeno snežno odejo, ki daje naravi posebno mehko.

Za nami je tudi občni zbor društva in volitve članov upravnega odbora. Po dolgoletnem vestnem delu je predsednico Olgo Verovšek nasledil novi predsednik društva Jure Deterding.

Planinsko društvo ljubiteljem pohodništva skozi vse leto ponuja pester izbor pohodov po Sloveniji in tudi tujini. Ture so prilagojene različnim fizičnim sposobnostim pohodnikov, vodijo pa jih izkušeni ter usposobljeni domači vodniki PZS. Na primerne pohode še posebej lepo vabimo tudi mlajše pohodnike, da se jih udeležijo skupaj s starši. Na ta način želimo izobraževati mladino o varni hoji v hribe in jo osveščati v smislu zdravega načina življenja ter občudovanja in varovanja narave.

Zato ste vsi lepo vabljeni, da se nam pridružite pri rekreaciji in druženju v naravi. V prihodnjih mesecih se bomo podali uživat morski zrak ob slovenski obali, pripravljamo tradicionalni velikonočni pohod, povzpeli se bomo na Kredarico ter pokukali čez mejo na Bijeje stene. Vse informacije in celotni program pohodov za leto 2018 dobite na naši spletni strani (<http://pd.velike-lasce.si/>), prek elektronske pošte (planinsko.drustvo@velike-lasce.si) ali po telefonu 031/472 988 (Jure).

Naj zaključim z mislijo, ki je ljubiteljem planinstva še kako znana: »Hodi v planine, dokler je še čas, ker prišel bo čas, ko ne bo več čas. In kmalu bo ta čas.«

Anamarija Rigler

DEVETA SEZONA ZA FUTSAL EKIPO KMN VELIKE LAŠČE

Že devetič so od jeseni do spomladi igralci domače futsal ekipe, KMN Velike Lašče, gostili in hodili v goste po Sloveniji k udeležencem 2. slovenske futsal lige. S svojo prisotnostjo so na gostovanjih v veliki meri promovirali tudi našo občino, naš kraj po vsej državi.

Vsi vemo, da so športniki najboljši ambasadorji.

Po odličnem začetku so se konec tekmovanja uvrstili v vrh lestvice 2. SFL. Razpored:

1. krog	29. 9. 2017	KMN Velike Lašče	4 : 3	Mlinše
2. krog	6. 10. 2017	KMN Velike Lašče	5 : 2	KMN Tomaž Šic bar
3. krog	14. 10. 2017	FSK Stripy	7 : 4	KMN Velike Lašče
4. krog	20. 10. 2017	KMN Velike Lašče	6 : 5	FC Hiša daril Ptuj
5. krog	27. 10. 2017	Futsal klub Kebelj	5 : 6	KMN Velike Lašče
6. krog	17. 11. 2017	KMN Velike Lašče	12 : 4	ŠD Extrem
7. krog	11. 11. 2017	Dlan Logatec	4 : 6	KMN Velike Lašče
8. krog	24. 11. 2018	KMN Velike Lašče	5 : 1	KMN Miklavž TBS Team 24
9. krog	1. 12. 2017	Gorica Futsal	3 : 2	KMN Velike Lašče
10. krog	9. 12. 2017	Mlinše	7 : 2	KMN Velike Lašče
11. krog	22. 12. 2017	KMN Tomaž Šic bar	8 : 2	KMN Velike Lašče
12. krog	19. 1. 2018	KMN Velike Lašče	3 : 4	FSK Stripy
13. krog	26. 1. 2018	FC Hiša daril Ptuj	5 : 3	KMN Velike Lašče
14. krog	14. 2. 2018	KMN Velike Lašče	5 : 0	Futsal klub Kebelj
15. krog	9. 2. 2018	ŠD Extrem	3 : 4	KMN Velike Lašče
16. krog	16. 2. 2018	KMN Velike Lašče	6 : 1	Dlan Logatec
17. krog	24. 2. 2018	KMN Miklavž TBS Team 24	11 : 2	KMN Velike Lašče
18. krog	9. 3. 2018	KMN Velike Lašče		Gorica Futsal

Nasmehi na obrazih in zadovoljstvo navijačev je največja nagrada za ekipo, ki je ponudila srčne nogometne predstave. Navijači smo se to sezono organizirano udeležili gostovanja v Novi Gorici, kar je pomenilo ekipi veliko spodbudo in pikico na i pri prvemu delu tekmovanja.

Pri navijačih je ravno druženje tisto, kar je v ospredju, poleg veselja do športa. Z druženjem se navijač čuti kot del družine in čuti nekakšno pripadnost. Navijači smo ljudje, ki smo lokalni patrioti. Ljudje, ki smo pripravljeni narediti kaj več za barve svojega kluba in kraja, v katerem živimo, ali pa za svoj narod.

Povprečna starost igralcev je nekaj nad 24 let, kar je velik potencial. Pod vodstvom soigralca Milana Kojadinovića so to sezono domačo dvorano v Velikih Laščah naredili za težko osvojeno trdnjavo. Sosedska derbija sta šla letos v prid naši ekipi.

Večina igralcev (polovica je bila slovenski osnovnošolski prvak 2013), izhaja iz nogometne šole ŠD NK Velike Lašče, ki že od 2003 skrbi v občini za razvoj nogometa in futsala.

Sestava letošnje ekipe KMN Velike Lašče:

Ime in priimek	Nastopi	Zadetki
Rok Marolt	14	13
David Erčulj	14	12
Alen Salčinovič	14	9
Erik Tajčman	16	8
Kristjan Štaba Pečnik	15	8
Gal Škulj	8	6
Miha Žužek	15	4
Domen Škulj	12	4
Milan Kojadinovič	13	3
Jan Žužek	10	2
Rok Vidic	5	2
Aljaž Grebenc	12	0
Kristjan Zadnik	5	0
Luka Debeljak	4	0

Futsal postaja igra, ki razvija in socializira – izboljšuje življenje. UEFA Futsal EURO 2018 je bila idealna priložnost, da Nogometna zveza Slovenije vnovič opozori na zdrav življenjski slog, h kateremu pripomoreta rekreacija in vrhunski šport.

Predsednik UEFA Aleksander Čeferin je na otvoritvi v nagovoru poudaril: »UEFA evropsko prvenstvo v futsalu je pomemben dogodek za našo organizacijo. Vesel sem, ker ga gostimo v moji domovini Sloveniji. Pred letom dni je bil v Srbiji zelo uspešen in pričakujem, da bo v Sloveniji, ob neprestanem razvoju tekmovalnega formata, naredil še korak naprej. Imam popolno zaupanje v Nogometno zvezo Slovenije in v organizacijski odbor UEFA Futsal EURO 2018.« In res, polna dvorana v Stožicah in vse okoli, UEFA Futsal EURO 2018 je upravičilo njegovo pričakovanja. Predlagal je, da futsal postane olimpijska disciplina.

Futsal je doma tudi v Velikih Laščah. Vrhunsko člansko tekmovanje je bilo do sedaj na plečih ene osebe, Aleša Pirmana, za kar si zasluži vse spoštovanje. Prihaja čas, da se vsi znotraj občine, na čelu z občinsko upravo, povežemo in po svojih najboljših močeh pripomoremo k nadgradnji, da se futsal zgodba nadaljuje še z večjo prepoznavnostjo.

Zanimanje za futsal v občini se kaže pri rekreativnih tekmovanjih, ki so že dolga leta stalnica v občini. Množična udeležba naših občanov kaže na interes in dobro podlago za vrhunsko člansko ekipo, ki ima pomembno vlogo na slovenskem FUTSAL zemljevidu. Zaslužimo si jo.

Zapisal: M. Pintarič
Foto: M. Pintarič

Ste zaključili srednješolsko izobraževanje ali opravili mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit?

Prijavite se na razpis za povračilo šolnin za izobraževanje do največ **V. stopnje**, na katerem lahko pridobite povrnjenih do **2.500 EUR**.

Povrnjeni bodo **stroški šolnin**, ki so nastali od šolskega leta 2014/15 do 2017/2018, ter **stroški za mojstrski, delovodski in poslovodni izpit**, ki so nastali od 1. 1. 2014 do 31. 8. 2018.

ROK PRIJAVE

Do porabe sredstev oz. najpozneje do 7. 9. 2018

Razpis je objavljen na www.sklad-kadri.si.

VEČ INFORMACIJ

dir@sklad-kadri.si ali na 01 434 58 84

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Program Sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja za dvig izobrazbene ravni in pridobivanje poklicnih kompetenc sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

18. CENETOV MEMORIAL

TVD Partizan Velike Lašče je 27. januarja izvedel tradicionalni 18. Cenetov memorial, mednarodni turnir v namiznem tenisu za veterane in rekreativce. Na celodnevno tekmovanje se je prijavilo 81 igralcev in igralcev celotne Slovenije in Hrvaške.

Še večji udeležbi tekmovalcev na tej prireditvi je žal zagodla gripa. Igralke in igralci so nastopili v sedmih posamičnih kategorijah in treh kategorijah dvojic. Čestitke gredo domačim igralcem za srčno borbo in osvojene kolajne. Gledalci so lahko uživali v atraktivnih bojih med slovenskimi in hrvaškimi virtuozni namiznega tenisa, ter spoznavali vse čare, ki jih prinaša igra namiznega tenisa. Po ocenah igralcev je bil to najmočnejši turnir do sedaj po kakovosti in rang lestvici igralcev. Za tekočo izvedbo tekmovanja je poskrbela ekipa organizatorja, ki je z računalniškim programom omogočila hiter razpored tekem po posameznih mizah ter sprotno razporejanje in uvrstitve tekmovalcev po odigranih dvobojih. S pomočjo donatorjev in sponzorjev se je tekmovalni del zaključil v sproščenem klepetu, dobri hrani in pijači ter z obljubo, da se prihodnje leto zopet srečamo. Pohvale sodelujočih tekmovalk in tekmovalcev

glede organizacije in izvedbe same prireditve, nas uvrščajo med najboljše organizatorje tekmovanj v namiznem tenisu v Sloveniji. Te pohvale pa nas obvezujejo, da nadaljujemo s tako odmevnim tekmovanjem.

Sponzorji in donatorji prireditve:

Wicked Ink Tattoo studio za tetoviranje in oblikovanje obrvi, Gostilna pri Kuklju in Peka Kukelj, Trgoup d.o.o., Avtohiša Zalar, Trgovina Poni, Diskont Zalar, Picerija pri Roku, Gostilna Kropec, Izdelava sodčkov Stane Indihar s.p., Gradbene inštalacije Marko Belaj s.p., Ogrevanje-plin-servis Tone Šilc s.p., Zagorc d.o.o., Priba okna d.o.o., Frizerski salon Koderček Bogdana Sernel s.p., Magri d.o.o., Intralite izvedba prireditev d.o.o., Parnas IKT d.o.o., Art-les Igor Sever s.p., Družina Centa ter pokrovitelj tekmovanja Občina Velike Lašče.

REZULTATI PO KATEGORIJAH:

Ženske do 49 let:

1. Lucija Grad
2. Doris Lesnik
3. Alenka Zidar Zupan

Ženske od 50 let:

1. Vesna Perhoč (HR)
2. Jasna Šebjanič Pupis
3. Dragica Lapanja
3. Vera Menla (HR)

Moški nad 70 let

1. Maks Burger
2. Vinko Pretnar
3. Miha Torkar
3. Stane Glažar

Ženske dvojice

1. Dragica Lapanja – Jasna Šebjanič Pupis
2. Alenka Zidar Zupan – Lucija Grad
3. Vesna Perhoč – Vera Menla (HR)
3. Doris Lesnik – Vida Mlinar

Moški do 39 let

1. Miha Režun
2. Matej Cvetko
3. Martin Janežič
3. Luka Mlakar

Moški 40 do 49 let

1. Stanislav Lošič (HR)
2. Bojan Vokal
3. Matjaž Šmajgl
3. Uroš Cerar

Moške dvojice do 50 let

1. Luka Mlakar – Bojan Vokal
2. Drago Torkar – Uroš Cerar
3. Matej Cvetko – Sašo Ivanovski
3. Miha Režun – Gregor Svetec

Moške dvojice nad 50 let

1. Erih Günter- Darjan Vizjak
2. Bojan Maselj – Vojteh Štor
3. Djuro Paher – Branko Dragojevič (HR)
3. Branko Vidmar – Marjan Zupančič

Moški 50 do 59 let

1. Petar Mačešič (HR)
2. Darijan Vizjak
3. Erih Günter
3. Drago Torkar

Moški 60 do 69 let

1. Djuro Paher (HR)
2. Ilija Tomić (HR)
3. Zdenko Petrovič
3. Ciril Kozjek

TENIS CEREJA – KAJ BO LETOS NOVEGA

Igrišči za tenis in odbojko še pokriva debela snežna odeja. Zadnjih nekaj let smo teniško sezono pričeli že zadnji teden v marcu, letos jo bomo mogoče malo pozneje.

Takoj na začetku leta nas čaka teniška piramida, ki traja vso sezono do oktobra, ko sledita masters turnir in pogostitev. Letošnjo sezono bomo k igranju v ligi povabili tudi dame, ki pogrešajo tekmovanja.

Nadaljevali bomo s poučevanjem tenisa na vseh stopnjah, za čiste začetnike in vse tiste, ki bi radi izboljšali igralno tehniko. Prvi julijski teden počitnic bodo v teniško šolo povabljeni otroci in mladi od 5. do 15. leta, vodil jo bo trener Ivan Poje.

Skozi vso sezono bomo organizirali turnirje. V maju bo na sporedu turnir mešanih dvojic, v juniju Cereja open-moški posamezno, čez poletje pridejo na vrsto piknik turnirji in druženja, v septembru občinsko prvenstvo in oktobra masters turnir. Do konca meseca marca so na voljo teniške kartice po znižanih cenah, pripravili smo dodaten popust za dijake/-inje, študente/-ke in upokojence/-ke.

Turnirji bodo organizirani tudi v odbojki na mivki. Igrišče za odbojko na mivki bo tudi letos na voljo brezplačno, potrebna bo le rezervacija na www.villa-cereja.si, ali preko strani Facebook, Tenis Cereja.

Pred letošnjo sezono smo torej na tenis dobro kondicijsko pripravljene, saj nam je odmetavanje velikih količin snega okrepilo mišice, ki pri igranju tenisa pridejo še kako prav.

Stanka Hren

LAŠČANI ODLIČNO NA PRVENSTVU

Konec januarja in v začetku februarja so potekala državna prvenstva plavanju za kategorije mlajših dečkov in mlajših deklic, dečkov in deklic ter kadetov, kadetinj, mladincev, mladink in članov ter članic. Plavalci in plavalke ribniškega plavalnega kluba so stali na stopničkah kar sedeminštiridesetkrat. Od tega so laški plavec in plavalki prispevali tri druga mesta in sedem tretjih mest.

Kot prvi so se v boje za državne naslove podali kadeti, mladinci in člani, od 25. do 29. januarja v ljubljanskem Tivoliji. Med kadetinjami so se izkazala Ana Kastigar, ki je osvojila 3. mesto na 200 m in 400 m prosto. Ana je bila tudi članica ženske kadetske štafete, ki je na 4 x 50 m prosto osvojila 2. mesto, na 4 x 100 m prosto, 4 x 100 m mešano in 4 x 50 m mešano pa 3. mesto.

Teden dni za njimi so se od 2. do 4. februarja v mariborskem bazenu Pristan borili za državne naslove dečki in deklice. Odlično je nastopila Hana Starc, ki je osvojila tretje mesto na 800 m prosto med 12-letnicami. V finalu je nastopila tudi na 200 m delfin, 400 m mešano in 400 m prosto.

Še teden dni za njimi pa so se za naslove najmlajših prvakov v celjskem Golovcu potegovali mlajši dečki in mlajše deklice.

Prvo ime med plavalci ribniškega kluba si je priplaval Laščan Maks Kastigar z osvojenim 2. mestom na 200 m prosto in 100 m hrbtno ter 3. mesto na 100 m hrbtno, 100 m prosto in 400 m prosto. Maks je bil tudi pomemben člen pri ekipnem uspehu mladih plavalcev, ki so se v konkurenci 28 slovenskih plavalnih klubov prvič v zgodovini povzpeli na stopničke in osvojili končno tretje mesto.

ČESTITAMO!

VSE O MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAVAH

Zaradi lažjega odločanja o nakupu čistilnih naprav za naša gospodinjstva sem podjetje Limnos, d. o. o., z Brezovice pri Ljubljani zaprosil za kratko strokovno mnenje, ki nam lahko naredi dolgoročno zadovoljen nakup, usklajen z zakonom. Pogovarjal sem se z Urbanom Čeponom, projektantom rastlinskih čistilnih naprav.

Male komunalne čistilne naprave ali na krajše MKČN so naprave za čiščenje odpadne vode iz gospodinjstev, kot to predvideva Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (UL RS 98/15).

KJE SE ZAHTEVA MKČN IN KDAJ?

Splošno rečeno potrebujejo čistilno napravo vsi objekti, ki se nahajajo zunaj aglomeracij in hkrati tam ni javne kanalizacije ali javna kanalizacija na teh območjih ni predvidena do leta 2021 oziroma 2023.

Aglomeracije so območja strjene poselitve, določene so bile na državnem nivoju za celotno Slovenijo. Območja aglomeracij so razvidna na medmrežju v Atlasu okolja (podzavihek »Okolje« – označite »Aglomeracije«, v »iskanje« pa vpišite zeleni naslov objekta, nato pritisnete tipko potrdi).

MKČN potrebujejo tudi vse novogradnje, če v bližini ni javne kanalizacije oziroma tako zahtevajo projektni pogoji. Na tem mestu se pojavlja vprašanje, ali se bo morala novogradnja priključiti na kanalizacijo, če se kasneje zgradi javna kanalizacija, objekt pa že ima MKČN. Odgovor za objekte v aglomeraciji je jasen: Da, vsi objekti v aglomeraciji in ob javni kanalizaciji se morajo priključiti na javno kanalizacijo. Za objekte zunaj aglomeracij, ki se bodo nahajali ob morebitni javni kanalizaciji, pa uredba predpisuje, da se morajo priključiti nanjo, če je dolžina kanalizacijskega priključka manjša od 100 m in pri tem ne nastanejo nesorazmerno visoki stroški glede na koristi za okolje.

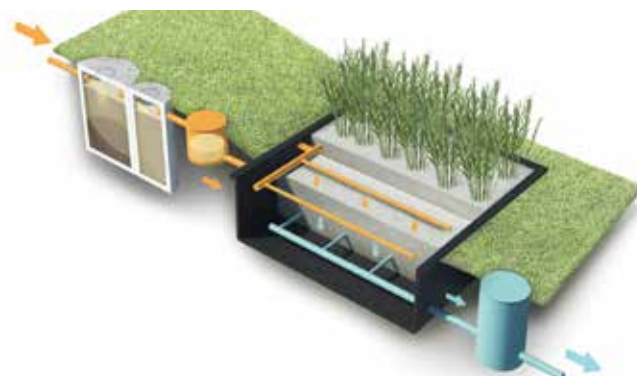
KAKŠNE MKČN POZNA MO?

V MKČN se čisti odpadna komunalna voda, zato se vse čistilne naprave, ki čistijo to odpadno vodo, imenujejo komunalne. Vse delujejo po istem osnovnem principu: vodo čistijo mikroorganizmi, ki se sami od sebe naselijo v čistilno napravo, zato so vse MKČN biološke čistilne naprave. V Sloveniji sta najbolj razširjeni dve vrsti MKČN:

- rastlinske čistilne naprave (projektirane in zgrajene za vsak objekt posebej) in
- tipske čistilne naprave po standardu SIST EN 12566-3 (plastične ali betonske).

Rastlinske čistilne naprave so lahko vertikalne ali horizontalne. Za objekte do 50 oseb se zadnja leta predvsem priporoča vertikalne rastlinske čistilne naprave. Pri tipskih MKČN poznamo veliko število različnih izvedb: pri nekaterih se mikroorganizmi prosto gibljejo (mešajo) v odpadni vodi, pri drugih so mikroorganizmi pritrjeni na različne nosilce (plastične kroglice, različni nosilci). Večina tipskih MKČN potrebuje elektriko, saj delujejo s pomočjo kompresorja. Pri rastlinskih MKČN ne potrebujemo elektrike, saj zrak pasivno prehaja v napravo in tudi preko fotosinteze rastlin. Rastlinske čistilne naprave potrebujejo 2 m² površine na osebo in so globoke 1 meter, manjše dimenzije so vprašljive glede kakovosti čiščenja. Pred njo se nahaja usedalnik, za katerega se lahko uporabi obstoječa greznica (če je ustrežna: vsaj dvoprekatna, z dnom in vodotesna) ali pa se vgradi nov polietilenski ali betonski usedalnik (za štiričlansko družino je to usedalnik 2,5 m³).

Tipske MKČN so betonske ali plastične. Vkopljejo se v zemljo in so tako očem skrite (razen pokrova) in zavzamejo manj prostora. Večinoma delujejo na elektriko in vsebujejo mehanske in elektronske komponente. Nekateri imajo veliko ventilov in drugih delov, novejši imajo vse povezano le na en kompresor. Pri vgradnji tipske MKČN moramo biti posebej pazljivi, če jo bomo vgradili pod povozno površino – zagotoviti je potrebno razbremenilno površino.

Skica delovanja rastlinske čistilne naprave Limnowet (www.limnowet.si)

NA KAJ JE POTREBNO PAZITI PRI IZBIRI ČISTILNE NAPRAVE?

1. Kapaciteta čistilne naprave se označuje z PE = populacijski ekvivalent, ki predstavlja porabo vode ene osebe. Pri izbiri kapacitete čistilne naprave upoštevajte današnje število oseb v objektu in tudi predvideno število oseb čez 10 ali 20 let.
  2. Rastlinska čistilna naprava mora imeti priložen projekt PZI/PGD ali tehnološki načrt, ki ga potrdi odgovorni projektant, saj gre za proizvod, ki je projektiran za vsak objekt posebej. Tipska čistilna naprava mora imeti priloženo izjavo o skladnosti gradbenega proizvoda (po standardu SIST EN 12566-3), saj gre za proizvod, ki je narejen v veliko izvodih.
- Pomnite: rastlinska čistilna naprava – žigosa ga odgovorni projektant; tipska čistilna naprava – izjava o skladnosti gradbenega proizvoda.
4. Kupujte od podjetij, ki so že dolgo prisotna na trgu. Nobena garancija vam ne pomaga, če gre za mlado podjetje, ki hitro zapre svoja vrata.
  5. Pri izbiri upoštevajte tudi stroške elektrike, upravljanja in servisiranja, saj lahko hitro postanejo visoki. Izberite napravo, ki bo ugodna tudi na dolgi rok.
  6. Izberite napravo, ki potrebuje praznjenje približno enkrat na tri leta, saj je to obdobje, po katerem tudi lokalno komunalno podjetje prazni male čistilne naprave po svojem urniku.
  7. Izberite tista z daljšo garancijo in pazite, kaj vključuje garancija. Pozanimajte se, ali gre za garancijo na mehanske dele, ali vam garantirajo tudi ustrezne prve meritve in učinkovitost delovanja.

Z Urbanom Čeponom, uni. dipl. inž. vod. in kom. inž., sem se pogovarjal Gorazd Milavec

SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD RAZPISUJE
79,2 MIO EUR GARANCIJ ZA BANČNE KREDITE S
SUBVENCIJO OBRESTNE MERE

Z GARANCIJAMI SLOVENSKEGA PODJETNIŠKEGA SKLADA LAŽJE, HITREJE IN CENEJE DO BANČNIH KREDITOV

Maribor, 16. februar 2018 – Slovenski podjetniški sklad (v nadaljevanju SPS) je danes v Uradnem listu RS št. 9/2018 objavil javni razpis za odobravanje garancij za zavarovanje bančnih kreditov z oznako P1 plus 2018. Skupno v višini 79,2 mio EUR razpisanih garancij s subvencijo obrestne mere bodo tudi letos prek SPS lahko najemala mikro, mala in srednje velika podjetja (v nadaljevanju MSP) za kredite, ki jih bodo predhodno odobrile banke. Na ta način bo MSP tudi letos omogočen lažji, hitrejši in cenejši dostop do bančnih kreditov, saj SPS pri najemu kredita vstopa kot garant, ki podjetju zagotovi 60- ali 80-odstotno zavarovanje bančnega kredita.

Dodatne ugodnosti garancije SPS, ki jih ne smete prezreti.

Hkrati z zelo ugodnim zavarovanjem bančnega kredita z garancijo SPS bodo podjetja deležna tudi znižane obrestne mere, ki je v okviru treh kreditno-garancijskih linij prilagojena glede na stopnjo razvitosti podjetja in glede na starost podjetja. 6-mesečni EURIBOR znaša:

- + 0,65 % ali 0,90 % za zavarovanje klasičnih projektov,
- + 0,65 % za zavarovanje tehnološko inovativnih projektov,
- + 1,15 % za zavarovanje dejavnosti iz šifre G.

Z izdajo garancije se še:

- poveča možnost pridobitve kredita tistim podjetjem, ki nimajo sami zadostnih jamstev za zavarovanje kredita ali jih želijo sprostiti za nov investicijski cikel;
- zagotovijo garancije za investicijske bančne kredite do maksimalne višine 1.250.000 EUR in mikrogarancije za obratna sredstva do maksimalne višine 200.000 EUR;
- zagotovi kredit, ki lahko krije do največ 80 % vrednosti upravičenih stroškov projekta;
- zagotovi možnost koriščenja moratorija do 24 mesecev;
- zagotovi daljšo ročnost kredita do 10 let;
- strošek odobritve garancije se ne zaračunava.

Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki:

- se kot pravne ali fizične osebe ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so organizirane kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zadruga ali zavodi ter socialna podjetja (so. p) s statusom gospodarske družbe;

- imajo vsaj 1 zaposlenega za poln delovni čas in manj kakor 250 zaposlenih;
- letni promet ne sme presegati 50 mio EUR, bilančna vsota pa ne 43 mio EUR.

Oddaja vlog na SPS

Vloge lahko podjetja za upravičene stroške, ki so nastali od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2019, oddajo na SPS vsakih 14 dni, in sicer: 15. 3., 1. 4., 15. 4., 1. 5., 15. 5., 1. 6., 15. 6., 1. 7., 1. 9., 15. 9., 1. 10., 15. 10. 2017.

*Natančni pogoji so podrobneje definirani na ravni javnega razpisa P1 plus 2018, ki ga najdete na <http://www.podjetniskisklad.si/sl/razpisi?view=tender&id=64> in v Ur. l. RS št. 9/2018.

Skupno razpisanih

79,2 mio EUR garancij za bančne kredite s subvencijo obrestne mere zadostuje za podporo **okoli 400 MSP**, ki najamejo kredit pri banki in na ta način okrepijo konkurenčno delovanje na trgu ter izboljšajo tržni položaj.

Slovenski podjetniški sklad

60 % ali 80 %
garancija za
zavarovanje
bančnega
kredita

nižja
obrestna mera
(6-mesečni EURIBOR
+ od 0,65 %
do 1,15 %)

brez
stroškov
odobritve

do
1.250.000 EUR
kredita/podjetje
za investicije

do
200.000 EUR
kredita/podjetje
za
obratna sredstva

možnost
koriščenja
moratorija
(do 24 mesecev)

RASTLINJAK ZA SAMOOSKRBO Z ZELENJAVO

Na kmetijah je v bližini hiše vedno obstajal gartelj, kjer so gospodinje posejale peteršilj in solato, na bližnjem zelniku so vzgojili lastno zelje, repo, čebulo, fižol in korenje in to je bila skoraj vsa zelenjava za oskrbo družine. Danes sami skoraj ne razmnožujemo teh rastlin (upam, da le še kdo), vendar imamo na voljo številna semena, sadike in tudi zaščitene prostore, kjer pridelamo zelenjavo za domače potrebe.

Rastlinjak omogoča celoletno pridelavo zelenjave, čeprav pozimi pridelamo manj, ker pri nas rastlinjakov ne ogrevamo. V ugodnih zimah pa v njih zagotovo uspevata motovilec, rukola, radiči in še kaj. Ko govorimo o rastlinjakih za samooskrbo, ki so veliki od nekaj kvadratov do 50 m², ne rabimo gradbenega dovoljenja, medtem ko ga za velike rastlinjake s fiksnimi temelji, elektriko in vodo, potrebujemo. Ko se za rastlinjak odločimo, je pomembno, kje in kako ga postavimo. Za rastlinjak je pomembno, da sončni žarki pridejo čez folijo ali steklo pod čim bolj pravim kotom (postavitev vzhod–zahod), lahko so tudi na nagnjenih terenih proti jugu, vendar mora biti zemlja na mestu rastlinjaka poravnana, severna stran pa lahko ostane kamen ali zemlja, ki spomladi še bolj akumulira toploto. Pomembno je tudi, da najdemo lego, ki ni izpostavljena vetrovom zaradi vertolomov.

Materiali

Osnovna konstrukcija rastlinjaka je lahko iz lesa, plastike, aluminija ali pocinkanega železa. V tem razmerju se večja stabilnost hkrati tudi cena rastlinjaka. Vsekakor je potrebno osnovno konstrukcijo zasidrat v tla, da je ne odnese prva sapa. Stranice morajo biti postavljene dovolj na gosto, da se na foliji ob močnem nalivu ne tvorijo vodni baloni. Za kritino pri nas najpogosteje uporabljamo UV-stabilizirano folijo, ki ima še premaz proti rosenju na spodnji strani (kondenz). Če je folija dobro postavljena, zakopana v tla, brez lukenj in drugih odprtih, kamor se ujame veter in naredi iz folije jadro in ga odnese, jo lahko uporabljamo od 5 do 10 let. S starostjo prepušča manj svetlobe in toplote. Bolj prepustne in trajne so kritine iz polikarbonatov; če so dvojne, imajo tudi boljšo izolacijo in manj rosenja na spodnji strani. Zelo malo pridelovalcev se odloča za steklo, čeprav je najbolj prepustno za svetlobo, vendar je težko, občutljivo na udarce in tudi najdražje. Steklo bi bilo primerno za rastlinjake, ki jih postavimo ob južno steno hiše ali gospodarskega poslopja in bi temu lahko rekli tudi zimski vrt.

Zahteve rastlin in kako jim v rastlinjaku ustrezemo

Rastlinjak je neke vrste topla greda, ki čez dan akumulira toploto, ponoči pa folija ali steklo ali drugi materiali preprečujejo oddajanje toplote v vesolje. Pozimi in zgodaj spomladi so ti učinki največji in omogočajo zgodnjo pridelavo solate, redkvice, vzgojo sadik in ostalega. Tudi jeseni na ta način podaljšamo sezono zelenjave. Vsekakor pa je v rastlinjakih poleti prevroče, zato je potrebno zračenje, senčenje, ventiliranje in na to moramo misliti že ob postavitvi rastlinjaka. Manjši rastlinjaki imajo navadno čelno zračenje: odprta vrata in še eno odprtino nekje na vrhu, da poteče preprih. Pri daljših rastlinjakih namestijo bočno zračenje, ko se na višini 50 cm od tal odpre cela bočna stran, zelo veliki rastlinjaki imajo slemensko zračenje. Zračenje rastlinjakov je obvezno jutranje vsakodnevno opravilo, zato se priporoča, da uporabite znanje srednješolskih programerjev, ki znajo namestiti avtomatiko, ali pa plačate nekaj več izvajalcem. Če niste zelo večji v postavitvi rastlinjaka, je mogoče bolje plačati izvajalcem tudi to.

Poleg optimalnih temperatur rastline zahtevajo tudi optimalno prehrano in vodo. Kar zadeva gnojenje, je za plodovke, ki bodo v rastlinjaku čez poletje, najboljši dobro preperel hlevski gnoj. Vsekakor najprej naredimo analizo tal, in ker zelenjadnice porabljajo zelo malo fosforja, se ga bo kmalu nakopičilo v tleh. S hlevskim gnojem gnojimo vsako tretje leto. Ker so tla v rastlinjaku ves čas toplejša, kot je to zunaj, poteka mineralizacija organske snovi skoraj celo leto, zato je tudi ves čas na voljo več hranil, predvsem pa dušika. Dušik se v zimskih mesecih ne spere v nižje plasti, ker na zemljo ne pade sneg in obilno deževje, kar povzroča povečanje dušika v listnatih zelenjadnicah (špinača, solata), ki v zimskih mesecih zaradi omejene svetlobe ne morejo porabiti ves dušik, ki se nato kopiči v rastlini. V rastlinjakih je dognojevanje zelo načrtno in natančno, kar lahko storimo s fertigacijo. To pomeni, da zalivamo in obenem dognojujemo z vodotopnimi gnojili. Tudi v manjših rastlinjakih lahko to storimo, če le imamo večji sod ali cisterno, ki je vsaj 1 meter dvignjena nad tlemi. Vanjo raztopimo vodotopna gnojila (okoli 0,1 %). Višina bo poskrbela za dovolj velik pritisk, ki ga potrebujemo, da bo voda prek kapljačev pricurljala v okolico rastline. Kapljično zalivanje, kjer voda ne teče po rastlinah, je pogoj, da ohranimo zdrav paradižnik. Pri sadikah ali vzgoji solate lahko zalivamo tudi z razpršilci ali celo ročno. Vodni vir je lahko deževnica, ki po žlebovih priteče iz rastlinjakov in drugih objektov in se zbira v akumulaciji. Iz vrtnarskega stališča je to najbolj kakovostna voda z najbolj primerno temperaturo. Za manjše površine lahko uporabimo tudi vodo iz vodovoda.

Kolobar ali vrstenje rastlin v rastlinjaku

Pozimi v neogrevanem rastlinjaku uspeva motovilec, rukola, špinača, mlada čebula, por, blitva, peteršilj, vendar le če bodo dovolj zgodaj posejani v rastlinjak. To pomeni, da imamo paradižnik v rastlinjaku do oktobra, nato površino prelopatimo in sadimo sadike motovilca, solate in drugih vrtnin. Če bi v tem času – novembru, motovilec šele posejali, bi ta zaradi nizkih temperatur zelo počasi kalil. Vse rastline, ki so pozimi v rastlinjaku, morajo biti dovolj velike že v novembru, kajti v mrzlem rastlinjaku in v času kratkega dne pozimi skoraj nič ne rastejo. Solata, ki smo jo posadili jeseni, bo po februarškem okopavanju lepo napredovala in jo bomo pobirali že v aprilu. Vmes posejemo še redkvico in vse dodatno prekrijemo z vlaknino. Spomladi v rastlinjaku uspeva tudi grah, nizek fižol za stročje, ali celo zgoden krompir. Sledijo plodovke, ki dobro prenašajo vročino, to so kumare, paradižnik, paprika, feferoni in tudi lubenice, melone in jajčevci, kar vse ostane v rastlinjaku do jeseni. Čez poletje nikakor ne smemo saditi v vroč rastlinjak kapusnic, ki še zunaj težko prenašajo vročino, če se le spomnimo na cvetačo in brokoli. Tudi korenovke (peteršilj) in čebulnice (mlada čebula) sejemo ali sadimo v rastlinjak šele jeseni in v naslednji pomladi pobiramo. Izjema je fižol, za katerega vemo, da mu ugaja toplota, vendar ne več kot 30 °C. Spomladi sadimo zgodni nizki fižol za stročje in ga poberejo še pred sajenjem plodovk. V rastlinjak sadimo lahko tudi visok fižol za stročje, vendar poskrbimo za

hiter razvoj rastline še v času, ko ni previsokih letnih temperatur. Visoke rastline zapolnijo ves prostor in poskrbijo za senčno in vlažno mikroklimo (tla naj bodo zaradi izhlapevanja nepokrita), kar omogoča oploditev in nastavek strokov. Zračenje je nujno pri vseh žužkocvetkah, saj tako omogoča, da pridejo v rastlinjak oprasevalci, v nasprotnem moramo rastline stresati (paradižnik) ali vnesemo v rastlinjak čmrle.

Na kmetiji Zgonec v Podhojnem hribu si vso zelenjavo pridelajo sami, v zimskih mesecih tudi nepogrešljive solate kot so motovilec, različni radiči in zimska solata v rastlinjaku v velikosti 3x8 metrov. Letošnjo milo zimo je bil pridelek nadpovprečen in vse do januarja in še v februarju so pobirali motovilec in radiče, trenutno pa so v njem že sadike pomladne solate in majska čebula. Poleti so v njem plodovke, del prostora pa je namenjeno tudi zgodnjemu stročjemu fižolu, cvetači in krompirju, kifeljčarju.

Vera in Lojze Gorenc iz Bavdka imata več kot 10 let majhen steklenjak (2 x 3 metre), v katerem pridelata poleti kumare, papriko, kakšen paradižnik, ki se ne razraste preveč, pozimi pa motovilec, radič in peteršilj in še kaj. Poleg tega pozimi v njem skladiščita kolerabo in korenček. Trenutno je v njem še nekaj radiča, peteršilj, čebulček srebrnjak. Ne glede na visok sneg bo v njem zgodaj spomladi zagotovo spomladanska solata. V rastlinjaku pridelata dovolj zase, nekaj viškov pa dobijo tudi njihovi otroci, ki živijo v mestu.

Ana Ogorelec, KGZS Zavod Ljubljana, Dragica Heric

FOLKLORNI VEČER 2018
Levstikov dom, Velike Lašče

Folklorna skupina DPM Velike Lašče   **Nedelja, 8. april 2018, ob 19 uri.**

VETROLOM V GOZDOVIH

Globalnim klimatskim spremembam sledijo pogostejše naravne ujme; vzrok zanje je predvsem poraba fosilnih goriv in strmo povečevanje deleža CO₂ v ozračju. Za žledolomom v letu 2015 se je v letu 2017 najprej pojavila pozeba v aprilu, kar je onemogočilo plodenje večine drevesnih in nekaterih grmovnih vrst, potem je bilo vroče in sušno poletje, kar se bo na drevju poznalo v letošnjem letu; med 11. in 13. decembrom pa je orkanski veter podiral drevje v Sloveniji, Južni Avstriji, Gorskem Kotarju in zahodni Bosni.

V Sloveniji je po zadnjih ocenah poškodovanega več kot 2 milijona kubičnih metrov drevja. Veter je lomil in ruval drevje na Kočevskem, Postojnskem, Koroškem, manjša območja na Gorenjskem in drugod po Sloveniji. Najhujše poškodbe so na Kočevskem gozdno gospodarskem območju, ki obsega območje med Turjakom in Kolpo. Polovica poškodovanega drevja je v okolici mesta Kočevje. Ocena poškodovanega drevja na celotnem območju je 800.000 m³, in to predvsem iglavcev. V nižjih legah je več poškodovane smreke, v višjih legah pa več jelke. Tako obsežne poškodovanosti gozdov na Kočevskem območju do sedaj nismo imeli. Na področju Krajevne enote Velike Lašče, ki obsega občini Velike Lašče in Dobropolje, je ocenjenih približno 100.000m³ podrtega in poškodovanega drevja, predvsem iglavcev, podrtih listavcev je le nekaj odstotkov. **Najbolj so bili poškodovani gozdovi v raškem kraju, okolica Ponikev proti Škocjanu, za Malimi Laščami ter državni gozdovi v Javhah.** V drugih predelih je poškodovanost manjša, vendar skoraj v slednji, kjer so prisotni iglavci, je podrta manjša ali večja količina iglavcev, predvsem debelejšega drevja.

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je do 17. januarja pripravil podrobnejšo oceno poškodovanosti po posameznih odsekih oziroma oddelkih. V roku dveh mesecev po nastanku vetroloma je bil izdelan sanacijski načrt, ki bo poleg podatkov o poškodovanosti vseboval tudi predvidena dela za obnovo poškodovanega gozda.

Takoj po vetrolomu se je začelo čistiti javne ceste in kmalu zatem tudi gozdne ceste. Z omogočenim dostopom do iglastih gozdov smo šele videli pravi obseg poškodb. **Lastnike gozdov pozivamo, da tudi sami pregledajo svoje gozdove in se posvetujejo z revirnim gozdarjem ZGS o sanaciji.** Priporočamo, da na sanaciji delajo predvsem za to usposobljeni ter opremljeni gozdarji in lastniki. V poškodovanem drevju je ogromno sil, ki čakajo, da se sprostijo, in lahko poškodujejo izvajalce sanacije. Varnost pri ogledu gozda in sanaciji poškodovanega drevja je zato na prvem mestu. Priporočljiva je sanacija s strojno sečnjo predvsem v predelih z večjo poškodovanostjo s prepletenim podrtim drevjem, saj je hitrejša in predvsem varnejša. Na Kočevskem je veliko poškodb v državnih gozdovih. SiDG je na podlagi nekaterih sanitarnih odločb ZGS že izbral izvajalce del. Pri sečnji bo ogromno sečnih ostankov, primernih za naselitev lubadarjev. Vrhače in veje iglavcev se v zadnjem času vse pogosteje zmelje. S tem se izognemo nevarnosti prenamnožitve lubadarjev in obenem pripravimo površino za obnovo za mlado gozdno drevje.

Posek poškodovanih iglavcev ter izvoz lesa iz gozda v lupljenje ali predelavo morata biti zaključena najkasneje **do sredine maja** letošnjega leta, da se preprečijo dodatne škode zaradi namnožitve lubadarjev na poškodovanem drevju. Nekoliko

pozneje (do sredine leta) je lahko zaključena sanacija jelk v višjih legah nad okoli 800 metri nadmorske višine, saj se lahko namnožijo tudi jelovi lubadarji, s katerimi smo v preteklosti že imeli težave.

V lanskem letu smo na Krajevni enoti Velike Lašče odkazali približno 15000 m³ sanitarnih C odločb po vzroku insekti (lubadar). Jesenski napad lubadarjev se izraziteje pokaže sredi zime (rjavenje krošenj). Sečnjo dreves, napadenih s podlubniki, je po predpisih potrebno zaključiti do 19. marca, da se izognemo ponovni namnožitvi lubadarjev. Vetrolom je in bo za sabo pustil veliko sečnih ostankov in posameznih podrtic. Pri sanaciji iglavcev je obvezen gozdni red – veje in vrhače v kupe s pokritimi debelejšimi konci vej ali pa le to zmeljemo. **Razmere za razvoj podlubnikov so po tem vetrolomu izredno ugodne, zato moramo v gozdovih narediti čim več preventivnih in sanitarnih del, da preprečimo še večje širjenje lubadarja. Ključna je pravočasna in kakovostna izvedba sanacije lubadark in vetroloma.**

SLOVO OD CENJENEGA KOLEGA

Nazadnji februarski dan smo se morali posloviti od nekoga, ki smo ga spoštovali in cenili, od našega predsednika, prijatelja, domoljuba, čebelarja in družinskega človeka z veliko začetnico ANTONA BENJAMINA STRAHA.

V torek, 20. 2. 2018, smo izvedeli žalostno vest o smrti našega dolgoletnega predsednika Antona Benjamina Straha iz Prilesja.

Anton Benjamin Strah se je rodil 5. januarja leta 1939 v Velikih Laščah kot tretji otrok v kmečko učiteljski družini. V času vojne je bil njegov oče župan v Velikih Laščah, po vojni pa jim je bilo vzeto premoženje in so bili izgnani v Ljubljano. V Ljubljani je Anton nadaljeval šolanje in se izobrazil za predmetnega učitelja. Na začetku karijerne poti je učil na šoli, pozneje nadaljeval v gospodarstvu v več podjetjih, nazadnje pa je svojo poslovno pot zaključil kot samostojni podjetnik. Največ prostega časa je seveda namenil svoji družini: ženi Vilmi, hčerki Evi z možem, vnukinjama, bratu in sestri.

V stranko je stopil maja 1995, ko so se Narodni demokrati združili s stranko SDSS. Kmalu za tem se je pridružil občinskemu odboru v njegovih tako ljubih Laščah. Takoj je bil pripravljen pomagati, svetovati in sodelovati. Pred slabimi 15 leti je prevzel odgovornost vodenja občinskega odbora SDS in ga je vodil vse do svoje nepričakovane smrti. Pod njegovim vodstvom je odbor zelo zaživel, saj je znal združevati ljudi okoli sebe. S svojo zagnanostjo in zrelostjo, predanostjo in poštenjem ter s simpatičnim pristopom nas je povezoval in vlival voljo do dela, kar se je odražalo tudi pri rezultatih na volitvah. Bil je svetnik v občinskem svetu v preteklih dveh mandatih, sedaj pa je sodeloval kot član odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem. Vneto, zagnano in predano, predvsem pa vztrajno je bil glasnik poštenosti in domoljubja.

V zahvalo za neizmerno požrtvovalnost, nesebično delo, za svoj doprinos k uspešnemu delu in vodenju občinskega odbora mu je Slovenska demokratska stranka leta 2010 v Novi Gorici na slavnostni akademiji podelila najvišje priznanje »zlati znak SDS«, ki mu ga je izročil sam predsednik stranke Janez Janša.

Bil je zelo pozitivna oseba, s svojo hudomušno naravo je velikokrat popestril še tako resno temo. Kot odprt človek je znal prisluhniti vsakomur ter bil odličen sogovornik, naj bo to z mladimi ali starimi. Po svoji zmožnostih je rad pomagal drugim ter bil z veseljem, srcem in zagnanostjo predan slovenskemu jeziku in svojemu rodnemu kraju. Bil je človek z veliko začetnico in ponosni smo, da smo bili njegovi prijatelji. V njegovi bližini nam je bilo vedno prijetno, saj je rad z nami delil svoj smeh in dobro voljo ter znal vedno dati pameten nasvet.

Ohranili ga bomo v lepem spominu in se mu za vso delo, ki ga je opravil, najlepše zahvaljujemo.

Naj počiva v miru.

Zbogom Prijatelj!

OO SDS Velike Lašče

SDS VOŠČILO

*Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje!
(Tone Pavček)*

Drage mame in mamice,

želimo vam lep in mavričen
materinski dan.

Hvala, ker ste.

*Le veselje naj nam velika noč prinaša,
z njim pa razumevanje, ljubezen,
složnost, mir.
Lučka božja v srcih nikdar naj ne
ugaša,
naj bo vsem nam sočutje do sočloveka
vir.*

**Vsem občankam in občanom
občine Velike Lašče**

želimo lepe, vesele in blagoslovljene
velikonočne praznike.

Naj bo praznovanje zadovoljno, polno
sonca, velikonočnih dobrot in
družinskega smeha.

**Slovenska demokratska stranka
občinski odbor Velike Lašče**

OBČINSKI ODBOR VELIKE LAŠČE

**Mamam čestitamo
za materinski dan,
vsem pa želimo
upanja in veselja
polne velikonočne
praznike.**

**PROSTOVOLJEC
LETA 2017**

Mladinski svet Slovenije **že 16. zapored** razpisuje natečaj, v okviru katerega bodo **izbirali najboljše prostovoljke, prostovoljce, prostovoljski projekt, mladinskega voditelja oz. voditeljico in naj mladinski projekt.** Posebej bo nagrajeno tudi **mednarodno prostovoljstvo.** Razpisno dokumentacijo najdete na spletni strani www.velike-lasce.si.

ROK ZA PRIJAVE JE 30. MAREC 2018
Častni pokrovitelj natečaja je **predsednik RS Borut Pahor.**

Vabljeni k sodelovanju!

INICIATIVA ZA LEVICO

Levica (splošno) je skupek, politično in osebno, skupine, ki je nastala iz prvotno liberalne, pozneje pa socialne (tudi socialistične) stranke. Pri nas se je preoblikovala po končani NOB iz OF v SZDL, ki je bila naklonjena tudi komunistom, vendar zelo zmerno pa do polne naklonjenosti.

Jugoslavija se je po vojni odločila za pot v socializem najprej po sovjetskem vzorcu (drugega ni bilo), vendar je kmalu krenila po svoji poti, večkrat spremenila naziv od DFJ prek FLRJ do SFRJ. SFRJ je bila mednarodno ugledna zaradi pravega internacionalizma in demokratične notranje ureditve za zgled zlasti državam v razvoju, zlasti tistim, ki so se osvobajale kolonializma.

V naši občini je bil zanimiv odnos do odpora. Leta 1941 je 80 % prebivalstva podpiralo odpor, do konca vojne pa le še 20 %. Nahujskani in pod grožnjami so se prebivalci tako "prestrukturirali" proti odporu in predvideni revoluciji. Revolucije niso povzročili in izvedli komunisti, ampak razmere, kakršne so bile v kraljevini. Med vojno in po njej so kolaboranti pod vodstvom svojih vodij, ki so pobegnili v tujino na varno, nadaljevali s svojo aktivnostjo. Prišlo je do res krutega maščevanja, vendar pa je treba razumeti čas po kapitulaciji rajha pri nas še kot vojno stanje, v katerem so veljala vojaška in podobna sodišča. Taka razmerja (80 : 20) so v naši občini še danes.

Po osamosvojitvi so prevzeli politično prevlado zagovorniki kolaboracije. Večkrat preimenovana KP (ZK, ZLSD, SD) je preveč mlačno reagirala na spremembe in ni uspela v socializmu pridobljene vrednote ohraniti v "novi demokraciji" in je dokaj mirno sprejela vračanje v razmere pred letom 1941.

Skoraj povsod v Sloveniji, zlasti pa pri nas v Velikih Laščah, se dogajajo nerazumljive odločitve, vse pod vodstvom večinske desne koalicije, razdrobljene leve liste in stranke pa to samo nemo opazujejo.

Velika sreča je, da se je v zadnjem sklicu parlamenta pojavila Levica (takrat še združena), ki v parlamentu edina še zastopa interese malega človeka in srednjega sloja. Na zadnjih parlamentarnih in občinskih volitvah Levica še ni bila dovolj organizirana in složna, za letošnje pa velja poziv, da vsi levo usmerjeni ljudje podprejo program Levice, tako da volijo predstavnike Levice ne glede na to, kateri stranki so do sedaj pripadali. Nihče ne more nikomur očitati menjavo stranke, če se vključijo v Levico in jo volijo, saj so jih dosedanje leve stranke v večini razočarale.

Nekdanji predsednik RS Milan Kučan je v času svojega mandata večkrat opozoril na nepotrebno polarizacijo političnega stanja. Desnica nastopa složno, razdrobljena levica pa spoštuje grožnjo pred polarizacijo.

				TROBLA	STROKOV- NJAK ZA PRIPRAVO JEDI	FRANC. PISATELJ (ROMAN NANA)	VODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI	SLOG	OBLIKA IMENA EMA	WALTER RALEIGH	ČLOVEK, KI SLIKA IKONE	DODATEK, NAMEČEK (STAR.)			
				AMERIŠKI SKLA- DATELJ (GEORGE)											
				LJUBITE- LJICA											
				ZVEZNA DRŽAVA NA SV. INDIJE								OLAV DUUN	JACK LONDON		
				TOMAŽ LORENZ			GLASBILO V ZABOJU								
				REŽA (REDKO)			SLOVAŠKO MESTO				OBŽALO- VANJE	PLENITEV DIVJADI			
				ZAD. DEL LETALA								ANTON TROST			
										PAUL ELUARD					
										ČASNI- KARKA					
TROBLA	CVETLIČNI ARANŽMA	NASVET, NAVODILO	PETRA MAJDIČ DRUŠTVO NARODOV			OSKRBA BOLNIKA	ENO LETO STAR OTROK ZAPOR								
GLAVNO MESTO INDIANE											OSCAR SCHMIDT	ZORAN ARNEŽ			
MINISTR- SKI PRED- SEDNIK V NEMČIJI								NEBEŠKA HRANA			VEZIVNO TKIVO				
								MAJHEN RT			PROSTOR S ŠOTORI				
ELA PEROCI			GORA V ŠVICI					ZDRAVIL- NA TRAV- NIŠKA RASTLINA	ŽEN. IME, ANKA						
			OPTIČNA PRIPRAVA						REKA V S. FRANCIJI						
BOLEČINA			KUBANSKI VODITELJ (FIDEL)							NOGO- METNI VRATAR OBLAK		VSTOP	REKA, KI TEČE SKOZI KRANJ		
			LJUDSTVO												
GLAVNO MESTO GRČIJE						SMUČAR- SKI SKA- KALEC ZAJC				KRAJ V SV. PISMU					
										ČIVK NA TWITTERJU					
BRATOV ALI SES- TRIN SIN						PREDMET ZA MAŠE- NJE STE- KLENIC	UGLED				TUŠ				
											FILMSKA IGRALKA MACGRAW				
BOLEZEN ČEBEL, PRŠČA- VOST								REKA V RUSIJI				KOVANJE			
								CIRKUŠKI AKROBAT				FILMSKA IGRALKA BERGMAN			
TROBLA	UPODO- BITEV OSEBE V FILMU	ČLOVEK, KI SE UK- VARJA Z LIČENJEM	JAPONSKO MESTO					NAJVEČJE GRŠKO PRISTA- NIŠČE	HOMER- JEV EP						
			MENJA- ČICA						VAS Z. OD V. LAŠČ						
RUSKI PRED- SEDNIK											NEODLO- ČEN, BO- JAZLJIV ČLOVEK	OBLIKA IMENA ALAN	KLICNA OBLIKA IMENA MARIJA		
LEPILO (POGOV.)			LANTAN				TANKA, MREŽA- STA TKANINA			KITAGAVA UTAMARO	UTEŽNA MERA				
			HOKEJSKI TRENER ZUPANČIČ												
OSREDNJA KRŠČAN- SKA MOLITEV							AZIJSKA DRŽAVA				AVTOMO- BIL. TEK- MOVANJE				
							KONRAD ADENAUER				TANTAL				
HRVAŠKA PEVKA NOVAK						IZVRŠE- VALEC, IZVAJALEC									
AZIJSKO ŽGANJE IZ RIŽA						NEKDANJA ALPSKA SMUČAR- KA KOREN				VELIKO MESTO V TURČIJI					

Rešitev križanke z vašim polnim naslovom pošljite na naslov uredništva Troble, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče ali ga oddajte v tajništvu naše občine. Rešitve prejemo do 31. aprila 2018. Izžrebanec bo prejel dva bona za pivo po izbiri v Pizzeriji Rozika na Turjaku in bo objavljen v Trobli št. 3. Bona bo prejel na dom po navadni pošti.

*Odgovorov na vprašanja večna ni,
spomin je tisto,
kar živi.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil naš oče, dedek in pradedek

MILAN ZALAR

(roj. 22. 2. 1935 – 13. 2. 2018)

Rašica 45

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Zahvala gospodu župniku, pogrebniemu zavodu Zakrajšek in pevcem za izvedbo pogrebne slovesnosti ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

*Zapel je zvon, tebi v slovo ...
Poln bolečin, ostaja spomin,
ostaja praznina, molk in tišina ...*

ZAHVALA

V 91. letu se je od nas poslovila mama, tašča, babica in prababica

MARIJA RUPAR

(1927–2018)

Mački 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutku slovesa stali ob strani in mamu pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvala sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše.

Iskreno se zahvaljujemo za oskrbo patronažni sestri Martini Bavdek. Zahvaljujemo se gospodu župniku za pogrebni obred, pogrebniemu zavodu Zakrajšek za ureditev pogreba in pevcem za zapete pesmi.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

ANTON BENO STRAH

(1939–2018)

Prilesje, Velike Lašče, Ljubljana

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atija in dedija se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih dneh in ste ga pospremili na zadnjo pot.

Hvala za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in sveto mašo. Zahvaljujemo se patru Andreju, Martini Truden in njenemu bratu Jožetu za vso pomoč ter članom stranke OOSDS Velike Lašče in članom Čebelarskega društva Velike Lašče za ganljiva pogrebna govora. Ostal bo v našem trajnem spominu.

Žalujoči: žena Vilma, hči Eva z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 93. letu se je tiho poslovila

ANA AHČIN – Stoparjeva Anika

(14. 11. 1925 – 10. 3. 2018)

iz Velikih Lašč

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovane svete maše, sveče in Lovski družini Velike Lašče za venec. Zahvala župniku Andreju za lepo opravljeno pogrebno slovesnost, pevcem ter pogrebniemu zavodu Zakrajšek za vso organizacijo.

Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

Bliža se
materinski
dan.

Presenetite
svoje
mame. **ORHIDEJE**

8⁹⁹ €

VELIKONOČNA PONUDBA

- BARVE ZA PIRHE
- VSE ZA PEKO
POTICE IN DRUGIH
VELIKONOČNIH DOBROT
- BOGATA PONUDBA
PRTOV IN GOSPODINJSKE
GALANTERJE

SALON POHIŠTVA

ZARADI PRENOVE
**TOTALNO
ZNIŽANJE** do **-50%**
NA RAZSTAVNE EKSPONATE

OTVORITEV konec meseca marca.

BELA TEHNIKA in
MALI GOSPODINJSKI APARATI

**NAKUPUJ
BREZ DDV**

* Akcija velja za v trgovini označene artikle. Slike so simbolične.

MAREC-mesec popustov

talne obloge do **-15%** za imetnike kartice

TOPLI PODI, TEKAČI,
LAMINAT, VINIL, ITISONI,
PREDPRAŽNIKI ...

Za lahkoten korak ...

**MEGA
AKCIJA**

SALON KOPALNIC IN KERAMIKE

**KOPALNIŠKA
OMARICA**

ADRIA
z umivalnikom in
Aloe ogledalom,
širina 65 cm

136⁶⁴ € **95⁰⁰ €**

**POLKROŽNA
TUŠ KABINA**

TC90S
s črtastim steklom in kromiranim
okvirjem, dimenzije 90 x 90 x 180 cm

157⁰¹ € **99⁰⁰ €**

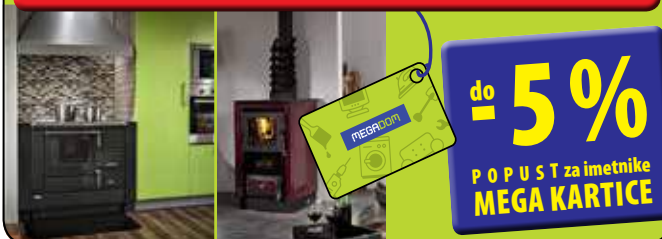

VSE ZA VRT

- SEMENA • ELEKTRIČNO VRTNO ORODJE • ROČNO VRTNO ORODJE
- CEVI IN PRIBOR ZA ZALIVANJE • VRTNI PRIBOR • OGRAJE
- TLAKOVCI, PRANE PLOŠČE • ROBNIKI, ŠKARPNIKI

Podskrajnik: SEMENSKI KROMPIR, HRANA IN OPREMA ZA MALE ŽIVALI

ŠTEDILNIKI MORAVIA

do **-5%**
POPUST za imetnike
MEGA KARTICE

Colob STREŠNIKI GOLOB

BOLJE GOLOB NA STREHI KAKOR VRADEBEC V ROKI!

m² že za 4,49 € z DDV

SLOVENSKA KRITINA S 50-LETNO TRADICIJO

NOVO

- REZALNO-ČEPIJNI STROJI
- HIDRAVLIČNA
TRAKTORSKA DVIGALA
- GOZDARSKI VITLI

LANCMAN™
• ČEPIJNIKI IN
KROŽNE ŽAGE

MOTORSKI PREKOPALNIK
MARKO™

• PREKOPALNIKI

CREATON

Ena znamka, neskončne rešitve za vašo streho.

- Keramični strešniki
- Betonski strešniki
- Strešne in fasadne plošče
- Valovite plošče
- Strešni sistemi in
dodatki

**Q
LINE**

**PRAKTIK
TOOLS**

**4
LETA
GARANCIJE**

Akcija velja do 30. 4. 2018 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Akcijske cene veljajo za takojšnje plačilo. Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo. Pri akciji na izbrane izdelke bele tehnike brez DDV kupec dobi popust v višini preračunane stopnje DDV.

MEGADOM RIBNICA • OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA • tel: 01/835 1 640
MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • www.megadom.si

**KUPUJTE
NA OBROKE**

BANKA KOPER • SUMMIT
LEASING • NLB • AMERICAN
EXPRESS • DINERS OBROKI

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
 GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
 GSM: 031/356 668
 TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

OKREPČEVALNICA ROZIKA
 PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
 TURJAK 17, 1311 TURJAK
 01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU
 NOVO: možnost pogostitve skupin do 45 oseb

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

ANDREJ JAPELJ s.p.
 Rašica 19,
 1315 Velike Lašče

M: 031 404 404
 E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

GOLOB TOMISLAV, s. p.
 Prevozi, storitve s tgm, posredništvo
 in geodetske storitve,
 ŠKRILJE 52, 1292 IG

IŠČE:

- **VOZNIKA TOVORNEGA VOZILA (C in E kat.)** z izkušnjami,
- **VODOVODARJA** za zunanje inštalacije,
- **DELAVCA ZA ZIDARSKA** in **GRADBENA DELA.**

Zainteresirani pokličite na 041/643-809.

ZZ

Goran Petrovič dr. dent. med.
 zasebna zobozdravstvena ordinacija | **20 let**

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BREIDENT IMPLANTANT
 480,00 €

bredent

Goran Petrovič dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 7

microera

Microera Jože Šilc s.p.
 Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
 1310 Ribnica
 ☎ **01 8373 116**
 📠 **051 358 762**
 ✉ **info@microera.si**
 www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
 8.30 h - 12 h
 ter 14 h - 18 h
SOB
 8.30 h - 11.30 h

POOBlašČENI PRODAJALEC

total TV

NAJBOLJŠI TV PROGRAMI IN INTERNET TUDI V VAŠEM KRAJU

Totalni TROJČEK
43 EUR/mesec

AKCIJA!
-50%
prve 3 mesece
in brezplačna
priključnina

Več kot 60 programov (Total TV 1)

Programi HD vključeni

Prosto dostopni programi s satelita

Televizijski programi v živo tudi na
prenosnih napravah
(mobilna televizija EON)

Do 10 Mbps + WiFi doma in WiFi UNIFI
na več kot 500.000 lokacijah
v Sloveniji in regiji

UNIFI TRAVEL 1 mesec promo

BREZPLAČNI KLICI v omrežja Telemach,
Telemach Bosna in Hercegovina, Telemach
Črna gora in SBB Srbija. Z mobilno aplikacijo
UNIFON boste na svojem mobilnem telefonu
prejemali klice na fiksni telefon in iz tujine
klicali po fiksni tarifi.

Pooblaščen prodajalec:

**Telemach Ribnica, Škrabčev trg 16, 1310 Ribnica,
Tel: 070 321 444, E-naslov: ribnica@posrednik.telemach.si**

Odpiralni časi:

Pon-pet: 09:00 - 12:00 in 14:00 - 19:00,
Sob 08:00 - 12:00, Ned: /

Akcijska ponudba » 50% cenejša naročnina tri mesece in Brezplačna priključnina« velja do preklica za nove naročnike na storitev Totalni trojček z vezavo naročniškega razmerja za 24 mesecev. Razlika med akcijsko in redno ceno mesečne naročnine in priključnino se vključuje v prejeto ugodnost ob vezavi. Storitve so možne, kjer obstajajo tehnične možnosti za priklop. Prosto dostopni programi s satelita niso vključeni v programsko shemo Total TV, zato za dostopnost, kvaliteto in vsebino teh programov Telemach ne prevzema nikakršne odgovornosti. Brezplačni klici v skupini United Group vključujejo brezplačne klice znotraj fiksni omrežij Telemach Slovenija, Telemach Bosna in Hercegovina, Telemach Črna gora ter SBB Srbija. Hitrost prenosa podatkov prek omrežja WiFi je odvisna od fizičnih ovir in vpliva drugih elektromagnetnih sevanj med oddajnikom in sprejemnikom ter strojne in programske opreme na oddajniku in sprejemniku. Nabor in število programov, ki jih lahko spremljate, sta odvisna od izbranega paketa in tehničnih možnosti. Za spremljanje programov v visoki ločljivosti HD potrebujete televizor z oznako FULL HD in sprejemnik za spremljanje programov v ločljivosti HD. Za uporabo storitve EON je potrebno uspešno aktivirati svoj EON račun na portalu moj.telemach.si in naložiti aplikacijo EON za napravo oz. operacijski sistem naprave, na kateri bo aplikacija EON aktivirana. Najnižja potrebna hitrost prenosa podatkov za nemoteno delovanje storitve EON je 512 Kbps. Posebni pogoji storitve EON so na voljo na naslovu HYPERLINK "http://www.telemach.si" www.telemach.si in na prijavi strani storitve. UNIFI in UNIFI TRAVEL sta storitvi paketov MEC, ki omogočata brezplačni dostop do interneta prek brezžičnih (Wi-Fi) dostopnih točk UNIFI in UNIFI TRAVEL v več kot 120 državah sveta. Za koriščenje 30-dnevnega testnega obdobja UNIFI TRAVEL je potrebna sklenitev naročniške pogodbe. Splošni pogoji storitev UNIFON in UNIFI so na voljo na naslovu HYPERLINK "http://www.telemach.si" www.telemach.si in na prijavi strani storitve. Za uporabo je potrebna registracija na portalu moj.telemach.si. Navedene blagovne in storitvene znamke so registrirane znamke njihovih lastnikov. Pred sklenitvijo naročniškega razmerja se o akcijski ponudbi, splošnih in posebnih pogojih storitev, sklenitvi naročniškega razmerja in cenah ostalih storitev za naročnike ter aktivaciji storitev UNIFI, UNIFON in EON pozanimajte na HYPERLINK "http://www.telemach.si" www.telemach.si, v vseh poslovalnicah Telemacha ali na telefonski številki 080 22 88. Telemach d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana.

telemach

SEJEMSKI POPUST DO KONCA MARCA 2018 – PREVERITE AKCIJSKO PONUDBO!

*Bodite z ljudmi, ki vedo
kaj imajo, ko imajo Vas!*

PRIBA

PRIBA OKNA d.o.o.
proizvodnja PVC in ALU stavbnega pohištva

◆ PVC okna in vrata

◆ rolete, žaluzije, senčila, komarniki

◆ ALU okna in vrata

◆ notranje in zunanje police

◆ garažna vrata

◆ montaža knauf sistemov

Sedež podjetja
Kompolje 68, 1312 Videm-Dobrepolje
Razstavn salon in proizvodnja
Javorškova 3, 1315 Velike Lašče

Kontaktni podatki

telefon: 01 510 55 30

fax: 01 510 55 31

mobile: 041 402 780

041 449 334

e-mail: info@priba-okna.si

www.priba-okna.si

“Pregled traktorja zaupam le strokovnjaku.”

Tehnične preglede traktorjev in traktorskih priklopnikov organizira AMZS Kočevje po naslednjem razporedu:

Ponedeljek, 26.3.
MALA SLEVICA
Gostilna pri Kropcu
13.00–18.00

Sreda, 28.3.
ROB
Kulturni dom
10.00–13.00

Sreda, 28.3.
TURJAK
Gasilski dom
14.00–17.00

Četrtek, 29.3.
VELIKE LAŠČE
Gasilski dom
13.00–17.00

DODATNO OPREMO ZA TRAKTORJE lahko kupite v vseh enotah AMZS, kjer izvajamo tehnične preglede in na lokacijah tehničnih pregledov traktorjev na terenu.

Poleg tehničnega pregleda vozila vam omogočamo tudi podaljšanje registracije.

T: **01 8930 840**
amzs.si amzs.si

AMZS

VABLJENI K VPISUI
ŠOLA
DIATONIČNE HARMONIKE
NOVAK

-VPIS SKOZI CELO LETO
~MOŽNOST IZPOSOJE INSTRUMENTA
~INDIVIDUALNI POUK
~OD 6. LETA STAROSTI DALJE

MILENKO NOVAK
GSM:031795489
GMAIL:milenko.gadi@gmail.com

Mali oglasi:

Kakovostno lektoriram vse vrste besedil.

Spoštujem dogovorjeni čas in ceno. Izstavim račun, po potrebi tudi potrdilo o lektoriranju in ustrezni izobrazbi. Telefonska številka: 070 460 242.

Zaposlim voznika C in E kategorije na kiper kamionu.

Zaželene izkušnje. 041/643-808

Male oglase sprejemamo po e-pošti: trobla@velike-lasce.si.

SUBVENCIJA

KNUT

ŠVEDSKE TOPLOTNE ČRPALKE

NIBE

TOPLOTNA ČRPALKA

NIBE F2120

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5
- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

PRIJATELJI V MRZLI ZIMI

ŠVEDSKI KAMINI

Contura

Z VAMI IN ZA VAS
že 25 let

www.knut.si | 01/788 99 16

Koledar prireditev

(od 21. marca 2018 do 30. maja 2018)

ČETRTEK, 22. MAREC 2018, ob 18.00

Dvorana Glasbene šole v Velikih Laščah
PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU
(Glasbena šola Ribnica)

ČETRTEK, 22. MAREC 2018, ob 19.00

Trubarjeva domačija
FILMSKI VEČER: SVETOVNI DAN VODA
(Zavod Parnas)

ČETRTEK, 22. MAREC 2018, ob 19.00

Knjižnica Frana Levstika – Spominska soba
POTOPISNO PREDAVANJE FILIPINI – KRISTIJAN SRPČIČ
(Knjižnica Frana Levstika)

PETEK, 23. MAREC 2018, ob 19.00

Dom krajanov Rob
PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU
(KUD Rob)

NEDELJA, 25. MAREC 2018, ob 17.00

Levstikov dom
PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU
(Društvo podeželskih žena Velike Lašče)

**VELIKONOČNI PONEDELJEK,
2. APRIL 2018, ob 9.00**

Vel. Lašče–Sv. Primož–Kališče–Vel. Lašče
VELIKONOČNI POHOD
(Planinsko društvo Velike Lašče)

PETEK, 6. APRIL

Levstikov dom, Velike Lašče
NAJDIHOJCA, 19. festival otroškega gledališča
(KUD Primož Trubar)

SOBOTA, 7. APRIL 2018, ob 10.00

Karlovica, Mišja dolina
HOČEM, ZMOREM, TEČEM – DOBORODELNI TEK
(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče)

SOBOTA, 7. APRIL, 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče
KOMEDIJA V DVEH DEJANJIH: DOHODNINA
(Društvo Fran Govekar Ig)

NEDELJA, 8. APRIL 2018, ob 19.00

Levstikov dom, Velike Lašče
FOLKLORNI VEČER
(Društvo podeželske mladine Velike Lašče)

PONEDELJEK, 9. APRIL 2018, ob 18.00

Knjižnica Frana Levstika – Spominska soba
URA PRAVLJIC – pravljico pripoveduje Slava Petrič
(Knjižnica Frana Levstika)

SOBOTA, 14. APRIL 2018, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče
MATILDA POČAK, 7. ABONMAJSKA PREDSTAVA
(Občina Velike Lašče)

ČETRTEK, 12. APRIL 2018, ob 9.00

Levstikov dom, Velike Lašče
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN OSREDNJE SLOVENIJE
(JSKD Ribnica)

ČETRTEK, 12. APRIL 2018, ob 19.00

Trubarjeva domačija, Rašica
RAZSTAVA DEL AKADEMSKEGA KIPARJA ZLATA RUDOLFA
(Občina Velike Lašče)

NEDELJA, 15. APRIL 2018, ob 18.00

Levstikov dom, Velike Lašče
OTROŠKA BALETNA PREDSTAVA: PEPELKA
(Zavod VISK)

TOREK, 17. APRIL 2018, ob 14.00

Turjak
KRPANOV KROS
(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.

Koledar prireditev

(od 21. marca 2018 do 30. maja 2018)

PETEK, 20. APRIL 2018, ob 19.00

Trubarjeva domačija, Rašica

PREDSTAVITEV BIOGRAFIJE GEZE ERNIŠE

(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče)

NEDELJA, 22. APRIL 2018, ob 19.00

Trubarjeva domačija, Rašica

FILMSKI VEČER: SVETOVNI DAN ZEMLJE

(Zavod Parnas)

NEDELJA, 22. APRIL 2018, ob 14.00

Gradež

PRAZNOVANJE POMLADI

(Društvo za ohranjanje dediščine Gradež)

ČETRTEK, 4. MAJ 2018, ob 11.00

Smrečje pri Turjaku

KOMEMORACIJA V SMREČJU

(Društvo Zarja spominov Velike Lašče)

NEDELJA, 6. MAJ 2018, ob 14.00

Sv. Gregor

BLAGOSLOV TRAKTORJEV

(Strojni krožek Urban)

7. – 14. MAJ 2018 ob 18.00

**Ogled razstave vsak dan med 17.00 in 19.00,
sobota in nedelja tudi med 10.00 in 12.00**

Dom krajanov Turjak

RAZSTAVA V DOMU KRAJANOV TURJAK

(Društvo za ohranjanje dediščine Gradež in Društvo likovnikov Ljubljana)

PONEDELJEK, 7. MAJ 2018, ob 18.00

Knjižnica Frana Levstika – Spominska soba

URA PRAVLJIC – pravljico pripoveduje Slava Petrič

(Knjižnica Frana Levstika)

TOREK, 8. MAJ 2018, ob 19.00

Športna dvorana, Velike Lašče

OBČINSKO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

(TVD Partizan)

PETEK, 10. MAJ 2018, ob 19.00

Športna dvorana, Velike Lašče

OBČINSKO PRVENSTVO V BADMINTONU

(TVD Partizan)

SREDA, 16. MAJ 2018, ob 18.00

Levstikov dom, Velike Lašče

KONCERT ZABAVNE GLASBE

(Glasbena šola Ribnica)

PETEK, 11. MAJ 2018, ob 18.00

Trubarjeva domačija, Rašica

RAZSTAVA LIKOVNE SKUPINE UTŽO VELIKE LAŠČE

(UTŽO Velike Lašče)

SOBOTA, 12. MAJ 2018, ob 9.00

Trubarjeva domačija, Rašica

SREČANJE LIKOVNIH UMETNIKOV

(KUD Primož Trubar)

SOBOTA, 19. MAJ 2018, ob 10.00

Trubarjeva domačija, Rašica

BOTANIČNI SPREHOD »DAN OČARLJIVIH RASTLIN«

(Zavod Parnas)

TOREK, 22. MAJ 2018, ob 19.00

Trubarjeva domačija, Rašica

FILMSKI VEČER: DAN BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

(Zavod Parnas)

SOBOTA, 26. MAJ 2018, ob 08.00

Balinišče Rob

ČARLIJEV MEMORIAL

NEDELJA, 28. MAJ 2018, ob 13.00

Velike Lašče – pri gasilskem domu

KONJEREJSKI DAN

(Konjerejsko društvo Velike Lašče)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.